

Ministerul Educației, Culturii
și Cercetării al Republicii Moldova

ORDIN

19.12.2017 nr. 609

mun. Chișinău

**Cu privire la implementarea
sistemului de management al calității
în învățământul profesional tehnic**

În temeiul art. 65, pct. (5) al Codului educației al Republicii Moldova nr. 152/2014, în vederea implementării *Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei*, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 97/2013, Obiectivul specific nr. 3, *Implementarea sistemului de management al calității în sistemul profesional tehnic în conformitate cu standardele de calitate*, emit prezentul

ORDIN:

1. Se aprobă:

1) Ghidul Managementului Calității în învățământul profesional tehnic, anexa nr.1, parte integrantă a prezentului ordin;

2) Ghidul de autoevaluare pentru asigurarea internă a calității în învățământul profesional tehnic, anexa nr.2, parte integrantă a prezentului ordin.

2. Instituțiile de învățământ profesional tehnic:

1) vor instituționaliza sistemul de management al asigurării calității conform cap. III. al anexei nr. 1 al prezentului ordin, în termen de până la 31 ianuarie 2018;

2) vor asigura funcționalitatea entităților responsabile pentru asigurarea calității;

3) vor organiza și desfășura procesul de autoevaluare, conform secțiunii 1 și 5 al anexei nr.2 al prezentului ordin;

4) vor elabora și posta pe pagina web oficială a instituției de învățământ profesional tehnic, anual, până la data de 31 iulie, Raportul de autoevaluare pentru asigurarea internă a calității în învățământul profesional tehnic, conform secțiunii 4 al anexei nr. 2 al prezentului ordin.

3. Direcția învățământ profesional tehnic (dl Silviu Gîncu):

1) va aduce la cunoștință instituțiilor de învățământ profesional tehnic prevederile prezentului ordin;

2) va asigura plasarea pe pagina web oficială a ministerului prezentul ordin;

3) va acorda ajutor metodologic instituțiilor de învățământ profesional tehnic în vederea punerii în aplicare a prezentului ordin;

4) va monitoriza procesul de asigurare a calității în cadrul instituțiilor de învățământ profesional tehnic.

4. Controlul asupra executării prezentului ordin se atribuie dlui Igor ȘAROV, secretar general de stat.

Ministru

/ **Monica BABUC**

Anexa nr. 1 la OMECC
nr. 609 din 19.12, 2017

**Ministerul Educației, Culturii și Cercetării
al Republicii Moldova**

"Aprobat"

prin Ordinul Ministrului Educației,
Culturii și Cercetării

nr. 609 din 19.12 2017

Ministru **Monica Babuc**

Ghidul Managementului Calității în învățământul profesional tehnic

CHIȘINĂU, 2017

Cuprins

I Calitate, managementul calității, sistemul de management și cultură a calității în ÎPT.....	10
1.1 Definierea conceptelor de management al calității	10
1.2 Componentele managementului calității	12
1.3 Aplicarea Ciclului Calității.....	12
1.4 Descriptori ai managementului calității	12
II Tipurile de procese și instrumente specifice managementului asigurării calității.....	14
2.1 Procese interne și procese externe.....	14
2.2 Domenii principale ale calității în cadrul unei instituții de ÎPT	15
2.3 Etape principale în procesul de planificare strategică.....	16
2.4 Management al calității în faza de implementare.....	17
2.5 Monitorizarea calității predării, învățării și evaluarea rezultatelor învățării	17
2.6 Monitorizarea abandonului și creșterea ratelor de absolvire în ÎPT	17
2.7 Colectarea datelor vizate	18
2.8 Colectarea feedback-ului de la părțile interesate interne și externe	18
2.9 Autoevaluarea și auditul intern	19
2.10 Precondiții pentru o autoevaluare reușită	19
2.11 Comunicarea rezultatelor evaluării	20
2.12 Factorii de bază care contribuie la calitate în ÎPT	20
2.13 Elaborarea planului de îmbunătățire a calității.....	21
2.14 Efectuarea analizei SWOT.....	21
2.15 Transformarea nevoilor de îmbunătățire a calității într-un plan de acțiune	22
III O structură organizațională pentru Managementul Calității	22
3.1 Informare și comunicare în managementul proceselor	22
3.2 Gestionarea proceselor de bază	23
3.3 Atribuțiile de bază ale sistemului intern de asigurare a calității	24
3.4 Entități responsabile pentru asigurarea calității în ÎPT	24
3.4.1 Acțiunile administrației instituției de învățământ profesional tehnic în crearea și asigurarea activității Comisiei de Evaluare Internă și Asigurare a Calității (CEIAC).....	24
3.4.2 Obiectivele Comisiei de Evaluare Internă și Asigurare a Calității (CEIAC)	25
3.4.3 Atribuțiile Comisiei pentru Evaluarea Internă și Asigurare a Calității (CEIAC) din fiecare instituție de învățământ profesional tehnic.....	25
3.4.4 Activitățile CEIAC	25
IV Inițierea activităților de îmbunătățire a calității	26
4.1 Rezultatele autoevaluării, reviziunea rezultatelor și îmbunătățirea calității	26
4.2 Indicatori de performanță	26
V Elemente externe ce determină calitatea în ÎPT din Republica Moldova.....	27
5.1 Cooperarea și crearea de rețele cu alte instituții de învățământ	27
5.2 Managementul asigurării calității din perspectiva parteneriatului comunitar.....	27
5.3 Recunoașterea externă.....	29
VI Oportunitatea creării unei culturi a calității în cadrul instituțiilor de ÎPT	29
6.1 Orientări strategice privind cultura calității	29
6.2 Cultura calității și valorile	30
VII Beneficiarii și beneficiile managementului calității în educație	30
VIII Criterii de evaluare a sistemului de management al calității	31
Anexa 1. Model de Regulament de funcționare a CEIAC	35

Anexa 2. Model de Strategie de evaluare internă a calității.....	36
Modalitățile de implementare a strategiei de evaluare a calității:	36
Anexa 3. Lista orientativă a documentelor solicitate la evaluarea externă	37
Anexa 4. Întrebări frecvente și răspunsuri	38
Anexa 5. Planificarea, realizarea, evaluarea și revizuirea activităților specifice de evaluare și îmbunătățire a calității	39

Preambul

Prezentul material asigură promovarea **Managementului Calității** în instituțiile de învățământ profesional tehnic din Republica Moldova.

În cele ce urmează, propunem o abordare concretă, practică, a ceea ce au de făcut actorii implicați direct în procesul educațional, în vederea implementării sistemului de management și asigurării calității învățământului profesional tehnic.

Scopul ghidului este de a oferi informații cu privire la conceptul calității și la modalitatea în care acest concept poate fi dezvoltat și implementat prin înțelegerea principiilor și prin aplicarea activităților de asigurare a calității, prin implicarea părților interesate în îmbunătățirea serviciilor educaționale în domeniul învățământului profesional tehnic din Republica Moldova.

Informațiile din acest ghid sunt destinate următoarelor grupuri de utilizatori:

- cadre de conducere;
- cadre didactice;
- elevi;
- parteneri educaționali;
- alți factori interesați în dezvoltarea unui sector de ÎPT modern și relevant (părinți, mediul de afaceri, ministere de resort, agenții externe etc.)

Propunerile din cadrul acestui ghid sunt generale, constituind ceea ce considerăm a fi absolut necesar să se realizeze la nivelul fiecărei instituții de învățământ profesional tehnic.

În instituțiile de învățământ profesional tehnic în care se aplică sisteme mai complexe de calitate, procedurile din cadrul acestui ghid vor fi completate cu cele prevăzute în manualele și ghidurile specifice.

Cadrul legal și de reglementare actual privind calitatea educației:

1. *Codul educației, Legea nr. 152 din 17.07.2014;*
2. *Strategia de dezvoltare a educației pentru anii 2014-2020 „Educația 2020”, Hotărârea Guvernului nr.944 din 14 noiembrie 2014;*
3. *Strategia de Dezvoltare a învățământului vocațional/tehnic pe anii 2013-2020, Hotărârea Guvernului nr. 97 din 01 februarie 2013;*
4. *Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a instituțiilor de învățământ profesional tehnic secundar, Monitorul Oficial al Republicii Moldova , 2015, nr 275-280 din 09.10.2015, art.1918;*
5. *Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a instituțiilor de învățământ profesional tehnic postsecundar, OME nr. 550 din 10 iunie 2015, Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 206-210, art.1362;*
6. *Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a Centrului de excelență, OME nr.1158 din 04 decembrie 2015;*
7. *Hotărârea Guvernului 230 din 04 mai 2015 Cu privire la aprobarea Planului de acțiuni pentru restructurarea rețelei instituțiilor de învățământ profesional tehnic pe anii 2015-2020;*
8. *Regulamentul cu privire la organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de conducere în instituțiile de învățământ profesional tehnic, nr. 673 din 09.07.2015, Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.206-210/1363 din 07.08.2015.*

La nivel național, sistemul de management al calității include:

Structuri instituționale	ANACIP – la nivel național, Comisia de Evaluare Internă și Asigurare a Calității (CEIAC) – la nivel instituțional, alte structuri care vor fi create la nivel național (la decizia autorităților centrale și locale)
Acte normative stabilite la nivel național	legi, hotărâri de guvern, ordine ministeriale, metodologii, regulamente, decizii etc.
Documente de reglementare	ghiduri, manuale și proceduri, strategii, proiecte, programe, planuri, analize, rapoarte etc.
Instrumente de evaluare	chestionare, ghiduri de interviu, foi de observație a activității, fișe de evaluare, liste de verificare, foi de analiză a documentelor etc.
Activități specifice	reuniuni, de asistență în activități educaționale, interviuri individuale și de grup etc.

Astfel, scopul principal al managementului calității este asigurarea și îmbunătățirea continuă a calității învățământului profesional tehnic.

Lista de abrevieri:

ANACIP	Agenția Națională de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional
EQARF	Cadru european de referință pentru asigurarea calității în educație și formare profesională
ÎPT	Învățământ profesional tehnic
CEIAC	Comisia de Evaluare Internă și Asigurare a Calității
EFQM	Fundația Europeană pentru Managementul Calității
UE	Uniunea Europeană
SMQ	Sistem de Management al Calității
EQAVET	Rețeaua Europeană de asigurare a calității în învățământul profesional tehnic
SMC	Sistem de Management al Calității
IȘE	Institutul de Științe ale Educației
ISO	Organizația Internațională de Standardizare

Context

Contextul European pentru calitate

În ultimele două decenii la nivel european au fost dezvoltate multiple documente referitoare la asigurarea calității în educație și la formare profesională. Diversitatea acestora, însă, a generat o serie de impedimente în ceea ce privește mobilitatea academică, dar și asigurarea accesului la învățare pe parcursul întregii vieți. Pornind de la dezideratul generării unei convergențe în ceea ce privește asigurarea calității în educație și formare profesională, dar și de la cel al stimulării îmbunătățirii culturii calității și a inovării la toate nivelurile, Parlamentul European și Consiliul UE au adoptat la 18 iunie 2009 *Recomandarea privind stabilirea unui cadru european de referință pentru asigurarea calității în educație și formare profesională* (EQARF). Parlamentul European și Consiliul UE au recomandat statelor membre să utilizeze și să dezvolte Cadrul european de referință pentru asigurarea calității, criteriile de calitate, descriptorii și indicatorii de referință, așa cum sunt stabiliți și descriși în documentul nominalizat mai sus. De aceea, în perioada 2009-2012 statele membre și-au perfecționat și și-au adaptat sistemele de educație și formare profesională în baza prevederilor EQARF. La acest moment spațiul european al educației și formării profesionale, în conjunctura implementării Procesului Copenhaga, este convergent, predictibil și orientat spre o cultură a asigurării calității.

Totodată trebuie de menționat că în toate țările europene dezvoltarea accelerată a tehnologiei și concurența mondială conduc la creșterea cererii de forță de muncă calificată. Investițiile în educație sunt un factor important pentru UE pentru a se alinia la standardele internaționale și pentru a contribui la creșterea coeziunii sociale. Investițiile financiare nu sunt suficiente pentru a face ÎPT atractiv, accesibil și competitiv – în acest scop trebuie să fie luată în considerare calitatea ÎPT.

Contextul național pentru calitate

În contextul semnării, parafării, adoptării și ratificării de către statele membre ale UE a Acordului de Asociere UE – Republica Moldova este oportun ca accepțiunile și abordările specifice spațiului european al educației și formării profesionale să se transpună în sistemul național de formare profesională. Astfel, *Articolul 123, lit. b* din *Acord* prevede modernizarea sistemelor de educație și de formare, de îmbunătățire a calității, de relevanță și de acces la acestea.

Totodată, implementarea Strategiei sectoriale de dezvoltare „EDUCAȚIA 2020” are drept scop să asigure excelența, sub toate aspectele ei, la toate treptele și nivelurile sistemului de educație, prin promovarea mecanismelor de asigurare a calității, a programelor de studii și a instituțiilor în care acestea sunt oferite. Mecanismele de asigurare a calității au menirea de a oferi beneficiarilor și publicului larg încrederea în faptul că societatea beneficiază de servicii educaționale de calitate, care aduc progres economic și social pentru toți cetățenii plătitori de taxe.

De aceea, în procesul instituționalizării și consolidării sistemului de evaluare și asigurare a calității în învățământul profesional tehnic, conform orientărilor strategice specifice Obiectivului 3 al Strategiei de dezvoltare a învățământului vocațional/tehnic pe anii 2013-2020, prezentul document conceptual se bazează pe transpunerea voluntară la nivel național a prevederilor EQAVET.

Misiunea și viziunea ÎPT

Misiunea și viziunea învățământului profesional tehnic este aceea de a răspunde nevoilor specifice de formare profesională a persoanelor, în calitatea lor de beneficiari direcți, precum și nevoilor de dezvoltare socială și economică a diverselor comunități (locale, regionale, naționale, internaționale). În acest context, cel mai important rămâne a fi mediul de afaceri, care are nevoie de absolvenți bine pregătiți, cu cunoștințe, aptitudini și comportamente necesare, ajustate permanent la schimbările tehnice și tehnologice ale pieței muncii.

Instituțiile de învățământ profesional tehnic își pot îndeplini această misiune doar într-un context de continuă adaptare la nevoile enunțate de diversele categorii de beneficiari, astfel încât acestea să devină competitive și adaptabile în diverse medii de activitate profesională. De aceea, pentru obținerea unui asemenea rezultat instituțiile de învățământ trebuie să asigure orientarea permanentă spre performanță și să se concentreze pe nevoile elevilor și nevoile de pe piața muncii în ceea ce privește competențele actuale și viitoare, precum și cerințele de cunoștințe. Acest proces se realizează, în principal, prin îmbunătățirea continuă a ofertei și a rezultatelor, prin gestionarea judicioasă a resurselor, prin asumarea răspunderii și a responsabilității instituționale și prin asigurarea unui cadru transparent, participativ și partenerial în procesul de formare profesională. În esență, această înlănțuire de activități orientate spre performanță, competitivitate și adaptabilitate poate fi definită ca fiind un proces de management al calității. Studiul cu privire la instituțiile de ÎPT în cadrul UE a arătat că cele mai multe instituții sunt sprijinite de structuri publice naționale de calitate. Acest sprijin cuprinde ghiduri de autoevaluare, seturi de indicatori, colectarea de date și instrumente de prelucrare și crearea condițiilor de formare pentru profesori și formatori.

Definirea viziunii și misiunii bazate pe valori comune

Focusarea pe conceptul calității poate contribui la elaborarea aspectelor privind viziunea și misiunea instituției de ÎPT, promovarea dezvoltării durabile și crearea unei culturi a calității. Viziunea și misiunea oferă o suprastructură emoțională și intelectuală pentru cultura calității: acestea accentuează identitatea unei instituții de ÎPT și consolidează angajamentul personalului pentru calitate.

Viziunea este o expresie pozitivă a încrederii anticipative pe care instituția ar trebui s-o aibă în viitor. Fiind aplicată pentru un termen lung, ea descrie starea pe care instituția încă nu o are, dar spre care tinde. Pentru a asigura fezabilitatea, viziunea trebuie să fie interconectată cu strategia de dezvoltare a instituției de ÎPT.

Misiunea este modalitatea de realizare reușită a viziunii. În formularea misiunii sale instituția de ÎPT prioectează imaginea instituției, principiile sale fundamentale și principalele obiective. Misiunea este de a orienta instituția în general și de a ghida activitățile de zi cu zi ale personalului. Misiunea face parte din managementul normativ și oferă un cadru pentru strategii, obiective de calitate și acțiuni operaționale.

Valorile exprimate într-un mod foarte clar, complementate de viziune și misiune, vor avea o importanță deosebită doar dacă vor fi elaborate în parteneriat cu părțile interesate și relevante ale instituției de ÎPT. Părțile interesate pot sprijini uneori chiar și valori contradictorii. Elaborarea și promovarea unei viziuni și misiuni în comun nu este o sarcină ușoară și trebuie să implice personalul de la bun început. Este nevoie de echilibru atunci când e vorba de conducerea și implicarea părților interesate, deoarece e nevoie să se ia anumite decizii în caz de conflict. Dar, în cele din urmă, munca depusă pentru a stabili o cultură internă a calității merită efortul.

I Calitate, managementul calității, sistemul de management și cultură a calității în ÎPT

1.1 Definirea conceptelor de management al calității

Un mod simplu de a descrie **calitatea** este cel adoptat de JM Juran, care definește calitatea ca fiind **adecvată scopului, realizată cu resurse optime.**

O serie de **metode, instrumente și un „set de scule”** sunt necesare pentru a **suplimenta orientările care să sprijine utilizarea optimă a resurselor în cadrul instituției profesionale tehnice.**

Calitatea educației reprezintă un set de caracteristici ale unui program de studiu și ale furnizorului său prin care sunt atinse standardele de calitate.

Managementul calității:

- reprezintă un ansamblu de activități coordonate, efectuate în scopul orientării și menținerii unei organizații în ceea ce privește calitatea;
- înseamnă evaluarea reală a potențialului și îmbunătățirea performanței, nu crearea unei impresii bune în contextul mediului extern al organizației;
- este un mod de conducere, bazat pe calitate și pe participarea tuturor membrilor instituției de ÎPT, având drept scop eficiența activității pe termen lung, obținută prin asigurarea așteptărilor beneficiarilor și incluzând realizarea de beneficii pentru ÎPT, în general, și, în particular, pentru membrii instituției și pentru comunitate.

În cazul ÎPT, managementul calității se referă la principalele componente ale activității:

- calitatea procesului educațional;
- calitatea resurselor umane și materiale;
- calitatea activităților manageriale;
- calitatea proiectelor comunitare;
- cultura calității.

Managementul calității permite instituției să învețe despre ea însăși, să se autocunoască, să facă îmbunătățiri și schimbări acolo unde este necesar și să interacționeze eficient cu mediul extern, național și internațional. Activitățile managementului calității trebuie să fie integrate în celelalte procese instituționale de planificare și de luare a deciziilor.

Managementul calității, potrivit prevederilor art. 65 din Codul Educației, vizează următoarele dimensiuni de intervenție:

- *capacitatea instituțională;*
- *eficiența educațională, inclusiv rezultatele școlare;*
- *calitatea programelor de formare profesională;*
- *managementul instituțional al calității;*
- *concordanța dintre evaluarea internă și situația reală.*

Prin urmare, managementul calității în învățământul profesional tehnic din Republica Moldova resimte nevoia fundamentării pe principiile:

- responsabilității și răspunderii pentru procesele întreprinse;
- centrării pe beneficiari;
- orientării pe rezultate;
- autonomiei instituționale;
- transparenței, dialogului și al parteneriatului;
- învățării colegiale și valorificării experienței dobândite.

Astfel, implementarea managementului calității are drept scop satisfacerea beneficiarilor și depășirea așteptărilor acestora. Un astfel de sistem se cere a fi unul dinamic, conferindu-i capacități de adaptare la nevoile, cerințele și așteptările beneficiarilor.

Sistemul de Management al Calitatii este o totalitate de structuri instituționale, norme, proceduri și activități specifice de proiectare, implementare, evaluare și îmbunătățire a calității la nivel de învățământ profesional și de livrare a serviciilor de formare.

Cultura Calității. Definiția unei culturi a calității în cadrul instituției de ÎPT se bazează pe declarațiile anterioare prin adăugarea factorului uman. Acest termen întruchipează capacitățile profesionale necesare pentru a utiliza instrumentele prevăzute pentru implementarea unei abordări sistemice, care este împărtășită de către persoane fizice angajate pentru a implementa sistemul de valori specifice și care definește ceea ce este adecvat pentru o anumită organizație.

Fig.1. Managementul calității

1.2 Componentele managementului calității

Planificarea calității este partea managementului calității concentrată pe stabilirea obiectivelor calității și care specifică procesele operaționale necesare și resursele aferente pentru a îndeplini obiectivele calității.

Planificarea este o parte importantă a oricărui sistem de calitate pentru manageri, profesori și elevi deopotrivă. În conformitate cu criteriile de calitate din anexa I din recomandările EQAVET pentru Asigurarea Calității în ÎPT, planificarea ar trebui să reflecte o „viziune strategică” și să „includă scopuri/obiective, acțiuni și indicatori”. Descriptorii indicați în cadrul EQAVET sugerează, de asemenea:

- stabilirea și monitorizarea unor scopuri/obiective explicite și ținte;
- distribuirea responsabilităților în gestionarea și dezvoltarea calității;
- instituirea de către furnizorii de programe de formare profesională în ÎPT a unui sistem de

asigurare a calității explicit și transparent.

Controlul calității este partea managementului calității concentrată pe îndeplinirea cerințelor referitoare la calitate, în timpul operațiunilor procesului.

Asigurarea calității este partea managementului calității concentrată pe furnizarea încrederii că cerințele referitoare la calitate vor fi îndeplinite.

Îmbunătățirea calității este partea managementului calității concentrată pe creșterea abilității de a îndeplini cerințele referitoare la calitate.

1.3 Aplicarea Ciclului Calității

Urmând aceeași structură și aceleași etape ca ciclul **PRVA: Planifică, Realizează, Verifică, Acționează** (numit, de asemenea, și ciclul Deming), care este fundamentul și baza comună a tuturor modelelor și sistemelor de asigurare a calității, fie implicite sau explicite, cadrul EQAVET urmărește dezvoltarea unei abordări sistematice pentru asigurarea calității și pentru îmbunătățirea continuă a sistemelor de educație și de formare profesională ÎPT. Aplicarea ciclului PRVA pentru un context specific constituie elementul de bază al oricărui management intern al calității și al culturii calității în cadrul instituțiilor de ÎPT.

1.4 Descriptorii ai managementului calității

Conform abordării EQARF fiecare etapă este definită ca un criteriu distinct de calitate, căruia îi sunt asociați un set de descriptorii la nivel de sistem, dar și un set de descriptorii la nivelul instituțiilor de învățământ profesional tehnic. Acest ciclu nu trebuie considerat ca fiind o simplă buclă, în care procesul asigurării calității se realizează fără modificări. În etapa de reexaminare/revizuire sunt întreprinse proceduri de adaptare și ajustare la noul context, iar elementele necorespunzătoare sunt eliminate.

Tabelul 1. Componente principale ale managementului calității și descriptorii

Componente	Explicații	Etape
Planificarea calității	Proiectarea unui Sistem de Management al Calității (SMQ) reprezintă o decizie strategică a conducerii unei instituții de ÎPT. Aceasta implică un ansamblu complex de activități pentru realizarea și punerea în	stabilirea clienților; determinarea necesităților clienților; descrierea caracteristicilor produsului care să satisfacă

	aplicare a acestuia, beneficiile fiind multiple: se generează încrederea că produsele / serviciile sunt de calitate corespunzătoare, se asigură creșterea competitivității și obținerea excelenței.	necesitățile și cerințele detectate; proiectarea și desfășurarea proceselor capabile să producă aceste caracteristici; transferul planurilor rezultate la catedre și la personalul operativ.
Controlul calității	În cazul ÎPT, se realizează prin inspecția școlară, prin activitatea de eliminare a produselor cu defecte și prevenirea schimbărilor nedorite în calitatea produsului oferit. Controlul calității este un proces de menținere a standardelor, și nu de generare a acestora.	evaluarea rezultatelor reale; compararea acestor rezultate cu obiectivele stabilite în planificarea precedentă; acționarea în funcție de consecințele acestei comparații.
Asigurarea calității	Asigurarea calității reprezintă acele activități prin care calitatea se produce/crează. Asigurarea calității înseamnă acea parte a managementului calității concentrată pe întărirea încrederii că cerințele referitoare la calitate vor fi îndeplinite. Asigurarea calității presupune atât obiective interne, cât și externe, <i>Interne:</i> în cadrul unei instituții, asigurarea calității inspiră încredere în managementul acesteia; <i>Externe:</i> asigurarea calității inspiră încredere clienților sau beneficiarilor. Asigurarea calității nu reprezintă ceva în plus, nu sunt „paralele” față de cele care asigură funcționarea și dezvoltarea ÎPT, ci parte integrantă a acestora.	întocmirea de documente care susțin politica ÎPT în domeniul calității; organizarea resurselor pentru implementarea acestei politici; stabilirea măsurii în care produsul sau serviciul are caracteristici care satisfac nevoile clientului; evaluarea proceselor, produselor, serviciilor în IÎP și determinarea locului și tipului de riscuri privind apariția non-calității; determinarea măsurii în care aceste riscuri sunt ținute sub control; stabilirea modului în care se evaluează conformitatea produsului cu caracteristicile prescrise.
Îmbunătățirea calității	Prin îmbunătățire se înțelege dobândirea unui nivel de performanță superior celui existent anterior. Îmbunătățirea poate fi aplicată proceselor, caracteristicilor unui produs sau serviciu pentru reducerea erorilor și a defectelor. Performanțele referitoare la calitate pot fi îmbunătățite: a) Îmbunătățirea calității în cadrul limitelor prescrise de standardul de calitate existent (de exemplu: aplicarea metodelor participative pentru a micșora abandonul școlar); b) Îmbunătățirea calității prin schimbarea standardului de calitate existent cu un altul superior.	determinarea obiectivului de atins (de ex., un nou curriculum, noi standarde etc.); determinarea politicii necesare îmbunătățirii (ceea ce permite managementului să determine sau să stimuleze îmbunătățirea); analiza alternativelor posibile și proiectarea soluției optime; organizarea resurselor pentru implementare; implementarea soluției alese; organizarea controlului calității corespunzător menținerii noului nivel de performanță.

II Tipurile de procese și instrumente specifice managementului asigurării calității

2.1 Procese interne și procese externe

În baza ciclului stabilit de EQARF, în contextul actual al Republicii Moldova asigurarea calității se bazează pe următoarele două tipuri de procese care vor fi sprijinite de o serie de instrumente pentru a fi utilizate de instituțiile de educație și formare profesională.

a) **Procese interne**, care însumează proceduri de planificare, monitorizare, autoevaluare și revizuire, după cum urmează:

- **Planificarea** tuturor activităților pentru a fixa principalele obiective în ceea ce privește calitatea ofertei de formare profesională, precum și resursele, mijloacele necesare, prin:
 - planificare strategică, ceea ce semnifică stabilirea obiectivelor generale în ceea ce privește asigurarea calității;
 - planificare operațională, ceea ce reprezintă organizarea activităților, a resurselor și a mijloacelor necesare, stabilirea termenilor și responsabilităților.
- **Monitorizarea** internă presupune verificarea dacă activitățile planificate sunt realizate în conformitate cu termenii stabiliți. Aceasta trebuie realizată de către o structură distinctă a instituției de învățământ profesional tehnic, care are atribuții de evaluare a stadiului de atingere a obiectivelor fixate în procesul de formare profesională, dar și în consolidarea capacității instituționale.
- **Autoevaluarea** reprezintă procesul principal în asigurarea calității prin care instituțiile de învățământ profesional tehnic își evaluează starea de fapt pe baza diferitor categorii de evidențe, date, indicatori de performanță și își redactează raportul de autoevaluare.
- **Revizuirea** implică identificarea schimbărilor necesare și dezvoltarea planului de îmbunătățire pornind de la constatările raportului de autoevaluare.

b) **Procese externe**, care se identifică prin proceduri de îndrumare, ghidare, asistență metodologică, în vederea autorizării / acreditării sau evaluării periodice, după cum urmează:

- **Procese îndeplinite de Centrele de Excelență:** ghidarea metodologică a instituțiilor arondate în vederea standardizării calității în prestarea serviciilor educaționale de formare profesională; elaborarea de proiecte, testarea de noi modele și implementare a proiectelor-pilot care ar stimula integrarea conținuturilor și serviciilor inovatoare în învățământul profesional tehnic.
- **Procese îndeplinite de ANACIP**, care, fiind autoritatea națională în domeniul asigurării calității, răspunde de:
 - Evaluarea externă în vederea autorizării de funcționare provizorie a programelor de formare profesională și a instituțiilor de ÎPT, care reprezintă actul de înființare a instituției și acordă dreptul de a desfășura procesul de învățământ și de a organiza admiterea la studii;
 - Evaluarea externă în vederea acreditării programelor de formare profesională și a instituțiilor de ÎPT, care acordă dreptul de a desfășura procesul de învățământ și de a organiza admiterea la studii, precum și dreptul de a organiza examenul de finalizare a studiilor, precum și dreptul de a emite diplome, certificate și alte acte de studii recunoscute de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării;
 - Evaluarea externă a instituțiilor de învățământ profesional tehnic și a calității programelor, ceea ce presupune examinarea pe baza mai multor criterii a gradului în care instituția evaluată și programele acesteia îndeplinesc standardele naționale de referință

Gestionează instituția:

- (a) Implică toți factorii interesați;
- (b) Îmbunătățește calitatea predării și învățării;
- (c) Reglează procesele necesare pentru furnizarea serviciilor.

Dezvoltă instituția:

- (a) Convine asupra viziunii și misiunii instituției;
- (b) Convine asupra obiectivelor și țintelor de calitate.

Conduce personalul instituției:

- (a) dezvoltă capacitățile profesorilor, formatorilor și ale altor cadre.

Se axează pe gestionarea optimă a resurselor:

- (a) Dezvoltă cooperarea și creează rețele cu părțile externe interesate;
- (b) Creează și dezvoltă facilități pentru furnizarea educației;
- (c) Observă, evaluează și analizează procesele, rezultatele și impactul

Fig.2. Sarcinile de calitate pentru managerii din ÎPT

2.2 Domenii principale ale calității în cadrul unei instituții de ÎPT

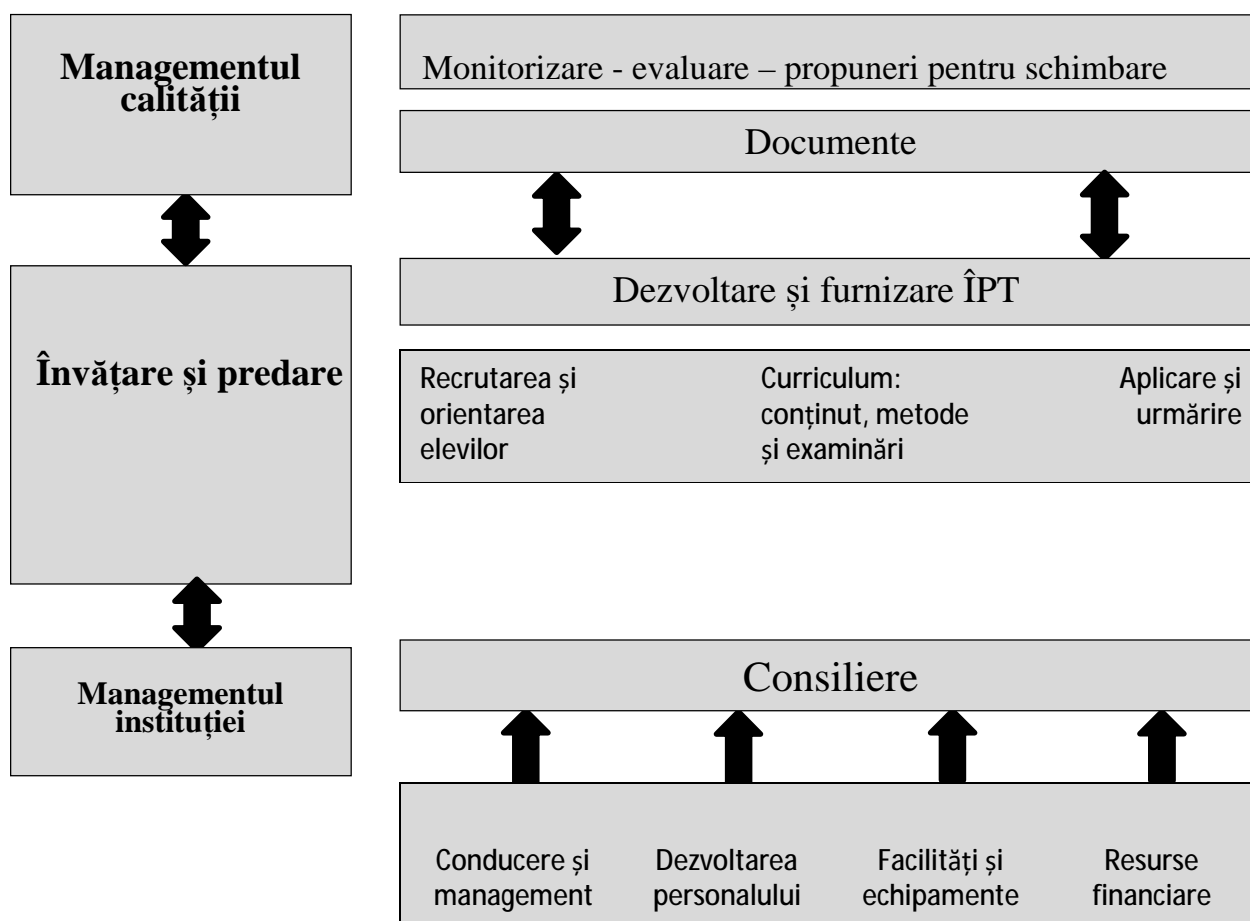

Fig.3. Probleme de calitate

Figura de mai sus evidențiază problemele care sunt importante pentru calitate, predare și învățare. Implicarea părților interesate în planificarea și dezvoltarea calității în instituția de învățământ este de o importanță vitală, deși intensitatea participării lor trebuie să fie diferită în diverse domenii în ceea ce privește preocupările și responsabilitățile lor individuale. Este evident că profesorii și maiștrii-

instructorii sunt cei mai importanți actori în procesul de asigurare a calității predării- învățării-evaluării, dar conducerea și elevii trebuie să aibă, de asemenea, un rol important, deoarece aceștia sunt direct afectați de obiectivele planificate.

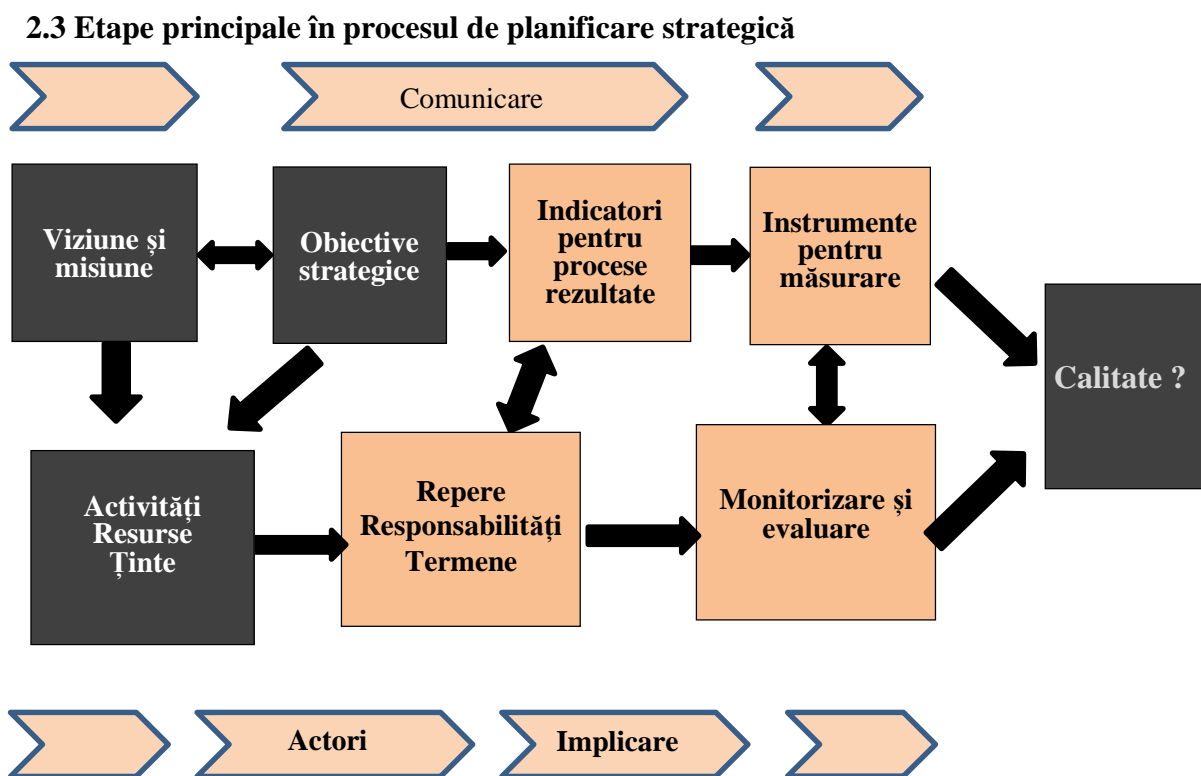

Fig. 4. Planificarea strategică

Trebuie menționat că întreaga etapă de planificare trebuie să fie însoțită de comunicare și coordonare permanentă între diferite părți interesate, care ar trebui să fie organizate de către comisia de calitate sub responsabilitatea conducerii de top.

O conlucrare internă eficientă între managementul superior, șefii de comisii/catedre metodice, managerul pe calitate și alți membri ai personalului este crucială pentru a asigura realizarea la timp a scopului și activităților planificate pentru materializarea obiectivelor de calitate. Pe de o parte, trebuie să existe un anumit grad de libertate și flexibilitate în punerea în aplicare a activităților de calitate ale diferitor comisii/catedre metodice și, în special, în partea de jos a ierarhiei organizaționale. Obiectivele de calitate se vor realiza mai ușor, dacă membrii personalului de la toate nivelurile ierarhice vor fi implicați în proces, vor stabili propriile lor obiective și vor acționa din proprie inițiativă pentru a le atinge.

La etapa „Realizează” a ciclului PRVA planurile de implementare sunt concepute prin consultare cu părțile interesate. Descriptorii de calitate ne sugerează în acest sens:

(a) resursele sunt alocate în mod corespunzător pentru a atinge obiectivele stabilite în planurile de punere în aplicare;

(b) pentru dezvoltarea competențelor personalului sunt specificate nevoile profesorilor/maistrilor-instructorii, iar personalul se angajează să participe la formare în mod regulat, în cooperare cu părțile externe interesate.

2.4 Management al calității în faza de implementare

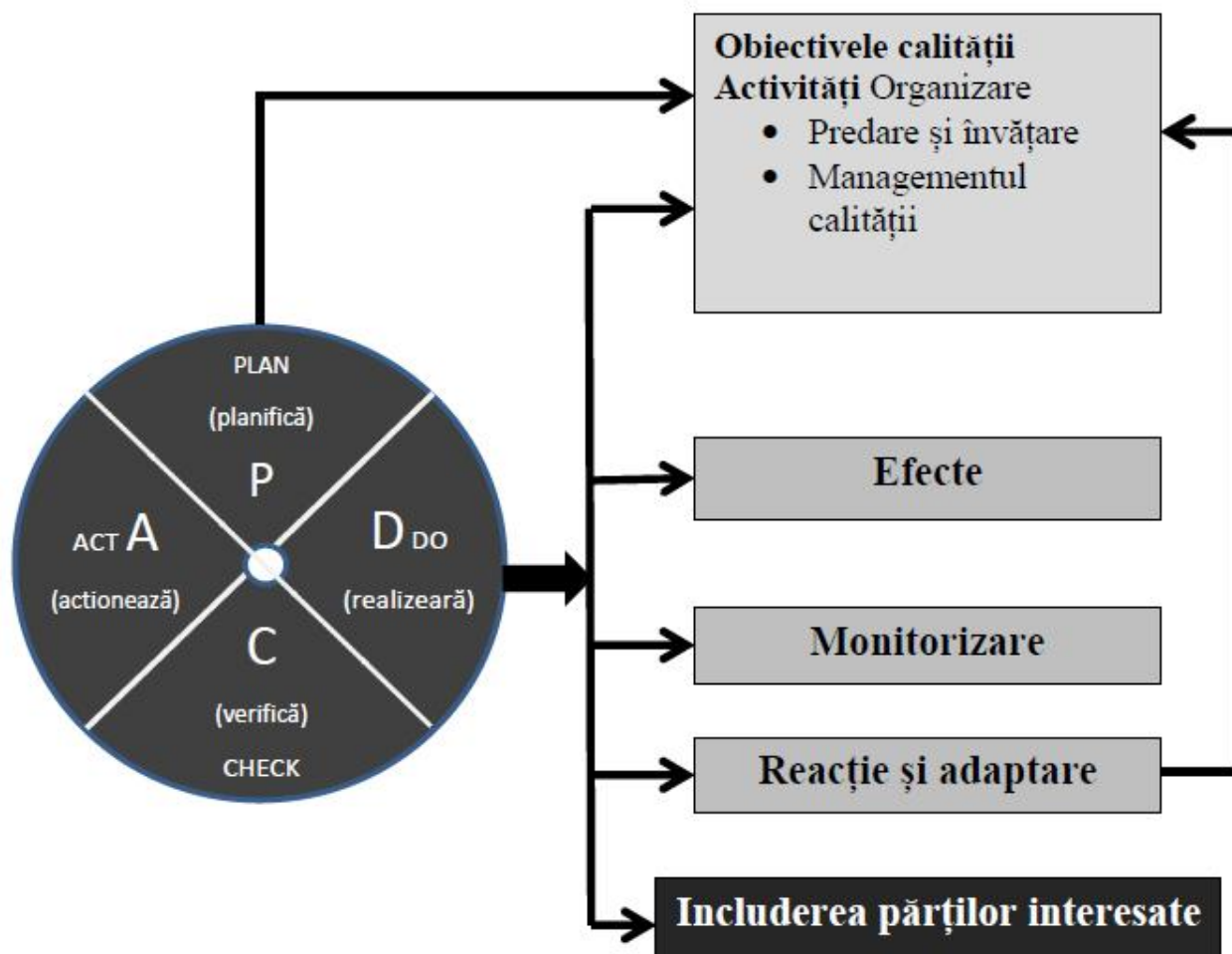

Fig.5. Faza de implementare

2.5 Monitorizarea calității predării, învățării și evaluarea rezultatelor învățării

Este necesar să se monitorizeze toate activitățile în care vă implicați pentru a obține calitate mai bună, a îmbunătăți procesele organizaționale, de predare, învățare, evaluare a rezultatelor învățării și management al calității. Cu toate acestea, secțiunea dată se concentrează exclusiv pe predare și învățare pentru a ilustra importanța monitorizării lor.

Monitorizarea calității procesului instructiv este o parte a etapei a II-a ciclului PRVA și este înțeleasă ca o observare directă și sistematică a unui proces cu instrumente desemnate, pentru a face concluzii cu privire la îmbunătățirea imediată.

2.6 Monitorizarea abandonului și creșterea ratelor de absolvire în ÎPT

Reducerea abandonului și creșterea ratelor de absolvire în ÎPT sunt obiective de politică la nivel european convenite, iar monitorizarea poate ajuta la atingerea lor prin colectarea în timp real a informațiilor relevante. Lipsa nemotivată a elevilor poate fi considerată drept un semn de avertizare timpurie a abandonului, și, prin urmare, trebuie monitorizată cu atenție în cadrul fiecărei comisii/catedre metodice. În cazul în care numărul de absențe depășește un anumit nivel, instituția ar putea adopta o strategie de consiliere pentru acești elevi. Un alt exemplu este numărul de lecții anulate: pentru aceste grupe și cursuri ar putea fi prevăzute resurse suplimentare pentru a răspunde mai bine nevoilor elevilor. Calitatea lecțiilor teoretice și practice se află mai întâi de toate în mâinile profesorilor

și maiștrilor-instructori. Dacă aceștia dispun de instrumente adecvate de monitorizare, ei pot singuri monitoriza calitatea și, în rezultat, pot îmbunătăți lecțiile lor. De fapt, furnizorii de formare profesională orientată spre calitate au dezvoltat instrumente pentru a ajuta profesorii să analizeze în mod sistematic calitatea în grupele lor, inclusiv diferitele stiluri de învățare ale elevilor lor, metodele lor preferate, promovarea autoînvățării sau calitatea materialului de învățare utilizat. Această monitorizare autodirecționată poate fi completată prin analiza perspectivelor elevilor, colectate prin intermediul unor chestionare, pentru a obține feedback-ul elevilor imediat în grupe. Acest feedback se adresează în mod direct și confidențial profesorului și este destinat doar pentru uz individual. Chestionarul abordează probleme similare cu cele din formularul de autorefecție a profesorului, permițându-i acestuia să facă concluzii prin compararea propriei percepții cu evaluările elevilor. În plus, unii furnizori de formare profesională pot distribui chestionare elevilor pentru autoevaluare și autorefecție asupra comportamentului lor de învățare, ceea ce constituie un alt instrument de monitorizare a procesului de predare și învățare, deși aici elevii înșiși trebuie să facă concluziile adecvate pentru a permite o schimbare. O altă abordare a monitorizării procesului de predare și învățare în grupă este înființarea unor tandemuri de profesori care asistă reciproc pentru a monitoriza în mod colectiv procesele de predare și învățare și care oferă un feedback profesionist unul altuia. Experiența a arătat că profesorii ezită inițial să se implice în aceste activități, dar un acord privind criteriile de calitate și articolele de evaluare ajută la dezvoltarea încrederii comune și pregătește terenul pentru cooperare.

2.7 Colectarea datelor vizate

Managementul calității înseamnă că dezvoltarea calității este urmărită în mod sistematic și se bazează pe fapte și cifre. Astfel, colectarea datelor pentru evaluarea realizării obiectivelor de calitate este o practică inevitabilă în toate instituțiile de ÎPT care au adoptat un SMC intern.

Domeniul de aplicare al datelor care urmează a fi colectate ar trebui să fie strict limitat și axat pe evaluarea atingerii obiectivelor de calitate, așa cum au fost definite la etapa de planificare.

În unele țări, prelucrarea datelor și analiza rezultatelor sunt efectuate în exterior de către autoritățile de învățământ, care prezintă rezultatele lor individuale instituțiilor de ÎPT, împreună cu datele de referință, prin plasarea lor într-un context de raport mediu al tuturor instituțiilor, astfel permițând efectuarea unor comparații și împărtășirea experienței între furnizorii de formare profesională.

2.8 Colectarea feedback-ului de la părțile interesate interne și externe

De obicei, feedback-ul este colectat de la elevi, uneori de la părinții elevilor, de la profesori și formatori (dar rareori de la alte categorii de personal al instituției de ÎPT), de la foștii absolvenți și de la angajatorii lor, de la companii care au cooperat în formarea la locul de muncă, de la mediul de afaceri (cum ar fi, camerele de comerț și industrie) și de la alte părți interesate din comunitatea dată. Elevii sunt partea cea mai importantă pentru furnizarea de feedback. De regulă, feedback-ul lor se face anual și ar trebui să fie colectat on-line. Chestionarele ar putea include elemente care vizează date cu caracter personal (respectându-se anonimatul), instituția și diferite servicii (cum ar fi: biblioteca și facilitățile de catering), dar accentul trebuie plasat pe probleme referitoare la procesul de învățare. Această secțiune trebuie să conțină întrebări legate de gradul de conștientizare al elevilor cu privire la rezultatele învățării care trebuie realizate în grupele academice, o îmbinare corespunzătoare între teorie și practică, de utilizarea new media, de oportunități de învățare autoorganizată și de claritatea referitoare la criteriile de evaluare.

Chestionarele pentru colectarea feedback-ului de la profesori, maiștri-instructori, de la alți membri ai personalului pot aborda aspecte, cum ar fi: cultura calității în instituția dată, performanță în conducere, posibilitățile de participare, satisfacția față de politica de informare, de comunicare și de

climatul de lucru, precum și modul în care sunt soluționate conflictele.

Analiza traseului profesional al foștilor absolvenți pentru a obține informații cu privire la statutul lor de muncă este foarte importantă pentru calitatea fiecărei instituții de ÎPT. Aspectele ce vor fi abordate în astfel de anchete se referă la posturile obținute, precum și la gradul de satisfacție în legătură cu educația primită, la aplicarea aptitudinilor și a competențelor dobândite la locul de muncă. Ca reflecție a acestor anchete, angajatorii absolvenților ar putea fi intervievați referitor la performanțele absolvenților la locul de muncă și la perspectivele de avansare în carieră, luând în considerare abilitățile și competențele dobândite. Chestionarele adresate companiilor ce oferă experiență de muncă și formare la locul de muncă ar putea viza aspecte, precum gradul de satisfacție despre schimbul de informații și despre cooperarea între instituția de ÎPT și companie, calitatea claselor, a lecțiilor și a materialelor didactice, evaluarea generală a imaginii și desfășurarea activităților instituției în ultimele 12luni.

2.9 Autoevaluarea și auditul intern

Autoevaluarea este un instrument puternic pentru calitate atunci când aceasta este o parte inerentă a abordării calității în cadrul unei instituții de ÎPT și se desfășoară în mod sistematic și cuprinzător. În cele mai multe cazuri este coordonată și implementată de echipa responsabilă de calitate a unei instituții de ÎPT, ce cuprinde experți pe calitate sub responsabilitatea unui manager pe calitate, dar, este de la sine înțeles, că alți membri ai personalului, de preferat profesorii și maiștri-instructori, de asemenea, vor fi invitați să participe la acest proces. Administrația instituției, la fel, va participa și va motiva profesorii, maiștrii-instructori și alte părți interesate în formarea unor mici echipe pentru autoevaluarea calității, unde s-ar discuta într-un mod deschis și sincer punctele forte și slabe ale instituției. Discuțiile trebuie să ia în considerare, desigur, datele și feedback-urile colectate din diferite surse, dar trebuie să se bazeze, de asemenea, pe „cunoștințele intangibile” ale profesorilor, maiștrilor-instructori și ale altor categorii de personal. Ikujiro Nonaka și colegii săi au demonstrat că noile cunoștințe de organizare sunt întotdeauna generate de două surse: de „cunoștințele explicite” formate din date, standarde și indicatori, precum și de „cunoștințele implicite”, intangibile bazate pe experiența, pe opiniile și percepțiile individuale ale realității (Nonaka et al. , 1994). Acest tip de cunoștințe este dificil de identificat prin utilizarea unor instrumente de feedback standardizate și marele avantaj al autoevaluării este că problemele neidentificate până în prezent, conflictele și blocajele complexe ascunse, pot fi abordate și rezolvate în dezbateri deschise. Ambele surse de cunoștințe ar trebui să fie combinate și acest mix va genera noi cunoștințe și inovare în instituție.

2.10 Precondiții pentru o autoevaluare reușită

- a) Angajamentul, sprijinul și participarea directorului instituției;
- b) Echipă de calitate (CEIAC) pentru coordonarea și integrarea activităților de autoevaluare;
- c) Implicarea personalului în exercitarea autoevaluărilor.
- d) Deschiderea față de date, fapte și potențiale modificări;
- e) Dezbaterea deschisă și onestă ce abordează „cunoștințele intangibile”;
- f) Deciziile imediate cu privire la îmbunătățirile pe baza rezultatelor autoevaluărilor;
- g) Acordul în rândul personalului privind punerea în aplicare a acțiunilor de îmbunătățire.

2.11 Comunicarea rezultatelor evaluării

Trebuie să fim conștienți de faptul că transparența proceselor și rezultatelor evaluării calității nu este asigurată în mod automat, nici pentru părțile interesate și pentru clienți interni, și nici pentru cei externi. Prin urmare, toate activitățile de evaluare trebuie să fie completate cu o strategie de publicare și comunicare activă. Această strategie trebuie să definească cine și la ce informații poate avea acces și prin ce mijloace, deoarece din cauza naturii confidențiale nu toate datele privind evaluarea pot fi deschise tuturor părților interesate sau publicului larg, prin intermediul internetului. În general, se impune o analiză între drepturile (profesorilor și maiștrilor-instrucitori, în special) și cerințele pentru transparență posibilă.

Următoarele linii directoare ar putea facilita stabilirea unor reguli pentru comunicarea rezultatelor evaluării în instituția de învățământ:

- a) evaluările personale ale profesorilor pot fi folosite doar de către aceștia;
- b) rezultatele observațiilor efectuate în grupă trebuie să fie confidențiale și discutate numai între profesor și persoana responsabilă de evaluarea calității;
- c) datele cu privire la evaluarea grupelor și a programelor pot fi transmise prin rețeaua intranet a instituției de ÎPT, în cazul în care anonimatul datelor cu caracter personal este garantat, și discutat pe larg cu părțile interesate interne și externe în cadrul ședințelor cu privire la calitate;
- d) rezultatele obținute din anchete ar trebui să fie accesibile prin intermediul site-ului public, contribuind astfel la promovarea pozitivă a instituției de ÎPT.

2.12 Factorii de bază care contribuie la calitate în ÎPT

Pe baza rezultatelor monitorizării și evaluării efectuate sub responsabilitatea comisiei de calitate, trebuie să fie făcută o analiză a performanței (în raport cu obiectivele de calitate stabilite anterior). Astfel se vor descoperi rezultatele pozitive, precum și eșecurile - și instituția va trebui să învețe din ambele cum să îmbunătățească calitatea. De obicei, este mai simplu să fie luate în considerare realizările decât eșecurile, pentru că eșecurile trebuie să fie admise și acceptate înainte de a putea fi corectate. Pentru a putea analiza atât realizările, cât și eșecurile, este extrem de util de înțeles factorii care ar fi putut cauza efectele pozitive și negative. Pentru a îmbunătăți calitatea, este necesar de a cunoaște și a schimba factorii care au determinat aceste efecte. În figura de mai jos sunt indicați principalii factori de cauză în ÎPT, elaborați în conformitate cu modelul cauză-efect dezvoltat și denumit după teoreticianul de calitate japonez Kaouro Ishikawa. Diagrama arată cauzele care conduc la sau care afectează în mod semnificativ un rezultat scontat, aceasta poate fi aplicată în multe domenii pentru a analiza cauzele și modalitatea în care anumiți factori contribuie la calitate și, prin urmare, este utilizată pe scară largă.

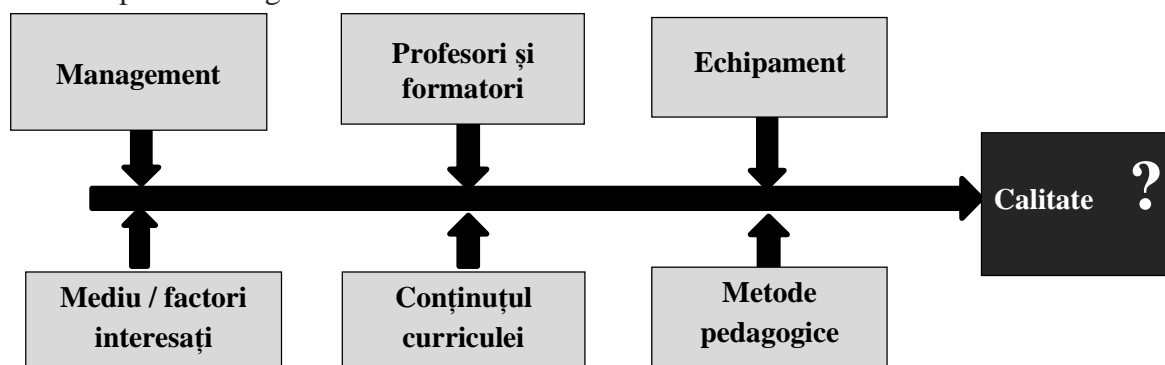

Fig. 6. Modelul cauză-efect

2.13 Elaborarea planului de îmbunătățire a calității

Planul de îmbunătățire se bazează pe rezultatele analizei, a realizărilor și a deficitelor și include provocările, oportunitățile și resursele disponibile pentru schimbare. După ce s-au discutat problemele cu principalele părți interesate și s-au selectat principalele domenii de schimbare, pentru planul de îmbunătățire se compilează toate aceste informații și se elaborează două propuneri diferite pentru schimbare:

- a) acțiuni corective, pentru a depăși erorile și deficitel, ca un răspuns imediat la plângerile majore ale elevilor și altor părți interesate;
- b) acțiuni de adaptare pentru a face îmbunătățiri structurale și adaptări ale programelor de formare profesională în instituția de ÎPT, luând în considerare performanța sau noile cerințe.

2.14 Efectuarea analizei SWOT

Analiză SWOT este o investigație deschisă cu privire la situația actuală și viitoare a unei instituții, care include analiza faptelor empirice și datele privind tendințele persistente pentru ÎPT în Europa și în Republica Moldova. Trebuie să fie analizate studii relevante și rapoarte de cercetare, dar, de asemenea, să fie favorizate contactele cu experții, cu institutele de cercetare și cu agențiile de dezvoltare. Odată ce sunt identificate principalele oportunități și amenințări, trebuie să fie evaluat potențialul lor impact asupra instituției. Un pas important este să se facă legătura între factori interni și externi: analiza SWOT își propune să identifice care strategie de dezvoltare va fi mai potrivită pentru a sprijini instituția în vererea identificării punctelor slabe. Punctele forte sunt factori-cheie care contribuie la dezvoltarea în continuare, astfel încât strategia să se concentreze pe punctele forte care distinge instituția dată de altele. Similar cu alte activități orientate spre calitate, analiza SWOT și dezvoltarea strategiei ulterioare ar trebui să fie efectuată în parteneriat cu factorii interni și externi interesați. Aplicarea acestei abordări ar trebui să permită să se integreze experiențele din diferite segmente economice și sociale ale societății în stabilirea strategiei de dezvoltare. Includerea experților și părților interesate din diferite medii înseamnă organizarea acestui proces ca un cerc multifazic, similar cu ciclul PRVA, cu etape în care se analizează datele, precum și cunoștințele intangibile ale participanților, se fac analize comune, se formulează concluzii adecvate pentru acțiuni suplimentare și, prin urmare, în mod continuu se conturează strategia de dezvoltare.

Tabelul 2.

Componentele analizei SWOT

	Puncte forte	Puncte slabe
Factori interni	Caracteristici, capacități și resurse în cadrul instituției de ÎPT, care pot fi folosite pentru a atinge obiectivele de calitate	Deficiențe interne, limitări și dezavantaje care amenință atingerea obiectivelor de calitate
	Oportunitati	Amenințări
Factori externi	Oportunități apărute în instituția dată, care ar putea sprijini realizarea obiectivelor de calitate	Factori de mediu care în viitor ar putea avea un efect negativ asupra strategiei de îmbunătățire a calității

2.15 Transformarea nevoilor de îmbunătățire a calității într-un plan de acțiune

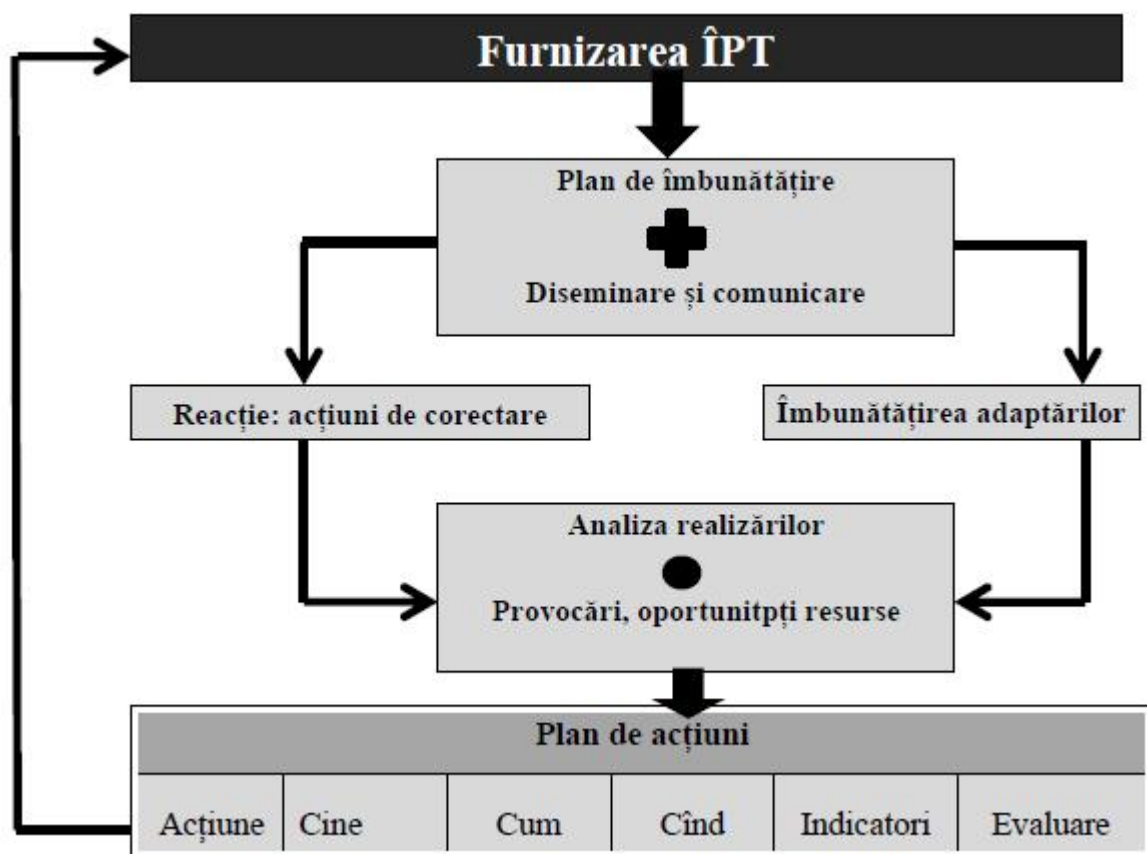

Fig. 7. Model de Plan de acțiuni

III O structură organizațională pentru Managementul Calității

Prima și cea mai mare provocare este de a incorpora managementul calității în structura organizatorică a unei instituții de ÎPT. Nu există o soluție unică pentru toți, deoarece organizarea de management al calității trebuie să se potrivească dimensiunii și structurii generale a unui furnizor de ÎPT. De asemenea, trebuie luate în considerare tradițiile, calificările și interesele personale ale beneficiarilor de formare profesională.

3.1 Informare și comunicare în managementul proceselor

Cunoașterea este considerată cea mai valoroasă resursă a unei instituții și una care poate stimula dezvoltarea în continuare pe bază competitivă. Pentru a oferi, a împărtăși și a produce cunoștințe în mod eficient, este esențial pentru orice furnizor de formare profesională să asigure buna circulație a informațiilor și să ofere oportunități ample de comunicare. Cu toate acestea, informațiile ar trebui să fie orientate spre oamenii potriviți și orice exces de informații să fie evitat, deoarece este contraproductiv. Oferirea unor informații relevante și managementul de comunicare sunt, de asemenea, importante pentru funcționarea unui SMC, deoarece ajută la stabilirea transparenței proceselor și responsabilităților, la răspândirea informațiilor în cazuri de participare activă la calitate și la comunicarea rezultatelor evaluărilor de calitate. Comunicarea continuă cu personalul, cu profesorii, cu maeștrii-instrucții și cu elevii este o condiție prealabilă importantă pentru crearea angajamentelor cu privire la calitate.

Managementul eficient al proceselor este crucial pentru instituțiile de ÎPT orientate spre calitate.

Procesele sunt definite ca seturi de activități corelate sau interconectate, repetate în timp pentru a oferi un serviciu elevilor și altor părți interesate ale unui furnizor de ÎPT prin transformarea intrărilor în ieșire (rezultate). În esență, managementul proceselor înseamnă că toate activitățile desfășurate în mod regulat într-o instituție sunt implementate într-un mod discutat anterior, planificat și controlat, rezultatele sunt măsurate și evaluate, iar procesele pot fi îmbunătățite.

3.2 Gestionarea proceselor de bază

Gestionarea proceselor de bază este esențială pentru crearea unei culturi a calității în cadrul furnizorilor de formare profesională. Din acest motiv, instituțiile ar trebui să se concentreze pe definirea, gestionarea și îmbunătățirea proceselor lor de bază - în timp ce procesele de sprijin și de gestionare ar trebui să joace un rol de consolidare a proceselor de bază.

Tabelul 3.

Asigurarea calității în ÎPT

Funcția internă de asigurare a calității	Responsabili	Perioade de implementare	Modalități de implementare
1. Planificarea și realizarea efectivă a rezultatelor așteptate ale învățării	<ul style="list-style-type: none"> ■ Cadrele didactice împreună cu elevii și cu implicarea părinților, acolo unde este cazul, a partenerilor educaționali și a altor părți interesate; ■ Comisia metodică; ■ Conducerea instituției de învățământ. 	<p>La începutul anului școlar (planificarea rezultatelor așteptate ale învățării);</p> <p>Permanent, pentru obținerea efectivă a rezultatelor așteptate.</p>	<p>Ü Prin elaborarea, aplicarea, monitorizarea, evaluarea și revizuirea documentelor proiective;</p> <p>Ü Prin derularea activității în conformitate cu planificarea.</p>
2. Monitorizarea rezultatelor	<ul style="list-style-type: none"> ■ Cadrele didactice, elevii, părinții, partenerii educaționali, alte părți interesate; ■ Comisia metodică; ■ Comisia pentru evaluare și asigurarea calității din instituție; ■ Conducerea instituției. 	<p>Permanent, pe parcursul anului școlar.</p>	<p>Pe bază unor proceduri comune, cunoscute, aplicate de fiecare cadru didactic și la nivelul fiecărei comisii metodice.</p>

3. Evaluarea internă a rezultatelor (autoevaluarea) și aplicarea măsurilor reglatoare / corective	Fiecare cadru didactic în parte; Fiecare comisie metodică/catedră; Comisia pentru evaluare internă și asigurarea calității.	<ul style="list-style-type: none"> • Permanent (evaluarea de parcurs a rezultatelor obținute); • La sfârșitul anului școlar (evaluarea sumativă a rezultatelor obținute și revizuirea documentelor programatice: <ul style="list-style-type: none"> • La sfârșitul perioadei de proiectare din PDS (revizuirea PDS, programe, planuri operaționale etc.) 	Cu instrumente de evaluare internă, realizate pe baza descriptorilor din standarde și standarde de referință
4. Evaluarea externă a rezultatelor	ANACIP Ministerul Educației, Culturii și Cercetării	Cel puțin o dată la 5 ani	Pe baza procedurii de evaluare externă, conform metodologiei.

3.3 Atribuțiile de bază ale sistemului intern de asigurare a calității

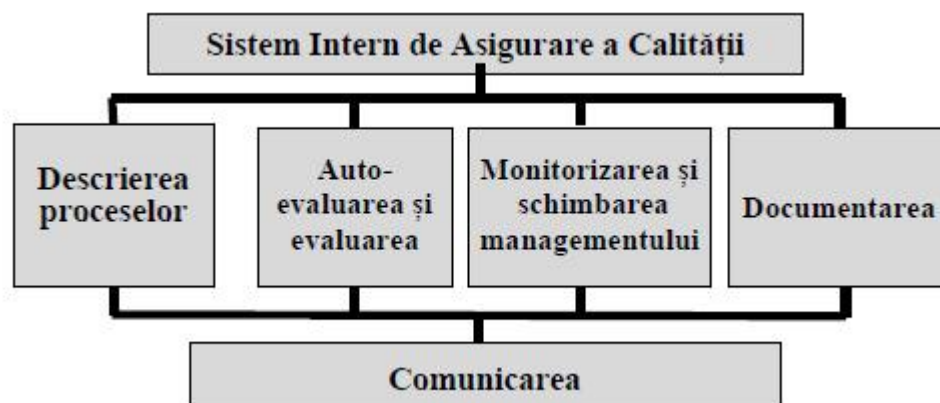

Fig. 9. Sistemul intern al calității

Punctul de plecare: autoevaluarea, dar o altă propunere, la fel de important, este de a promova comunicarea și conștientizarea în rândul cadrelor didactice, a formatorilor și a altor părți interesate cu privire la existența aspectelor critice în cadrul instituției, generând și stimulând astfel nevoia de schimbare și îmbunătățire.

3.4 Entități responsabile pentru asigurarea calității în ÎPT

3.4.1 Acțiunile administrației instituției de învățământ profesional tehnic în crearea și asigurarea activității Comisiei de Evaluare Internă și Asigurare a Calității (CEIAC)

- În cadrul Consiliului de administrație al instituției de învățământ profesional tehnic se hotărăște înființarea CEIAC.
- Consiliul de administrație al instituției de învățământ profesional tehnic elaborează și adoptă Regulamentul de funcționare (Anexa 2) și Strategia de Evaluare Internă a Calității (Anexa 1), ca documente reglatoare ale activității acesteia.
- Consiliul de administrație stabilește perioada de alegere a membrilor comisiei din rândul

cadrelor didactice, comunică criteriile stabilite prin Regulament, se preocupă de realizarea cadrului formal de alegere a acestora prin vot secret (la ședința Consiliului Profesorat), analizează propunerile și sugestiile din partea cadrelor didactice.

- Consiliul de administrație solicită partenerilor implicați desemnarea membrilor acestora, în termenul stabilit: agenților economici parteneri, consiliul elevilor, comitetul de părinți, altor parteneri educaționali.

- Directorul instituției de învățământ profesional tehnic emite Odrinul cu privire la înființarea Comisiei de Evaluare Internă și Asigurare a Calității din instituție.

3.4.2 Obiectivele Comisiei de Evaluare Internă și Asigurare a Calității (CEIAC)

- Evaluarea calității serviciilor educaționale și a altor servicii oferite de instituție;
- Elaborarea, coordonarea și aplicarea procedurilor de asigurare a calității;
- Monitorizarea activității instituției sub aspectul asigurării calității;
- Compatibilizarea activităților instituționale cu standardele internaționale din domeniul;
- Asigurarea transparenței proceselor de evaluare internă a calității;
- Implementarea indicatorilor de performanță ca instrumente de măsurare a realizării cerințelor definite de standardele de referință la nivel de sistem;
- Altele.

3.4.3 Atribuțiile Comisiei pentru Evaluarea Internă și Asigurare a Calității (CEIAC) din fiecare instituție de învățământ profesional tehnic

Asigurarea calității reprezintă ansamblul activităților planificate și implementate sistematic în cadrul sistemului calității pentru a furniza încrederea față de produs, serviciu. Astfel CEIAC:

- coordonează aplicarea procedurilor și activităților de evaluare și asigurare a calității, aprobate de conducerea organizației furnizoare de educație, conform domeniilor și criteriilor prevăzute de lege;

- elaborează anual un raport de evaluare internă privind calitatea educației în organizația respectivă. Raportul este adus la cunoștință tuturor beneficiarilor prin afișare sau publicare;

- formulează propuneri de îmbunătățire a calității educației.

3.4.4 Activitățile CEIAC

CEIAC preia, spre operaționalizare și aplicare, Regulamentul și Strategia de Evaluare Internă a Calității, planifică și exercită următoarele activități:

Analiza documentelor în baza cărora funcționează instituția de învățământ profesional tehnic

- efectuează o evaluare preliminară a documentelor instituției de învățământ profesional tehnic (anexa 3);

- elaborează un plan de îmbunătățire pe care îl înaintează, spre aprobare, Consiliului de administrație;

- Consiliul de administrație analizează planul de îmbunătățire prezentat de CEIAC și stabilește, după caz, măsuri de remediere, responsabilități și termene.

CEIAC planifică și desfășoară evaluarea internă a calității:

- elaborează un Plan operațional anual (derivat din strategia aprobată) cuprinzând proceduri și activități de evaluare și îmbunătățire a calității (pentru planul operațional se va respecta structura cunoscută: activități, obiective, resurse, termene, responsabilități și indicatori de performanță (anexa 4);

- Consiliul de administrație dezbate și aprobă planul operațional propus de CEIAC;
- realizează activitățile stabilite de evaluare și îmbunătățire a calității conform planificării;
- monitorizează și evaluează, în funcție de responsabilitățile specifice, modul de realizare a activităților de evaluare și îmbunătățire a calității.

CEIAC prezintă Raportul de evaluare internă:

- realizează Raportul anual de evaluare internă a calității;
- propune măsuri corective și preventive în ceea ce privește asigurarea calității;
- Consiliul de administrație aprobă raportul anual de evaluare internă a calității propus de CEIAC;

- Consiliul de administrație revizuieste, dacă este cazul, documentele programatice și strategiile de dezvoltare (inclusiv strategia de evaluare internă a calității).

Raportul anual de evaluare internă a calității este făcut public, este plasat pe site-ul instituției și este trimis, la cerere, Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, ANACIP.

IV Inițierea activităților de îmbunătățire a calității

4.1 Rezultatele autoevaluării, reviziunea rezultatelor și îmbunătățirea calității

Autoevaluarea are scopul de a asigura ca instituția de ÎPT să-și identifice punctele forte și domeniile sale de îmbunătățire, pe baza aceasta să întocmească un plan de îmbunătățire, să dezvolte și să implementeze activități specifice, sporind astfel calitatea acesteia. Nu există o abordare unică pentru autoevaluare, care ar putea fi aplicată cu succes în orice instituție. Sistemele cele mai formale de acreditare externă oferă linii directoare pentru autoevaluare și în mai multe state membre ale Uniunii Europene nu numai că este o obligație legală pentru instituțiile de ÎPT să efectueze autoevaluări în mod regulat, dar, de asemenea, să ofere autorităților naționale linii directoare și criterii cu privire la modul în care se face acest lucru. Scopul final al revizuirii rezultatelor autoevaluărilor este de a dezvolta un SMC pe termen lung și o cultură durabilă a calității în instituția de ÎPT. Efectuarea continuă a autoevaluărilor va permite măsurarea progresului realizat, compararea performanțelor anterioare cu cele recente și oferirea de sprijin în procesul de dezvoltare a calității.

4.2 Indicatori de performanță

Indicatorii urmează să ne informeze în ce măsură au fost atinse obiectivele de calitate convenite. Indicatorii sunt tangibili, măsurabili, însoțiți de obiective concrete, reflectând nivelul preconizat de realizare.

ANACIP formulează și revizuieste periodic, în baza bunelor practici europene și internaționale, standardele de acreditare, standardele naționale de referință și indicatorii de performanță utilizați la evaluarea și asigurarea calității în învățământ (Codul Educației, art. 115, lit. c)).

Indicatorii de performanță reprezintă instrumentul de măsurare, care reflectă cerințele/exigențele impuse calității programului de studii și activității desfășurate de instituția de învățământ prin raportare la un standard. Modul de manifestare și nivelul de realizare a fiecărui *indicator de performanță* este reflectat de descriptorii. Indicatorii identifică rezultatele care variază de la un *nivel minim acceptabil* până la un *nivel maxim identificabil*. Nivelul minim al indicatorilor de performanță corespunde

cerințelor unui standard de acreditare. Nivelurile maxime corespund standardelor de performanță, sunt opționale și diferențiază calitatea din instituții în mod ierarhic progresiv.

V Elemente externe ce determină calitatea în ÎPT din Republica Moldova

Pentru mulți furnizori de educație și formare profesională cooperarea cu părțile interesate externe și, în special, cu sectorul real al economiei, face parte din activitățile lor de zi cu zi, gradul de beneficii pentru calitate fiind diferit în dependență de partea interesată:

a) **angajatorii** sunt parteneri în furnizarea locurilor pentru stagiile de practică și o sursă importantă de informații privind nevoile legate de formare la locul de muncă.

b) **partenerii sociali**, Camera de Comerț și Industrie, Patronatele, Comitetele sectoriale pentru formare profesională pot furniza informații cu privire la tendințele recente de pe piața forței de muncă, la nevoile de schimbare a competențelor și la nevoile concomitente de adaptare a programelor;

c) **serviciile/agențiile de ocupare a forței de muncă** (ANOFM/ATOFM) pot sprijini integrarea absolvenților pe piața forței de muncă și pot informa despre tendințele de angajare;

d) **cooperarea cu alți furnizori de educație și formare** (instituții de învățământ superior, IȘE) deschide căi pentru continuarea studiilor pentru elevii și absolvenții instituțiilor de ÎPT și promovează flexibilitatea pe termen lung între subsistemele de învățământ;

e) **absolvenții** pot oferi feedback valoros privind utilitatea competențelor dobândite și necesitatea lor la angajare în câmpul muncii și pentru comunitatea dată. Pot fi stabilite unele legături durabile prin intermediul asociațiilor absolvenților sau prin participări regulate la evenimente sociale organizate de instituțiile de ÎPT;

f) **legăturile cu factorii de decizie** locali sau regionali (Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, ministere de ramură, APC, APL) și societatea civilă urmăresc să promoveze imaginea și reputația instituției pentru a îmbunătăți atractivitatea ÎPT;

g) **cooperarea cu organismele de acreditare (ANACIP)** este necesară pentru a obține recunoaștere externă a instituțiilor de ÎPT.

5.1 Cooperarea și crearea de rețele cu alte instituții de învățământ

Cooperarea și crearea de rețele cu alte instituții de educație și de formare profesională a devenit un obiectiv referitor la calitate pentru furnizorii de ÎPT din Republica Moldova.

Scopul este multiplu: informații comune, ceea ce face ca instituția și programele sale de formare profesională să fie bine cunoscute, schimb de experiență, crearea de rețele și compararea cu alte instituții - toate aceste activități au diverse efecte asupra calității.

5.2 Managementul asigurării calității din perspectiva parteneriatului comunitar

O schimbare cu adevărat eficientă a organizării și desfășurării procesului de formare profesională se poate realiza numai în cadrul spațiului comunitar, ca rezultat al interacțiunii instituțiilor de învățământ profesional tehnic cu mediul socio-economic și cultural.

Parteneriatul reprezintă negociere între părți, în care partenerii își definesc scopul comun, își asumă anumite drepturi și responsabilități:

- **instituția de învățământ profesional tehnic** – să demonstreze activism, rezultate, să convingă prin acțiuni concrete membrii comunității, în special agenții economici, că merită să investească resurse în programele de formare profesională;

- **partenerii educaționali** – să susțină instituțiile de învățământ din punct de vedere financiar, moral și material, să investească încredere în unitatea școlară (cadre didactice și personal

auxiliar, elevi, manageri), să-i recunoască bunele intenții, să susțină instituția în progresarea continuă.

Parteneriatul social se întemeiază pe următoarele criterii:

- *posibilitatea valorificării experienței partenerilor;*
- *completarea reciprocă;*
- *diversitatea de idei;*
- *pertinența deciziei luate;*
- *identificarea unei noi soluții;*
- *distribuirea sarcinilor;*
- *descoperirea calităților și limitelor fiecărui membru;*
- *stimularea reciprocă și eficiența;*
- *diseminarea bunelor practici între parteneri etc.*

Instituția de învățământ profesional tehnic are potențialul, dar și nevoia de a iniția și promova programe de formare profesională în parteneriat cu agenții economici, cu administrația publică locală, familia, societatea civilă etc.

Partenerii sunt parte componentă a sistemului deschis, care implică faptul că instituțiile de învățământ profesional tehnic și beneficiarii acestora pot interacționa cu un grup teoretic nelimitat de organizații și indivizi. Sistemul deschis analizează organizația în funcție de relațiile cu influențele externe.

Raportul școală – parteneri aduce beneficii majore pentru toate categoriile de populație, fiind inițiată prin:

- participarea reprezentanților partenerilor sociali la întruniri cu corpul profesoral, la ședințe cu părinții;
- organizarea unor activități pe bază de parteneriat;
- formularea unor obiective comune;
- programe și acțiuni comune etc.

Principiile colaborării în parteneriat:

- axarea pe valorile educaționale;
- sinergia;
- asumarea conștientă a tuturor obligațiilor acceptate de parteneri și onorarea acestora;
- informarea comunității referitor la obiectivele parteneriatelor și la beneficiile pe care le aduc acestea comunității;
- recunoașterea propriilor limite;
- negocierea soluțiilor și respectarea acordului /deciziilor adoptate în comun;
- nediscriminarea;
- transparența procesului decizional.

Relațiile de parteneriat depind de mai multe condiții:

- preocupări comune, prioritate în domeniu;
- competențe instituționale corespunzătoare;
- autonomie de decizie în domeniu;
- conștientizarea avantajelor reciproce, a nevoii de colaborare și comunicare eficientă;
- asumarea responsabilităților și a rolurilor;
- respect reciproc, recunoaștere reciprocă a competențelor etc.

Un parteneriat poate fi numit eficient atunci când partenerii reacționează rapid la schimbările din mediul extern, se implică activ în diverse proiecte comune.

5.3 Recunoașterea externă

Cele mai multe țări europene au un sistem de recunoaștere externă a furnizorilor/sau programelor de formare profesională, care se realizează prin ministere, agenții semipublice sau organizații private recunoscute/mandatate în acest sens. În plus față de aceste scheme naționale de acreditare, majoritatea statelor membre ale UE recunosc acreditarea/certificarea, bazându-se pe cele mai cunoscute modele, cum ar fi Organizația Internațională de Standardizare (ISO) sau Fundația Europeană pentru Managementul Calității (EFQM) ca fiind echivalente cu cele naționale.

În multe țări, acreditarea este o cerință pentru instituțiile de ÎPT, în special cele care planifică să primească finanțare publică. În afară de acest beneficiu potențial, acreditarea externă îmbunătățește reputația instituțiilor și contribuie la creșterea atractivității lor.

În Moldova evaluarea calității în învățământul profesional tehnic se realizează în baza standardelor naționale de referință, a standardelor de acreditare și a metodologiei elaborate de Agenția Națională de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional și aprobate de Guvern, precum și de către alte structuri abilitate (Codul Educației, art. 65). Dezvoltarea setului național de indicatori de performanță ține cont de evoluția recentă de la nivel european (a se vedea secțiunea dedicată asigurării calității a CDEFOP, precum și portalul Rețelei Europene de asigurare a calității în învățământul profesional tehnic).

În rezultatul evaluării externe realizate de ANACIP în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de formare profesională și a instituțiilor din ÎPT, se va aduce un aport considerabil la dezvoltarea și promovarea culturii calității în domeniul învățământului profesional tehnic, aceasta contribuind la sporirea competitivității economice și coeziunii sociale în Republica Moldova. De asemenea, va asigura accesul la informațiile de interes public despre

VI Oportunitatea creării unei culturi a calității în cadrul instituțiilor de ÎPT

6.1 Orientări strategice privind cultura calității

În sistemul educațional, inclusiv în ÎPT, cultura calității este relativ joasă. Lipsa mecanismelor eficiente de evaluare, de monitorizare și raportare, precum și competențele insuficiente în domeniul managementului calității explică calitatea scăzută și slaba relevanță a studiilor.

Problemele sistemelor instituționale de management al calității:

- insuficiența competențelor în domeniul managementului calității la persoanele implicate în asigurarea calității;

- insuficiența orientării către beneficiar în abordarea asigurării calității;

- mentalitate, atitudini și comportamente reactive în locul celor proactive;

- comunicarea ineficientă cu partenerii interni și externi;

- resurse financiare reduse pentru investiții în echipamente de laborator, tehnologii informaționale și echipamente multimedia;

- insuficiența programelor și proiectelor de finanțare naționale pentru asigurarea calității. În acest context orientările strategice ale Ministerului Educației, Culturii și Cercetării prevăd acțiuni tranșante:

- 1) instituționalizarea și consolidarea sistemului de asigurare și evaluare a calității în învățământul profesional tehnic;

- 2) racordarea standardelor/normelor de calitate în învățământul profesional tehnic la standardele educaționale europene;

- 3) dezvoltarea sistemului de management al calității în învățământul profesional tehnic.

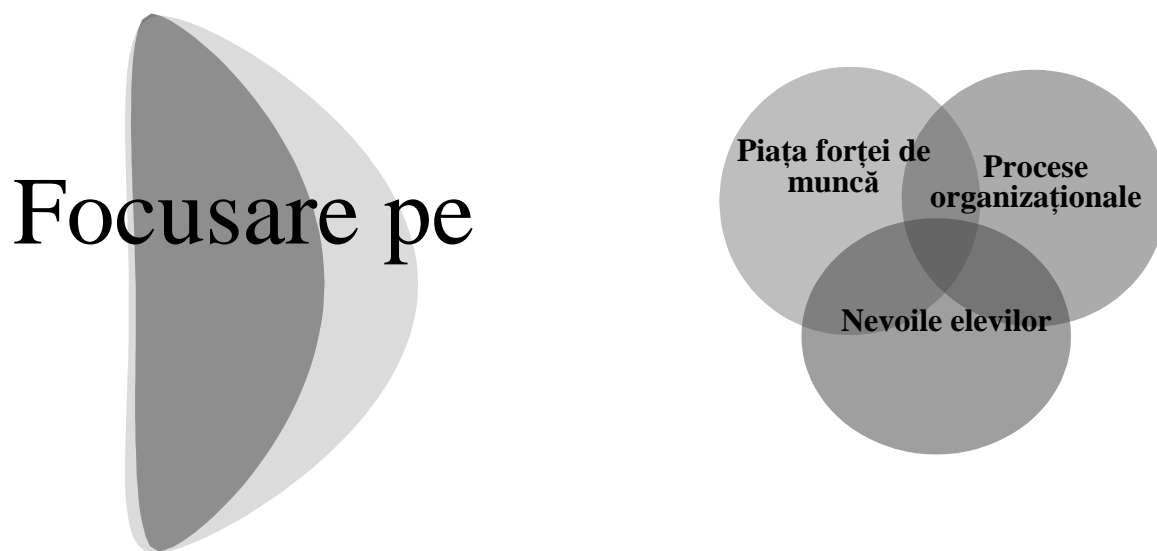

Fig. 8. Cultura calității

6.2 Cultura calității și valorile

Cultura calității și valorile pot fi înțelese ca o expresie a valorilor și a eticii specifice. Aceste valori de bază sunt forțele motrice din spatele fiecărei culturi a calității în cadrul unei instituții de ÎPT, deoarece acestea constituie baza pentru înțelegerea viziunii, misiunii și a obiectivelor de calitate.

Valori	Activități
Excelență	Îmbunătățire continuă pentru a ajunge la excelență
Integritate	Aționare în mod profesional, etic, onest și transparent
Inovare	Asumarea unor noi provocări de gândire creativă și de perspectivă
Lucru în echipă	Recunoașterea cooperării, sprijinului reciproc și expertizei comune
Pasiune	Aționare în mod pozitiv și dedicare
Respect	Recunoașterea demnității și diversității în relații

VII Beneficiarii și beneficiile managementului calității în educație

Instituțiile de învățământ profesional tehnic au nevoie de calitate în educație pentru:

- a face față concurenței din mediul educațional, în condițiile finanțării per elev, impuse de procesul de descentralizare;
- a se bucura de prestigiu în plan local, regional, național, european;
- a obține un scor favorabil la compararea cu alte instituții de învățământ profesional din aceeași categorie;
- a revigora încrederea în formarea profesională și în educația din Republica Moldova, ca mijloc de promovare socială.

Cadrele didactice trebuie să genereze educație de calitate pentru:

- a-și consolida recunoașterea socială și statutul profesional;
- a obține un salariu mai bun;
- a se bucura de încrederea elevilor, partenerilor educaționali și a părinților.

Elevii au nevoie de calitate în educație pentru:

- a deveni competitivi, prin competențele obținute, pe piața forței de muncă;
- a selecta instituția de învățământ potrivită și a candida cu succes la programul de formare profesională aleasă;
- a se integra cu succes în procesul de formare profesională și a face față schimbării.

Părinții au nevoie de calitate în educație pentru:

- a avea încredere că instituția de învățământ profesional tehnic aleasă determină progresul copiilor lor;
- a fi siguri că calitatea programelor de formare profesională oferite este relevantă pentru viitorul copiilor lor;
- a nu fi nevoiți să recurgă la alte forme de pregătire profesională suplimentară a copiilor lor.

Partenerii educaționali au nevoie de calitate în educație pentru:

- a asigura procesele tehnologice cu forța de muncă necesară și înalt calificată;
- a se orienta spre satisfacerea cerințelor și așteptărilor;
- a se implica în îmbunătățirea continuă a proceselor educaționale.

VIII Criterii de evaluare a sistemului de management al calității

Criteria	Metode și instrumente de evaluare
Calitatea proceselor interne	
Activitatea de planificare	<p>Elaborarea strategiei și a politicii referitoare la calitate</p> <p>Modalitatea de elaborare și aprobare a planurilor de învățământ la toate specialitățile/profesiile</p> <p>Modalitatea de elaborare și aprobare a Programelor analitice/Curriculelor modulare pe profiluri și specialități</p> <p>Modalitatea de elaborare și aprobare a planurilor de activitate a structurilor și serviciilor educaționale instituționale</p>
Asigurarea și managementul resurselor umane	<p>Modalitatea de angajare a cadrelor didactice (prin concurs, existența Contractului individual de muncă și a fișei postului cu specificarea obligațiilor funcționale)</p> <p>Modalitatea de angajare a personalului auxiliar</p> <p>Modalitatea de evaluare internă a calității procesului de predare-învățare-evaluare efectuat de cadrele didactice</p> <p>Modalitatea de evaluare internă a calității stagiilor de practică</p> <p>Autoevaluarea cadrelor didactice (periodic, după fiecare curs predate și examen susținut)</p> <p>Autoevaluarea atmosferei instituționale prin realizarea sondajului anonim al cadrelor didactice referitor la calitatea serviciilor prestate de instituție (anual)</p>

Asigurarea și managementul calității procesului de predare	<p>Calitatea și accesibilitatea Programelor analitice/Curriculei</p> <p>Evaluarea (periodică) de către organele abilitate a calității Programelor/Curriculei</p> <p>Evaluarea calității procesului de predare prin asistare la ore cu analiza rezultatelor și formularea (emiterea deciziei) reacției de răspuns la aceste rezultate.</p> <p>Evaluarea calității procesului de predare (a fiecărui cadru didactic) prin sondajul anonim al elevilor cu analiza rezultatelor și formularea (emiterea deciziei) reacției de răspuns la aceste rezultate.</p>
Evaluarea calității produsului finit	<p>Evaluarea curentă și finală a competențelor elevilor la disciplinele studiate</p> <p>Evaluarea semestrială a reușitei elevilor</p> <p>Urmărirea traseului profesional și evaluarea gradului de angajare în câmpul muncii</p> <p>Evaluarea opiniei partenerilor sociali și a angajatorilor referitor la calitatea specialiștilor pregătiți</p>
Asigurarea și managementul calității stagiilor de practică	<p>Evaluarea calității stagiilor de practică (periodic, anual) prin asistare la desfășurarea orelor cu analiza rezultatelor și formularea (emiterea deciziei) reacției de răspuns la aceste rezultate</p> <p>Evaluarea calității stagiilor de practică prin sondajul anonim al elevilor cu analiza rezultatelor și formularea (emiterea deciziei) reacției de răspuns la aceste rezultate</p> <p>Evaluarea calității stagiilor de practică prin sondajul agenților economici și partenerilor educaționali cu analiza rezultatelor și formularea (emiterea deciziei) reacției de răspuns la aceste rezultate</p>
Calitatea întocmirii documentației instituționale	
Baza normativă internă a instituției	<p>Modalitatea de elaborare a Statutului, Regulamentelor și normelor interne instituționale</p> <p>Modalitatea de completare/modificare/actualizare a bazei normative interne</p> <p>Organizarea administrativă a instituției. Distribuirea rațională a sarcinilor și responsabilităților pentru fiecare dintre membrii administrației;</p> <p>Procesul de luare a deciziilor și diseminarea informației pentru angajați prin asigurarea transparenței totale</p> <p>Elaborarea, aprobarea și difuzarea internă a formularelor de documente reglatorii, materiale și instrucțiuni</p>
Managementul documentației didactice	<p>Gestionarea dosarelor personale ale elevilor</p> <p>Întocmirea, completarea și păstrarea borderourilor de examinare</p> <p>Gestionarea și păstrarea lucrărilor, tezelor de curs, a proiectelor de diplomă ale elevilor</p> <p>Procedura de eliberare și evidență a certificatelor academice și a actelor de studii etc.</p>
Managementul informatizat al documentației	<p>Baza de date electronice</p> <p>Gestionarea electronică a informației</p>
Calitatea bazei tehnico-materiale a instituției	

1. Calitatea logisticii procesului educațional	<p>Modalitatea achiziției echipamentelor, tehnicii necesare desfășurării proceselor de predare și a stagiilor de practică</p> <p>Modalitatea întreținerii echipamentelor instituționale</p> <p>Eficiența și eficacitatea utilizării echipamentelor și a tehnicii de calcul în procesul didactic/stagiilor de practică, în organizarea lucrului individual al elevilor</p> <p>Eficiența utilizării spațiilor auxiliare</p>
Calitatea gestionării financiare a instituției	<p>Procedura de calcul al taxelor de studii</p> <p>Procedura de calcul al salariului angajaților instituției</p> <p>Subsidiaritatea financiară</p> <p>Dărilor de seamă financiare</p> <p>Evaluarea externă a calității gestionării finanțelor instituționale</p>
Asigurarea parteneriatelor educaționale	
Calitatea parteneriatelor	<p>Modalitatea de colaborare cu partenerii educaționali la nivel local, regional și național</p> <p>Modalitatea de colaborare cu partenerii educaționali la nivel internațional</p>

Surse bibliografice:

1. Strategia de dezvoltare a educației pentru anii 2014-2020 „Educația 2020”, Hotărârea Guvernului nr.944 din 14 noiembrie 2014;
2. Strategia de Dezvoltare a învățământului vocațional/tehnic pe anii 2013-2020, Hotărârea Guvernului nr. 97 din 01 februarie 2013;
3. Elena Muraru, Petru Todoș, Ana Guțu. *Repere conceptuale privind implementarea și îmbunătățirea Sistemului de Management al calității în instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova*. Chișinău 2009;
4. Raboca Horia Mihai. *Managementul calității*, 2012;
5. Gabriela Atanasiu și al. *Ghidul calității în învățământul superior*. Proiectul CALISRO, ISBN 973-575-921-7, Editura Universității din București, 2004;
6. Metodologia implementării *Cadrului European de Referință pentru Asigurarea Calității în formarea profesională (EQARF)* în învățământul profesional și tehnic din România. București, 2011;
7. E. Muraru. *Abordări conceptuale ale managementului instituțional al calității* //Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău, 2004;
8. CEDEFOP, 1996, *Aspecte privind calitatea și tendințele învățământului profesional în Europa*;
9. Fundația Europeană pentru Formare Profesională, 1998, *Raport privind Asigurarea Calității în Formarea Profesională* Continuă;
10. <http://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/publications/3068>;
11. www.consultanta-certificare.ro/manualul-calitatii.html.

Anexa 1. Model de Regulament de funcționare a CEIAC

Regulamentul de funcționare a CEIAC este, în esență, o procedură de lucru și va trebui să răspundă la întrebările din oricare procedură: cine face un anumit lucru? ce anume face? cum? când? unde? cu ce rezultate?

Considerăm următoarele conținuturi necesare oricărui Regulament al CEIAC:

- Obiectivele CEIAC și locul ei în organigrama instituției de învățământ profesional tehnic;
- Calitatea de membru al CEIAC și procedura de selecție a membrilor CEIAC –diferențiată pentru fiecare categorie de membri, prevăzută de lege;
- Înființarea și completarea CEIAC;
- Roluri și responsabilități specifice ale membrilor;
- Drepturile și obligațiile membrilor, recompense și sancțiuni;
- Documentele elaborate de CEIAC și modul de comunicare cu organismele de conducere – Consiliul de administrație, Consiliul profesoral, Consiliul științifico-metodic, cu personalul instituției și cu celelalte părți interesate.

Regulamentul poate avea structura și complexitatea care sunt considerate cele mai convenabile pentru instituția de învățământ. Din Comisie face parte un reprezentant al angajatorilor din domeniile în care instituția realizează pregătirea profesională.

În regulament se pot prevedea toate situațiile particulare ale instituției de învățământ și se pot oferi răspunsuri la întrebări de felul:

- Membrii Comisiei pot asista la ore, sau această activitate rămâne, ca și până acum, în sarcina directorilor și a responsabililor de catedre/comisii metodice?
- Care este procedura de culegere a datelor privind activitatea cu elevii a cadrelor didactice?
- Care este numărul de membri ai CEIAC, corespunzător instituției de învățământ respective?
- Care este durata mandatului unui membru? Recomandăm ca durata mandatului membrilor comisiei să nu coincidă cu durata PDS, tocmai pentru a favoriza continuitatea în activitatea de planificare. În acest fel, CEIAC va putea juca un rol consultativ în elaborarea noului PDS, iar tranziția de la un proiect de dezvoltare la altul se va realiza prin consultarea CEIAC, care va avea grijă ca țintele strategice, programele și activitățile prevăzute să vizeze în mod explicit creșterea calității nivelului de educație oferită.
- Care este modalitatea de evaluare a activității membrilor CEIAC?
- Care sunt modalitățile de remunerare a membrilor CEIAC?
- Care este spațiul de lucru alocat CEIAC?
- Care sunt echipamentele la care membrii CEIAC au acces sau sunt folosite exclusiv?

Anexa 2. Model de Strategie de evaluare internă a calității

Strategia de evaluare internă a calității va avea același orizont temporal ca și PDS și va rezulta din acesta. Dacă țintele strategice din PDS sunt formulate în termeni de creștere a calității, în mod firesc, ele vor deveni și ținte ale Strategiei. Pentru elaborarea acestei strategii, propunem respectarea etapei din „cercul lui Deming”, utilizat și în Cadrul Comun European de Asigurare a Calității în Învățământul profesional și tehnic (ECQVET).

Strategia va cuprinde:

Motivația – fundamentată pe analiza mediului intern și extern realizată în documentele programatice ale instituției de învățământ PDS, planuri operaționale, manageriale, programe și proiecte etc.).

Proiectarea și planificarea activității de evaluare a calității:

- *Țintele strategice* ale evaluării calității – rezultate din diagnoza menționată mai sus și din țintele dezvoltării instituționale;
- *Abordările strategice* – cele mai eficiente modalități de creștere a calității; se vor argumenta opțiunile pentru: dezvoltarea profesională,
- *Achiziția de echipamente* și materiale, relațiile cu comunitatea, cu angajatorii, cu autoritatea locală, inovarea curriculară etc.;
- *Termenele de aplicare* (început, sfârșit, etape esențiale), rolurile și responsabilitățile diferitelor persoane și grupuri;
- *Avantajele opțiunii pentru anumite ținte strategice* și căi de acțiune față de altele posibile, respectarea unor cerințe sociale, economia de resurse, posibilitatea implicării unor grupuri semnificative de interes etc.)

Modalitățile de implementare a strategiei de evaluare a calității:

prin cadrul normativ general și intern, documente reglatoare, structuri implicate, instrumente de evaluare și activități specifice) cu specificarea rolului CEIAC, programe și activități.

Instrumente și proceduri de evaluarea internă: autoevaluarea calității.

Modalități și proceduri de îmbunătățire a calității ca urmare a aplicării instrumentelor și a procedurilor de evaluare internă.

Anexa 3. Lista orientativă a documentelor solicitate la evaluarea externă

- Documente de înființare (ordin al ministerului, hotărâre de guvern, hotărâre judecătorească etc.);
- Documente de funcționare (drepturi de folosință pentru bunurile imobile - clădiri, terenuri etc. transferuri de proprietăți, avize sanitare, date privind întreținerea clădirilor și a echipamentelor etc.);
- Documente privind resursele materiale (inventare actualizată etc.).
- Documente privind resursele umane (state de personal și de încadrare, fișe de post actualizate, documente de angajare a personalului, situația la zi a posturilor, catedrelor, orelor ocupate și vacante etc.).
- Documentele privind situația și mișcarea elevilor (cataloge, registre matricole, situația eliberării certificatelor de calificare/diplomelor și a altor acte de studiu etc.).
- Documente curriculare (planuri de învățământ, programe, manuale utilizate etc.).
- Documente financiare (bugete, fonduri alocate pentru diferite capitole și articole, proceduri de achiziție publică realizate, situația plății facturilor, proiecte, documente privind autofinanțarea etc.).
- Documente de planificare internă (planul de dezvoltare strategică a instituției pe termen mediu și alte documente de planificare relevante: strategii, planuri operaționale, programe, alte proiecte etc.).

1. Membrii CEIAC pot îndeplini funcții de conducere în instituția de învățământ profesional tehnic? Pot fi membri ai Consiliului de administrație și membri ai CEIAC?

Conform art.69, pct.(5) din Codul Educației, „Organele administrative și consultative ale instituțiilor de învățământ profesional tehnic sunt alcătuite din Consiliul de administrație, Consiliul profesoral și Consiliul metodic-științific”; directorul școlii este președintele consiliului de administrație.

Ținând cont de necesitatea respectării principiului separației, se recomandă:

- Din cadrul Comisiei să nu facă parte membrii Consiliului de administrație. Evident, pot fi și situații excepționale, în cadrul instituției de învățământ profesional tehnic cu un număr mic de elevi și cadre didactice.
- Din cadrul Comisiei să nu facă parte „membri-camelon” (adică un cadru didactic al instituției să fie simultan reprezentant al părinților și/sau al agentului economic partener /Consiliului local).

2. Poate fi o altă persoană decât conducătorul instituției coordonatorul Comisiei pentru Evaluare Internă și Asigurare a Calității?

Conducătorul instituției este direct responsabil de calitatea educației furnizate. Conducerea operativă a Comisiei este asigurată de conducătorul instituției sau de un coordonator desemnat de acesta. Deci, se poate ca rolul de coordonator al CEIAC să-l îndeplinească o persoană desemnată de către directorul instituției. Aceasta poate avea o funcție de conducere, poate fi membru în Consiliul de administrație sau poate fi oricare alt cadru didactic. Totuși, ținând cont de faptul că responsabilitatea asigurării calității revine în mod direct conducătorului organizației și că nu se poate vorbi la momentul actual de o veritabilă cultură a calității în instituție, se recomandă ca desemnarea unei alte persoane care să coordoneze CEIAC să se efectueze numai în situații excepționale.

3. Poate reprezentantul sindicatului sau al părinților, care dejaf aceparte din Consiliul de administrație să facă parte și din Comisia pentru Evaluare Internă și Asigurare a Calității?

Prin reprezentantul sindicatului nu-l înțelegem neapărat pe liderul de sindicat. Se recomandă desemnarea unui cadru didactic din sindicatul reprezentativ, altul decât reprezentantul acestuia în Consiliul de administrație, pentru a face parte din CEIAC.

De asemenea, recomandăm ca Asociația de părinți să-si desemneze un reprezentant în Consiliul de administrație și un alt reprezentant în CEIAC.

4. Când se întocmete și unde se transmite raportul anual de evaluare internă?

Raportul anual de evaluare internă se întocmește până la data de 10 septembrie (la începutul anului școlar următor) pentru anul școlar care tocmai s-a încheiat. Raportul anual de evaluare internă este făcut public, este adus în mod obligatoriu la cunoștința beneficiarilor direcți și indirecti, prin publicare sau afișare. În cazul instituțiilor de învățământ profesional tehnic, raportul anual de activitate se înaintează la Ministerul Educației, Culturii și Cercetării/de resort și ANACIP, la cererea acestora.

5. Cum pot fi remunerați membrii Comisiei pentru Evaluare Internă și Asigurare a Calității?

Se recomandă ca, în funcție de munca prestată, membrii CEIAC – cadre didactice - să aibă prioritate la fondul de premiere de 2%, la salariul de merit, la alte premii și distincții la nivel de instituție de învățământ profesional tehnic.

Anexa 5. Planificarea, realizarea, evaluarea și revizuirea activităților specifice de evaluare și îmbunătățire a calității

9.1. Etapele	Metode și instrumente de evaluare internă a calității
Se selectează domeniul și criteriul/criteriile de evaluare periodică	observarea, pe baza unui ghid de observare; ancheta/chestionar sau pe bază de interviu (individual sau de grup) aplicată reprezentanților grupurilor relevante de interes (elevi, părinți, cadre didactice, parteneri educaționali etc.); analiza documentelor, pe baza unui formular de analiză
Se urmărește îndeplinirea indicatorilor de performanță și se realizează o diagnoză a nivelului de realizare	prin observare, se evidențiază numărul atelierelor și laboratoarelor din instituție, gradul de ocupare etc.; prin aplicarea de chestionare elevilor, cadrelor didactice, personalului școlii, prin discuții cu partenerii educaționali se evidențiază nevoile lor în ceea ce privește dotarea cu utilaje și tehnologii moderne la disciplinele de profil; prin analiza documentelor se evidențiază eventuale reclamații ale agenților economici, partenerilor educaționali, părinților, elevilor etc. prin aplicare de chestionare elevilor, părinților, cadrelor didactice, cu itemi legați de acest descriptor, se pot evidenția dificultățile cu care aceștia se confruntă în utilizarea spațiilor auxiliare
Identificarea punctelor tari, a celor slabe și intervențiile de remediere/dezvoltare	ca urmare, se propune în programul de îmbunătățire implementarea de proceduri privind accesul la informație al cadrelor didactice privind noile tehnologii, metode și procedee ce pot fi utilizate în cadrul procesului educațional (se stabilește un responsabil cu informarea lor periodică etc.)
Crearea unui grup de lucru pentru aplicarea măsurilor de îmbunătățire	evaluarea internă este coordonată și realizată de către CEIAC. Pentru zonele de îmbunătățire se poate constitui o altă echipă, se pot stabili responsabili, în funcție de rolul îndeplinit în instituție (profesor de specialitate, șeful comisiei metodice, șef de laborator/cabinet etc.) care să aplice programul de îmbunătățire
Modificarea /optimizarea / completarea Planului de dezvoltare instituțională și a planurilor operaționale	Documentele de planificare vor fi modificate numai dacă este necesar. Toate modificările vor fi aduse la cunoștința tuturor actorilor implicați
Desfășurarea propriu-zisă a activităților de dezvoltare /optimizare/remediere pentru domeniul selectat	Numărul instrumentelor pe care le folosesc evaluatorii interni este stabilit de către aceștia, evitându-se, deopotrivă, birocratizarea, producerea de hârtii fără acoperire, dar și superficialitatea
Reaplicarea instrumentelor de evaluare	

Anexa nr. 2 la OMECC
nr. 609 din 19.12. 2017

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării
al Republicii Moldova

"Aprobat"
prin Ordinul Ministrului Educației,
Culturii și Cercetării
nr. 608 din 19.12 2017

Ministru / **Monica Babuc**

**ASIGURAREA INTERNĂ A CALITĂȚII ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL
PROFESIONAL TEHNIC DIN REPUBLICA MOLDOVA**

GHID DE AUTOEVALUARE

Chișinău, 2017

Cuprins

Abrevieri folosite în ghid.....	4
Glosar de termeni.....	5
ARGUMENT.....	9
Secțiunea 1. Procesul de autoevaluare.....	13
1.1. Autoevaluarea și îmbunătățirea continuă.....	13
1.2. Asigurarea Calității și Misiunea ÎPT.....	15
1.3. Scopul autoevaluării și asigurării calității.....	16
1.4. Responsabilități în realizarea autoevaluării.....	17
1.5. Implicarea personalului de la toate nivelurile.....	19
1.6. Implicarea elevilor.....	21
1.7. Implicarea partenerilor externi.....	21
1.8. Implicarea structurilor de management al calității.....	21
1.9. Cadrul de autoevaluare.....	22
1.10. Colectarea dovezilor și elaborarea argumentelor.....	23
1.11. Colectarea datelor.....	23
1.12. Dovezi și judecăți în autoevaluare internă.....	25
1.13. Termene pentru autoevaluare.....	27
Secțiunea 2. Standarde, criterii și indicatori de performanță.....	29
Secțiunea 3. Procesul de îmbunătățire a calității.....	38
3.1. Planul de îmbunătățire.....	38
3.2. Ierarhizarea domeniilor de îmbunătățire în funcție de prioritate.....	39
3.3. Definirea țintelor de îmbunătățire.....	39
3.4. Atribuirea responsabilităților.....	39
3.5. Specificarea acțiunilor pentru realizarea îmbunătățirilor.....	40
3.6. Costurile și resursele.....	40
3.7. Monitorizarea îmbunătățirilor.....	40
3.8. Măsurarea rezultatelor.....	41
Secțiunea 4. Sugestii privind elaborarea raportului de autoevaluare.....	43
4.1. Întocmirea raportului de autoevaluare.....	43
4.2. Implicarea tuturor factorilor interesați.....	43
4.3. Prezentarea informațiilor.....	43
4.4. Includerea opiniilor elevilor.....	44
4.5. Finalizarea raportului de autoevaluare.....	44
Secțiunea 5. Îndrumări privind procedura de monitorizare internă.....	46
5.1. Principiile monitorizării interne.....	46

5.2. Prezentarea și înregistrarea dovezilor	47
Concluzii.....	49
ANEXE.....	50
Anexa 1. Listă de pregătire a procesului de autoevaluare	50
Anexa 2. Sugestii de evaluare a calității orei curs/orelor teoretice.....	53
Anexa 3. Sugestii de evaluare a calității orelor practice.....	55
Anexa 4. Chestionar de evaluare a calității disciplinelor de către elevii instituției	56
Anexa 5. Chestionar de evaluare a activității profesorului de către elevi.....	58
Anexa 6. Chestionar cu privire la inserția pe piața muncii a absolvenților programului de formare profesională.....	59
Anexa 7. Chestionar privind plasarea în câmpul muncii a absolventului.....	61
Anexa 8. Plan de acțiuni pentru îmbunătățire.....	62
Anexa 9. Sistemul de indicatori/standarde de competențe profesionale ale cadrelor didactice.....	65
Anexa 10. Sistemul de indicatori: evaluarea lecției/lecțiilor proiectate pe unități de învățare.....	71
Anexa 11. Fișa evaluării lecției în cadrul unității de învățare.....	86
Anexa 12. FORMULAR DE MONITORIZARE INTERNĂ.....	88
Anexa 13. Baza normativ juridică a procesului de evaluare internă și asigurare a calității în ÎPT.....	90

Abrevieri folosite în ghid

ANACIP	– Agenția Națională de Asigurare a Calității în învățământul Profesional
CE	– Codul Educației al Republicii Moldova
CNC	– Cadrul Național al Calificărilor
CQAF-VET	– Cadrul comun European de Asigurare a Calității în Educație și Formare Profesională
DR	– Documente de Referință
EFQM	– Cadrul European de Management al Calității
ENQA	– Rețeaua Europeană de Asigurare a Calității în Educație și Formare Profesională
EQAR -	– European Quality Assurance Register for Higher Education (Registrul European pentru Asigurarea Calității în învățământul Superior)
EQAVET	– Cadrul European de Referință pentru Asigurarea Calității în Educație și Formare Profesională
EQF	– European Qualifications Framework (Cadrul European al Calificărilor)
ISCED	– International Standard Classification of Education (Clasificarea Internațională Standard a Educației)
ME	– Ministerul Educației
RA	– Raport de Autoevaluare
SEMO	– Standard de Evaluare Minim Obligatoriu
SNR	– Standard Național de Referință

Glosar de termeni

Acreditare (în învățământ)	Proces de evaluare externă a calității programului de studiu și de formare profesională sau/și a instituției de învățământ, materializat prin eliberarea unui act prin care instituției i se acordă dreptul de a desfășura procesul de învățământ, de a organiza admiterea la studii și examenele de finalizare a studiilor, precum și dreptul de a emite diplome, certificate și alte acte de studii recunoscute de Ministerul Educației.
Asigurare a calității educației	Proces continuu, progresiv de evaluare (examinare, monitorizare, garantare, control, menținere și îmbunătățire) a calității unui sistem de învățământ, a unor instituții de învățământ sau a unor programe de studii. Asigurarea calității necesită prezența mecanismelor instituționale, a unui cadru normativ și se concentrează pe responsabilitate și pe dezvoltare. Asigurarea calității este realizată printr-un ansamblu de acțiuni de dezvoltare a capacității instituționale, de planificare, elaborare și implementare de programe de studii și de formare profesională, prin care se formează încrederea beneficiarilor că instituția îndeplinește standardele de calitate.
Autoevaluare	Proces de analiză internă, care scoate în evidență punctele forte și punctele slabe și permite instituției să valorifice oportunitățile și să elaboreze un plan de acțiuni pentru atingerea standardelor de calitate și îmbunătățire continuă.
Beneficiar direct al educației și formării profesionale	Elevii, studenții, masteranzii, doctoranzii, formabilii cuprinși într-un proces de educație și formare profesională.
Beneficiar indirect al educației și formării profesionale	Famiile beneficiarilor direcți, angajatorii, comunitatea și, într-un sens larg, întreaga societate.
Cadru al calificărilor	Categoriile de calificare ce delimitează nivelul de cunoștințe și de competențe profesionale pe care trebuie să le posedă absolvenții învățământului profesional de diferite niveluri în vederea exercitării profesiei obținute.
Calitate a educației	Ansamblu de caracteristici ale unui program de studiu/program de formare profesională/program de formare profesională continuă a adulților și ale ofertanților acestuia, prin care sunt satisfăcute așteptările beneficiarilor în raport cu standardele de calitate.
Competență profesională	Ansamblu unitar și dinamic de cunoștințe și abilități. Cunoștințele se exprimă prin următorii indicatori: cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific, explicare și interpretare. Abilitățile se exprimă prin următorii indicatori: aplicare, transfer și rezolvare de probleme, reflecție critică și constructivă, creativitate și inovare.
Criteriu de evaluare	Nivel de performanță prin intermediul căruia poate fi examinată posibilitatea atingerii anumitor standarde și/sau obiective. Criteriile se referă la fiecare dintre standardele de acreditare stabilite și reprezintă

aspectele fundamentale de organizare și funcționare a unui program de studiu/de formare profesională/instituție de învățământ. Fiecărui criteriu îi corespunde un set de indicatori de performanță și standarde de evaluare.

Cultură calității	Totalitatea comportamentelor și valorilor morale sau etice care sunt transmise, practicate și consolidate de către membrii unei instituții/catedre/comisii metodice.
Evaluare a calității educației	Examinare multicriterială a măsurii în care o instituție de învățământ sau un program de studiu/formare profesională corespund standardelor educaționale naționale de referință și standardelor de acreditare.
Evaluare a rezultatelor învățării	Proces prin care se stabilește faptul că o persoană a dobândit anumite cunoștințe, deprinderi și competențe.
Evaluare externă a calității educației	Proces complex de analiză a calității unui program de studiu/formare profesională oferit de către o instituție de învățământ sau a calității procesului educațional/de cercetare/de creație artistică al unei instituții de învățământ, precum și prezentarea recomandărilor pentru îmbunătățirea calității. Evaluarea externă a calității educației se realizează în baza analizei raportului de autoevaluare a programului de formare profesională/instituției de învățământ și a vizitei de evaluare a experților evaluatori.
Evaluare internă / autoevaluare a calității educației	Proces realizat de către structurile instituționale responsabile de asigurarea calității, în baza unui regulament instituțional, în conformitate cu standardele naționale de referință; constă în colectarea sistematică a datelor/dovezilor cu privire la procesul educațional/de cercetare/de creație artistică, chestionarea angajaților, elevilor, absolvenților, angajatorilor și a altor beneficiari, reflectarea rezultatelor și performanțelor activității personalului de conducere, personalului didactic și didactic auxiliar, a personalului științific și a altor actori implicați în activitatea instituției de învățământ, acestea având drept finalitate elaborarea unui raport de autoevaluare.
Excelență	Practică remarcabilă în gestionarea instituției/ catedrei/comisiei metodice și obținerea de rezultate pe baza unui set de concepte fundamentale
Formare profesională	Proces de instruire în urma căruia se obține o calificare atestată printr-un certificat sau o diplomă, eliberate în condițiile legii.
Indicator de performanță	Instrument de măsurare care indică caracteristicile unui anumit criteriu de evaluare a calității programului de studiu/formare profesională și a activității instituției de învățământ. Modul de manifestare și nivelul de realizare a fiecărui indicator de performanță este reflectat de standardele de evaluare. Nivelul minim al indicatorilor de performanță corespunde cerințelor unui standard de evaluare minim obligatoriu. Nivelurile maxime corespund standardelor naționale de referință, sunt opționale și diferențiază calitatea educației/cercetării/creației artistice din instituțiile de învățământ în mod ierarhic progresiv.
Îmbunătățire a calității educației	Acțiunea corectivă continuă din partea instituției prestatoare de servicii educaționale, bazată pe evaluarea, analiza, selectarea și adoptarea celor mai potrivite proceduri, precum și pe alegerea și aplicarea standardelor de

	referință.
Îmbunătățire continuă	Eforturi continue care au drept scop îmbunătățirea proceselor menite să furnizeze produse și servicii
Management al calității (în învățământ)	Ansamblu de măsuri aprobate în mod regulat la nivel instituțional sau la nivel național, în scopul asigurării calității învățământului. Managementul calității acoperă toate activitățile care asigură realizarea politicilor, obiectivelor și responsabilităților legate de calitate și le implementează prin planificarea, controlul și asigurarea calității, și prin mecanismele de îmbunătățire continuă a calității învățământului.
Program de studiu / program de formare profesională / program de formare continuă a adulților	Totalitatea activităților de proiectare, organizare, conducere și realizare a predării, învățării, cercetării, creației artistice și evaluării, care asigură formarea într-un domeniu ocupațional/academic, în conformitate cu cadrul normativ în vigoare și conduce la obținerea unei calificări certificate de către un organism abilitat.
Raport de autoevaluare (evaluare internă) a calității educației	Document oficial elaborat de instituția de învățământ care solicită autorizarea de funcționare provizorie sau acreditarea unui program de formare profesională/unei instituții de învățământ. Raportul de autoevaluare cuprinde partea analitică (de tip narativ) și cea justificativă (include documente, tabele, reprezentări grafice etc.). Raportul este elaborat în conformitate cu prevederile legale
Rezultate ale învățării/finalități de studiu	Competențele necesare/cerute absolvenților programelor de formare profesională pe domenii de formare și cicluri ale învățământului, definite în Cadrul European al Calificărilor (EQF) și în Cadrul Național al Calificărilor (CNC).
Sistem de Management al Calității	Totalitatea proceselor și procedurilor care garantează că instituția poate realiza toate sarcinile necesare pentru atingerea obiectivelor propuse.
Standard de acreditare	Ansamblu de cerințe care definesc nivelul minim obligatoriu de realizare a activităților unei instituții de învățământ care solicită autorizarea de funcționare provizorie, acreditarea, reacreditarea unui program de studiu/formare profesională sau a unei instituții de învățământ prin evaluarea externă a calității serviciilor educaționale oferite. Standardele de acreditare sunt formulate în termeni de reguli sau rezultate, sub forma unui enunț, sunt diferențiate pe criterii și se concretizează într-un set de indicatori de performanță, standarde de evaluare și standarde de evaluare minim obligatorii.
Standard de evaluare	Instrument de măsurare asociat unui indicator de performanță, care reflectă cerințele/exigențele impuse calității programului de studiu/ formare profesională și activității instituției de învățământ și permite determinarea nivelului de realizare a acestor cerințe. Standardul de evaluare descrie (cantitativ și/sau calitativ), cu un anumit nivel de detaliere, cerințele și condițiile care trebuie îndeplinite și oferă o bază pentru concluziile de evaluare. Standardele de evaluare sunt de trei tipuri: <i>măsurabile</i> (se măsoară în procente sau în unități proprii: număr de publicații, metri pătrați,

etc.); *atributive bivalente* (apreciate prin da/nu) și *atributive multivalente* (apreciate prin nivele de calitate). Fiecărui standard de evaluare îi corespunde o valoare numerică, care variază de la 0 până la 1.

Standard de evaluare minim obligatoriu

Cerințe/condiții impuse calității programului de studiu/formare profesională și activității instituției de învățământ, raportate la un indicator de performanță. Standardul de evaluare minim obligatoriu reflectă un nivel minim acceptabil și obligatoriu pentru autorizarea sau acreditarea programului /instituției de învățământ, și este stabilit de actele normative naționale sau de practicile internaționale în domeniu.

Standard național de referință

Ansamblu de cerințe care definesc un nivel optim de realizare a activităților furnizorului de educație/instituției furnizoare de educație, în baza bunelor practici existente la nivel național, european sau internațional. Standardele naționale de referință sunt specifice fiecărui program de studii/formare profesională și fiecărei instituții.

ARGUMENT

Calitatea învățământului dintotdeauna a fost apreciată drept condiție și indicator al eficienței procesului de formare profesională. Intensitatea acestei dimensiuni crește în contextul noilor schimbări ce au survenit în sistemul de învățământ și în concepția educației, ca rezultat al demarării procesului de reforme continue în acest domeniu și ca rezultat al tendinței Republicii Moldova de a se integra în spațiul educațional unic european.

În aceste condiții calitatea ca dimensiune fundamentală a învățământului conturează noi conotații. Deoarece devine scop major al reformării procesului educațional, apare necesitatea elaborării unui sistem managerial orientat spre monitorizarea și asigurarea calității. Dificultatea problemei abordate constă în complexitatea ei. Prezentul ghid are ca scop coordonarea și stabilirea unor repere teoretice și metodologice de abordare a procesului educațional la nivelul învățământului profesional tehnic și la nivelul instituției de învățământ din perspectiva asigurării calității în toate aspectele funcționării ei.

Asigurarea calității urmează a fi abordată ca:

- Ø subsistem al sistemului învățământului care prestează servicii în domeniul Educației și formării profesionale;
- Ø mediu de formare/ dezvoltare a dimensiunilor de personalitate a celor implicați în proces - profesori și elevi;
- Ø mecanism de asigurare a pieței forței muncii cu cadre calificate în domeniu.

Educația de calitate este oferită de instituții responsabile, or responsabilitatea pentru asigurarea calității instituției și a programelor de formare profesională o poartă fiecare instituție, indiferent de statutul ei juridic, instituția este garantul calității educației și formării oferite de ea.

Educația de calitate este centrată pe cel ce învață, pe beneficiar, și este orientată pe rezultate/finalități și formare de competențe profesionale, ce definesc în cel mai corect mod calitatea și performanța.

Educația de calitate este promovată de liderii educaționali, care asigură participarea tuturor actorilor educaționali, valorizarea resurselor umane și care respectă autonomia individuală și aspiră la autonomia instituției de învățământ.

O educație de calitate se realizează prin parteneriat cu întreaga comunitate educațională și nu numai.

O educație de calitate promovează inovațiile și diversitatea, abordând educația și formarea în mod sistemic, credibil, având ca obiectiv îmbunătățirea continuă a performanțelor și asigurarea unor informații relevante, complete și transparente.

Calitatea instituțiilor de învățământ este determinată de calitatea proceselor, a sistemului organizațional al instituției și a serviciilor oferite. Anume aceste elemente sunt într-o strictă interdependență și determină calitatea produsului final.

La nivel de sistem pentru asigurarea calității se evidențiază mai multe tipuri de activități:

- planificarea calității;
- controlul calității;
- asigurarea calității;
- îmbunătățirea calității.

Asigurarea calității ca și funcție internă este orientată spre performanța instituției de ÎPT în toate dimensiunile și structurile ei. Funcția externă de asigurare a calității constă în siguranța încrederii beneficiarilor și a altor părți interesate privitor la disponibilitatea și capacitatea de a le satisface cerințele și așteptările.

Evaluarea internă a calității se realizează prin mai multe metode și instrumentarii de evaluare:

- evaluarea cantitativă (date, cifre etc.);
- evaluarea de constatare (da/nu, este parțial/lipsește etc.);

- evaluarea de tip calitativ (analize, observații participative, argumentarea lor).

Demersul de autoevaluare ne permite a găsi răspuns la trei întrebări:

Cum *lucrăm*?

Cum *știm* – cum lucrăm?

Cum vom folosi în continuare *ceea ce știm*?

Autoevaluarea are ca scop dezvoltarea/creșterea/învățarea/îmbunătățirea și nu sancționarea. Numai astfel procesul de autoevaluare va fi perceput ca util/oportun și benefic pentru toți actorii educaționali.

Autoevaluarea poate fi realizată în baza unor criterii de care are nevoie instituția și în dependență de obiective și priorități concrete, dar și în baza standardelor din Anexa 1.

Ghidul de autoevaluare conține o abordare formativă a procesului de asigurare a calității și are ca scop sprijinirea instituțiilor din ÎPT în eforturile lor de a oferi educație și formare profesională inițială de înaltă calitate. Accentul se pune pe îmbunătățirea continuă a calității într-o atmosferă de colaborare și încredere reciprocă, care să contribuie la promovarea transparenței și competitivității.

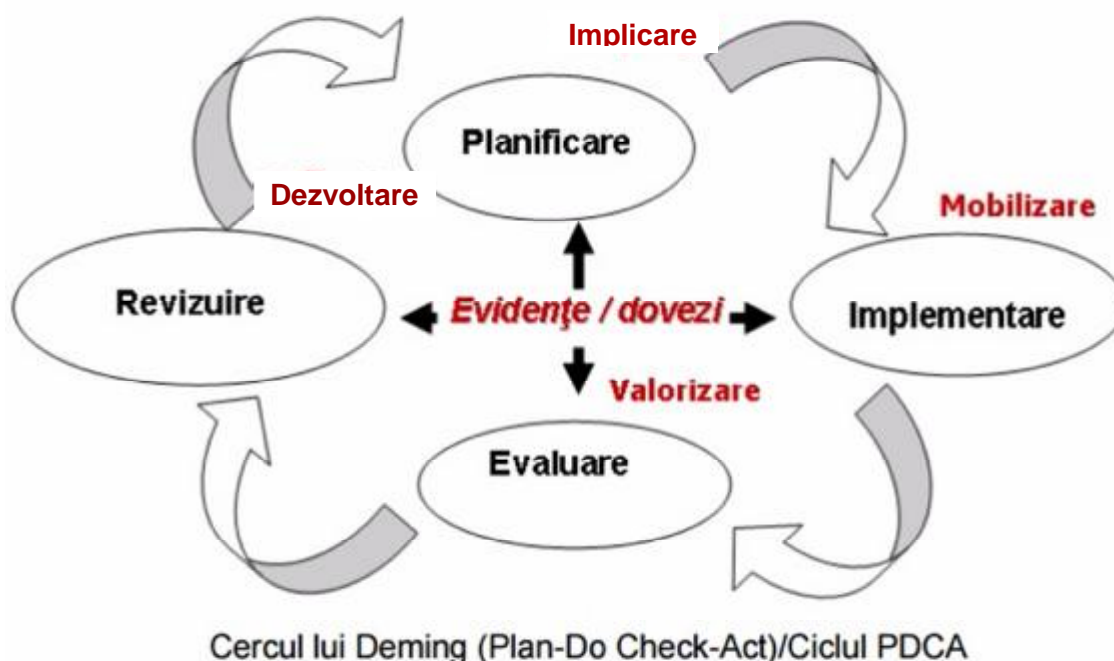
Ghidul de autoevaluare este menit să sprijine instituția de ÎPT în atingerea obiectivelor-cheie care rezultă din activitățile descrise mai sus. **Standardele, criteriile și indicatorii de calitate** vor sprijini personalul instituției în **implementarea managementului** calității și vor contribui la instituirea și dezvoltarea **culturii calității**, care prezintă două dimensiuni și abordări separate și care se completează reciproc.

Managementul calității își propune să determine și să revizuiască în mod continuu obiectivele propuse și activitățile planificate pentru a sprijini instituția de ÎPT în aspecte de calitate. Utilizând instrumente fiabile și valide de colectare a datelor, managementul calității efectuează proiectarea, monitorizarea și evaluarea impactului rezultatelor asupra calității serviciilor din cadrul instituției.

Cultura calității, pe de altă parte, este un concept „flexibil” și depinde de atitudinea și comportamentul personalului din instituția de ÎPT. Cultura calității se bazează pe managementul calității și este interpretată ca o interacțiune dintre buna funcționare a sistemului managementului calității (SMC) și **membrii personalului care, fiind ghidați de profesionalism, demonstrează un comportament orientat spre calitate. Astfel, principalii factori care determină cultura calității sunt angajamentul și dorința personalului de a asigura calitatea în ÎPT.**

Ghidul de autoevaluare și anexele la el constituie un suport pentru toate părțile interesate de procesul de asigurare internă a calității și de îmbunătățire a ei, în primul rând, pentru Comisiile de Evaluare Internă și Asigurare a Calității (CEIAC), el reprezintă o analiză pentru realizarea autoevaluării prin aplicarea „cercului calității”.

Figura1. Reperetele conceptuale ale proiectării managementului calității:

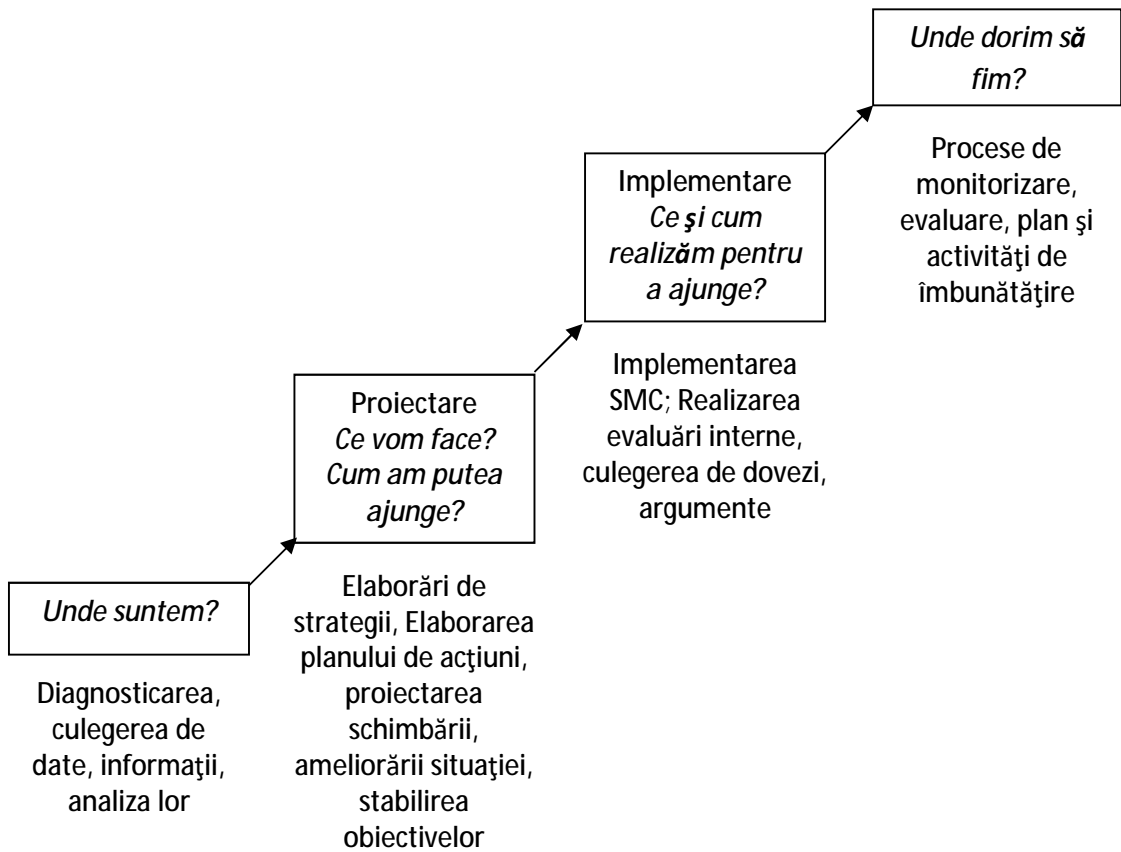
Ghidul își propune de a fi un sprijin în elaborarea, aplicarea și monitorizarea procedurilor de autoevaluare. În el sunt elucidate cele mai importante proceduri de asigurare internă a calității, or evaluarea și constituie elementul lor de bază. Astfel, ghidul explică procesul autoevaluării, actorii și beneficiarii lui, pe cel al monitorizării acestor activități pentru a analiza situația reală în instituție privitor la asigurarea calității, la punctele forte și cele slabe, pentru a proiecta în continuare planul de îmbunătățire a calității în toate domeniile de activitate.

În ghid sunt prezentate standardele de evaluare internă prin indicatorii de calitate propuși de ANACIP pentru a finaliza raportul de autoevaluare și a pregăti instituția pentru evaluări externe, pentru acreditare și certificare a produsului final.

În secțiunea Anexa se propun mai multe mostre de evaluare a diverselor tipuri de procese și activități care pot fi utilizate de către colegii de catedră/instituție, de către elevi și manageri, de absolvenți și angajatori, de alte părți interesate în procesul de asigurare a calității.

Accentuăm, sunt mostre care se utilizează de către instituțiile de ÎPT. Ele pot fi aplicate parțial, pot fi completate și adaptate la specificul și la problemele instituției concrete pentru a răspunde la întrebările din Figura 2.

Figura. 2

Procesul asigurării interne a calității, monitorizării, evaluării și îmbunătățirii ei continue trebuie parcurs pe „scărița urcușului permanent”.

Secțiunea 1. Procesul de autoevaluare

1.1. Autoevaluarea și îmbunătățirea continuă

Principala responsabilitate în îmbunătățirea calității în educație și formare profesională inițială le revine instituțiilor și centrelor din ÎPT responsabile de formarea persoanelor care își doresc să îmbunătățească sau să actualizeze cunoștințele și abilitățile profesionale. Este foarte important ca instituțiile și centrele din ÎPT să depună eforturi pentru a asigura și îmbunătăți calitatea ofertei lor, folosind metode și instrumente eficiente care să vizeze toate aspectele educației și formării profesionale.

În acest ghid ne vom referi la instituțiile din ÎPT, dar recomandările și instrumentele furnizate ca anexe pot fi aplicate de orice instituție sau centru care oferă formare profesională inițială și / sau continuă,

Activitățile de autoevaluare vor ajuta instituția în procesul de evaluare externă a calității și urmează a fi sprijinite de evaluări și exerciții de analiză comparativă, componente fundamentale ale sistemului de management al calității.

Informațiile oferite în acest ghid se bazează pe principiile autoevaluării interne și oferă Comisiei pentru Evaluarea Internă a Calității un instrument pentru planificarea și implementarea procesului de autoevaluare și elaborarea planului de îmbunătățire a calității și a raportului de autoevaluare. Scopul principal al acestui ghid este de a sprijini instituțiile din ÎPT în asigurarea calității ofertei educaționale și formării profesionale.

Deoarece autoevaluarea internă se află sub controlul și responsabilitatea instituțiilor din ÎPT, aceasta poate fi definită ca un proces sistematic și progresiv prin care instituțiile din ÎPT colectează și analizează dovezi pentru a elabora aprecieri în legătură cu performanța realizată față de standardele naționale stabilite.

Autoevaluare anuală

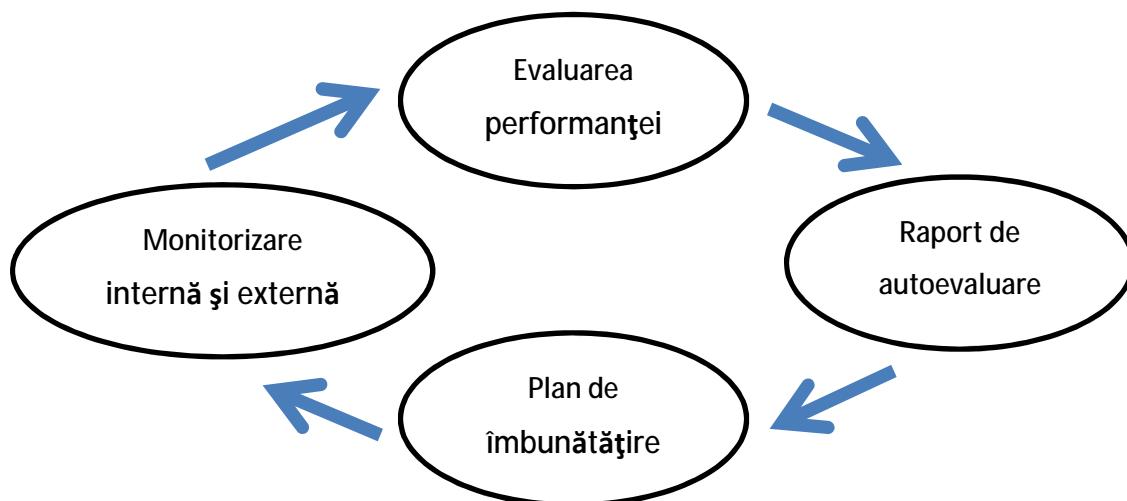
Toate instituțiile din ÎPT urmează să-și autoevalueze anual performanța. Aceasta înseamnă că se efectuează o investigație riguroasă în conformitate cu fiecare dintre standarde. În caz că instituția din ÎPT identifică performanță scăzută în raport cu unul sau două standarde specifice, prin urmare, atunci când va elabora Planul de îmbunătățire, conducerea instituției va concentra eforturile asupra îmbunătățirii activităților din aceste domenii. Deși, în procesul de pregătire pentru acreditarea unor programe sau a întregii instituții, va fi necesară măsurarea performanței în raport cu toate standardele și indicatorii de calitate și elaborarea unui plan de îmbunătățire care să abordeze toate domeniile identificate cu performanță scăzută. Exercițiul de autoevaluare internă reprezintă o evaluare bazată pe răspunsurile la toți indicatorii de calitate și dovezile care sprijină aceste răspunsuri. La elaborarea raportului de autoevaluare și planului de îmbunătățire, instituțiile din ÎPT trebuie să facă aprecieri asupra performanței lor și să identifice punctele tari, punctele slabe, oportunitățile și alte aspecte ale ofertei lor care au nevoie de îmbunătățire. Planul de îmbunătățire va include acțiunile care trebuie întreprinse, de cine și când trebuie să fie finalizate aceste acțiuni (vezi Anexa 9).

Procesele de autoevaluare internă și de îmbunătățire continuă ar trebui să cuprindă:

- Evaluarea performanței;
- Rezumatul constatărilor incluse în Raportul de autoevaluare;
- Stabilirea țintelor de îmbunătățire;
- Elaborarea Raportului de autoevaluare;
- Elaborarea Planului de îmbunătățire, stabilirea țintelor de îmbunătățire și elaborarea planurilor de acțiune;

- Monitorizarea și evaluarea nivelului în care s-au realizat planurile de îmbunătățire și s-au atins țintele;

Figura. 3. Ciclul anual de autoevaluare

Scopul principal al acțiunilor de autoevaluare este asigurarea și îmbunătățirea calității. O autoevaluare eficientă va permite instituțiilor din ÎPT să-și identifice punctele tari și punctele slabe în raport cu standardele stabilite de Agenția Națională de Asigurare a Calității, să-și compare performanța cu cea a altor instituții de ÎPT, precum și să-și elaboreze un plan de îmbunătățire. Procesul de elaborare a unui plan de îmbunătățire va cuprinde:

- Identificarea domeniilor care necesită îmbunătățirea și stabilirea priorităților pentru acțiune;
- Luarea deciziei cu privire la persoana responsabilă pentru implementarea acțiunilor;
- Stabilirea obiectivelor și acțiunilor care trebuie întreprinse pentru a asigura îndeplinirea planului de îmbunătățire;
- Identificarea persoanelor și a măsurilor necesare pentru a direcționa și a controla procesul de îmbunătățire.

Prin utilizarea autoevaluării interne se dezvoltă o cultură a îmbunătățirii calității și se conștientizează beneficiile procesului de asigurare a calității.

Instituțiile cu responsabilități în asigurarea calității în ÎPT, precum (ANACIP și MECC vor oferi sprijin instituțiilor de învățământ profesional tehnic în procesul de asigurare a calității, vor monitoriza și evalua extern calitatea, vor valida rezultatele procesului de autoevaluare internă și vor aproba planul de îmbunătățire propus de instituțiile din ÎPT. Pe baza acestui sprijin, instituțiile din ÎPT trebuie să asigure calitatea educației și formării profesionale și să creeze condiții pentru îmbunătățirea acestora în instituțiile lor. Îmbunătățirea nu trebuie să fie instantanee. Unele îmbunătățiri vor necesita investiții de capital semnificative, după cum s-a menționat anterior în acest ghid (punctul 2.1), alte deficiențe identificate vor necesita timp pentru a fi îmbunătățite și nu vor fi implementate simultan.

Cu toate acestea, datoria tuturor instituțiilor din ÎPT este de a analiza în permanență ceea ce se întâmplă în raport cu standardele stabilite și de a planifica acțiuni care vor duce la îmbunătățiri durabile.

Beneficiile implementării asigurării calității în ÎPT și îmbunătățirii continue a calității trebuie să asigure că oferta este consecventă cu obiectivele generale ale ÎPT, cum ar fi:

- orientarea pe cel ce învață, îmbunătățind astfel întreaga experiență a elevului;
- centrarea/axarea pe finalități și formare de competențe;
- atingerea unui nivel înalt de implicare a elevilor în propria formare;
- extinderea participării, eliminarea barierelor în procesul de învățare și eliminarea inegalităților în ceea ce privește oportunitățile de angajare;
- dezvoltarea unui nivel de excelență în predare, instruire practică și în alte servicii oferite;
- gestionarea financiară eficientă și garantarea faptului că procesul de învățare înseamnă valoare în schimbul banilor;
- consolidarea imaginii instituției din ÎPT în rândul potențialilor elevi și altor factori de influență;
- realizarea unui proces de îmbunătățire a culturii calității ofertei din ÎPT.

În acest scop, instituțiile din ÎPT urmează să desfășoare procesul de autoevaluare internă și îmbunătățire împreună cu toți factorii interesați: personalul instituției, elevii, părinții, angajatorii și reprezentanții comunității.

1.2. Asigurarea Calității și Misiunea ÎPT

Asigurarea calității în ÎPT trebuie să fie în strânsă legătură cu misiunea ÎPT, ceea ce înseamnă că asigurarea calității trebuie proiectată astfel încât să îmbunătățească serviciile oferite factorilor interesați, în special elevilor, angajatorilor și personalului din cadrul instituției. Standardele naționale și indicatorii de calitate elaborate de ANACIP asociate acestora sunt create în scopul garantării faptului că există o legătură eficientă între instituție și nevoile factorilor interesați astfel încât să satisfacă cerințele:

- 1) – *elevilor*, cărora li se oferă oportunități de instruire care să corespundă cu aspirațiile lor profesionale și personale. Diplomele/certIFICATELE acordate pentru competențele obținute vor certifica în mod real rezultatele învățării (cunoștințe, abilități și competențe dobândite la finalul procesului de învățare) și vor constitui o dovadă incontestabilă pentru angajator.
- 2) – *angajatorilor*, care doresc diplome/certificate de calificare profesională valide și fidele și trebuie să fie siguri că informațiile sunt corecte și le ajută să ia decizii bune de recrutare, atunci când interviează absolvenții.
- 3) – *sectoarelor publice*, care doresc ca oferta ÎPT să poată susține dezvoltarea economică și să sprijine politicile guvernamentale. Instituțiile din ÎPT trebuie să aducă beneficii comunității în cadrul căreia activează și să contribuie la dezvoltarea economică regională și locală, în conformitate cu politicile și prioritățile naționale. De asemenea, sectoarele publice doresc ca banii publici să fie cheltuiți în mod corect și transparent ca să poată vedea valoarea banilor alocați în sistemul din ÎPT. Cu alte cuvinte, instituțiile din ÎPT urmează să dezvolte cunoștințele, abilitățile și competențele elevilor astfel încât să le garanteze obținerea unui loc de muncă în domeniul ales. În acest scop, instituțiile din ÎPT trebuie să aibă personal calificat în mod corespunzător și o echipă de conducere profesionistă care să contribuie la dezvoltarea instituției.

De aceea, prin asigurarea calității oferta educațională se orientează pe rezultatele învățării și are numeroase beneficii pentru elevi, angajatori, pentru societate și pentru instituțiile din ÎPT:

Beneficii pentru elevi

- centrarea pe elev a procesului de predare-învățare;
- egalitatea șanselor;
- responsabilizarea privind propria evoluție academică și profesională;
- buna informare privind cursurile de formare profesională;
- asigurarea unui program de învățare care să corespundă așteptărilor;
- creșterea șanselor de ocupare a unui loc de muncă.

Beneficii pentru angajatori

- încredere în calitatea învățământului profesional și tehnic și în validitatea calificării profesionale a cadrelor;
- corelarea ofertei de formare profesională cu cererea;
- adaptarea conținutului ofertei de formare profesională la nevoile de pe piața muncii.

Beneficii pentru societate

- asigurarea transparenței privind calitatea ofertei de formare;
- responsabilizarea instituției, ca element-cheie în asigurarea calității formării profesionale;
- sprijinirea procesului de descentralizare în învățământ;
- creșterea responsabilității publice a instituțiilor.
- creșterea atractivității învățământului profesional-tehnic.

Beneficii pentru instituțiile din ÎPT

- legitimitate și recunoaștere;
- acreditarea instituției;
- șanse de angajare pentru absolvenți;
- încredere în propria ofertă de formare;
- responsabilizarea și creșterea autonomiei (prin importanța acordată procesului de autoevaluare);
- creșterea satisfacției beneficiarilor (elevi, angajatori, părinți etc.);
- dezvoltarea unei culturi a calității și a îmbunătățirii continue pentru toți membrii comunității;
- accesul la informații privind bune practici și experiențe de succes;
- facilitarea cooperării interinstituționale și cu alte instituții din ÎPT;
- creșterea motivației personalului

1.3. Scopul autoevaluării și asigurării calității

Revizuirea activităților și informațiilor din cadrul instituțiilor, monitorizarea, analiza și evaluarea rezultatelor desfășurate pe parcursul procesului de autoevaluare contribuie direct la asigurarea calității ofertei educaționale. Aceste activități menite să asigure calitatea implică diverse tehnici și modalități ce vizează eliminarea cauzelor performanței scăzute prezente la toate nivelurile - de la identificarea nevoilor, până la evaluarea modului în care aceste nevoi au fost satisfăcute. Prin înțelegerea și utilizarea standardelor de calitate stabilite de ANACIP, instituția din ÎPT va înțelege nevoile părților interesate și va analiza modalitățile de îmbunătățire a tuturor domeniilor din cadrul instituției din ÎPT.

Astfel, procesul de asigurare a calității cuprinde următorii pași:

- identificarea variabilelor-cheie care urmează să fie monitorizate. Acestea sunt determinate prin utilizarea standardelor de acreditare ale ANACIP;
- stabilirea și conștientizarea țintelor, standardelor sau nivelurilor de performanță solicitate pentru aceste variabile;
- dezvoltarea și implementarea unui sistem pentru colectarea, analiza și raportarea informațiilor privind performanța legată de standarde;
- identificarea măsurilor care trebuie luate pentru a îmbunătăți performanța scăzută a instituției din ÎPT;
- identificarea persoanelor responsabile pentru implementarea acțiunilor de îmbunătățire;
- implementarea și monitorizarea acțiunilor în vederea efectuării schimbărilor. Comunicarea în mod regulat cu întregul personal și părțile interesate privind progresul.

În primă instanță, activitățile operaționale care respectă cerințele asigurării calității ale ANACIP vor asigura instituțiilor din ÎPT acreditarea și legitimitatea. Într-un sens mai larg, respectarea standardelor naționale de calitate va permite satisfacerea nevoilor elevilor, angajatorilor, comunității și economiei. Prin implementarea activităților de asigurare a calității sectorul din ÎPT va garanta și faptul că oferta educațională și de formare profesională este în acord cu obiectivele generale ale învățământului.

Autoevaluarea este proiectată astfel încât interesele elevilor să aibă prioritate și să dețină o importanță covârșitoare. Intenția este de a situa elevii, nevoile, experiențele și realizările lor în centrul autoevaluării și îmbunătățirii calității. Mai mult, întreaga ofertă de educație și formare profesională trebuie să răspundă nevoilor angajatorilor, comunității și economiei.

Pentru îndeplinirea acestui scop, instituțiile din ÎPT trebuie să realizeze autoevaluarea și îmbunătățirea în colaborare cu elevii, personalul (Inclusiv personalul auxiliar) și factorii interesați externi. Instituțiile din ÎPT trebuie să implice partenerii-cheie în procesul de planificare a autoevaluării și a îmbunătățirii calității ofertei educaționale. Această implicare are, de obicei, forma interviuării părților interesate interne și externe pentru a obține opiniile cu privire la performanța instituției din ÎPT (și a sectorului ÎPT).

E important ca instituțiile din ÎPT să promoveze șanse egale în privința tuturor aspectelor ofertei educaționale. Aceasta cuprinde adoptarea măsurilor de creștere a numărului de elevi care doresc să se înscrie la programele din ÎPT (a ratei de participare). De asemenea, eliminarea tuturor barierelor și inegalităților de șanse. Mai mult, instituțiilor din ÎPT li se cere să demonstreze eficiența financiară și faptul că oferă valoare în schimbul banilor ca elemente-cheie ale autoevaluării. De asemenea, toate instituțiile din ÎPT trebuie să realizeze îmbunătățirea continuă a activităților de educație și formare de la an la an și să ridice nivelul standardelor de pregătire a elevilor pentru piața muncii. Dacă standardele sunt deja înalte, acestea trebuie menținute la acest nivel.

1.4. Responsabilități în realizarea autoevaluării

Instituția din ÎPT

Principalul scop al autoevaluării este îmbunătățirea propriei performanțe. Autoevaluarea eficientă dă posibilitatea unei instituții de ÎPT să-și identifice punctele tari și punctele slabe, să compare propria performanță cu standardele stabilite de ANACIP ale altor instituții sau centre din ÎPT, să identifice posibilități de îmbunătățire, să stabilească obiective și ținte și să-și organizeze în ordinea priorităților acțiunile necesare pentru a le realiza.

Responsabilitatea publică

Organizarea unui proces de autoevaluare riguros este un mod important de a demonstra asumarea responsabilității publice și de aceea este important ca factorii interesați să fie informați în legătură cu acest proces și implicați în realizarea acestuia.

Dezvoltarea și îmbunătățirea instituțională

Autoevaluarea trebuie să asigure dezvoltarea instituțională. De aceea trebuie realizată ca o parte integrantă a planificării strategice și operaționale, nu ca o activitate separată. Trebuie de asemenea să se integreze reglementărilor instituției din ÎPT vizând asigurarea calității. Autoevaluarea trebuie să țină cont de standardele naționale de referință pentru ÎPT și să fie competitivă cu alte instituții din ÎPT. Astfel calitatea și rigoarea procesului de autoevaluare constituie un mijloc important pentru demonstrarea răspunderii publice.

Revizuire periodică și structurile organizaționale

Procesul de autoevaluare – ca de altfel toate procesele organizaționale – trebuie să devină un proces periodic de revizuire. Revizuirea ar trebui să se desfășoare anual, însă fiecare revizuire poate avea în vedere aspecte specifice ale procesului, astfel încât parcurgerea unui ciclu complet de revizuire poate dura câțiva ani.

Autoevaluarea trebuie planificată, iar responsabilitățile membrilor echipei de evaluatori în cadrul procesului trebuie să fie clare (ex., coordonator pe asigurarea calității și comisia pentru asigurarea calității (CEIAC). Trebuie asigurate condițiile menținerii unei relații constructive între cei responsabili de managementul general și cei cu sarcini și cu responsabilități specifice în asigurarea calității.

Importanța procesului de planificare

Responsabilitatea planificării fiecărei etape anuale de autoevaluare poate fi delegată în întregime către CEIAC, dar raportul între CEIAC și alte persoane, grupuri și echipe relevante din cadrul organizației trebuie să fie definit în mod clar. Pe de altă parte, managementul planificării procesului de îmbunătățire și implementare, care urmează procesului de autoevaluare, ar putea fi responsabilitatea principală a Consiliului de Administrație și a conducerii instituției.

În planificarea activităților de autoevaluare instituțiile din ÎPT trebuie să identifice:

- de ce se realizează autoevaluarea;
- care standarde și/sau activități vor fi supuse autoevaluării pentru a fi ierarhizate în ordinea priorității;
- cum se va realiza autoevaluarea – sisteme de colectare a datelor, analizare și raportare asupra indicatorilor-cheie de performanță;
- cine va realiza autoevaluarea;
- când vor fi derulate etapele procesului;
- cum vor fi raportate rezultatele, prin ce modalitate vor fi făcute disponibile și cine va primi/va avea acces la raport.

Comunicare

Scopul autoevaluării trebuie să fie comunicat în mod adecvat tuturor membrilor personalului, elevilor și tuturor celor care beneficiază de serviciile oferite de instituția de ÎPT. Toți participanții

trebuie să cunoască responsabilitățile pe care le au în cadrul procesului de autoevaluare. Trebuie să fie informați în mod adecvat asupra scopurilor autoevaluării, aria de cuprindere a cadrului de autoevaluare, cum se va realiza autoevaluarea și termenele pentru realizarea autoevaluării.

1.5. Implicarea personalului de la toate nivelurile

Pentru a realiza autoevaluarea și îmbunătățirea continuă, întreg personalul trebuie să fie încurajat să-și monitorizeze și evalueze propria performanță și să identifice domeniile ce necesită îmbunătățire. Pentru realizarea acestor sarcini și a unui proces de autoevaluare eficient, nu trebuie subestimat timpul necesar pentru pregătirea personalului și colectarea dovezilor.

O atenție specială trebuie acordată nevoilor personalului cu jumătate de normă. În cazul cadrelor didactice, printre factorii importanți care trebuie luați în considerare se află numărul de ore sau atelierele de care sunt responsabili și disciplina/curriculumul care trebuie acoperit.

Una din cele mai bune practici în instituțiile din ÎPT este organizarea de echipe pentru a realiza evaluarea propriului domeniu de activitate. Aceste echipe pot fi:

- echipe pe unități de curs/discipline de învățământ/catedre/comisii metodice;
- echipe pentru servicii specializate, cum ar fi organizarea stagiilor de practică/ asistența psiho-pedagogică acordată elevilor etc.
- echipe pentru servicii de sprijin din cadrul instituției, cum ar fi biblioteca, administrația, finanțele).

Echipele trebuie să fie pregătite în domeniul tehnicilor de autoevaluare, mai ales pentru colectarea și analiza dovezilor și pentru dezvoltarea abilităților care să le permită să emită aprecieri valide. Fiecare echipă trebuie să aibă un lider care să planifice și să organizeze procesul de autoevaluare și să-și asume responsabilitatea de a scrie raportul de autoevaluare pentru domeniul respectiv.

Luarea deciziilor

Este necesar ca echipele pe discipline sau servicii să ajungă la o înțelegere și la un consens asupra motivelor și beneficiilor realizării autoevaluării și asigurării calității. De asemenea, acestea trebuie să aprecieze în mod realist beneficiile și constrângerile care le pot afecta activitatea.

Odată ce echipa finalizează activitățile de autoevaluare în domeniul respectiv, elaborează raportul de autoevaluare și planul de îmbunătățire, acestea trebuie înaintate CEIAC.

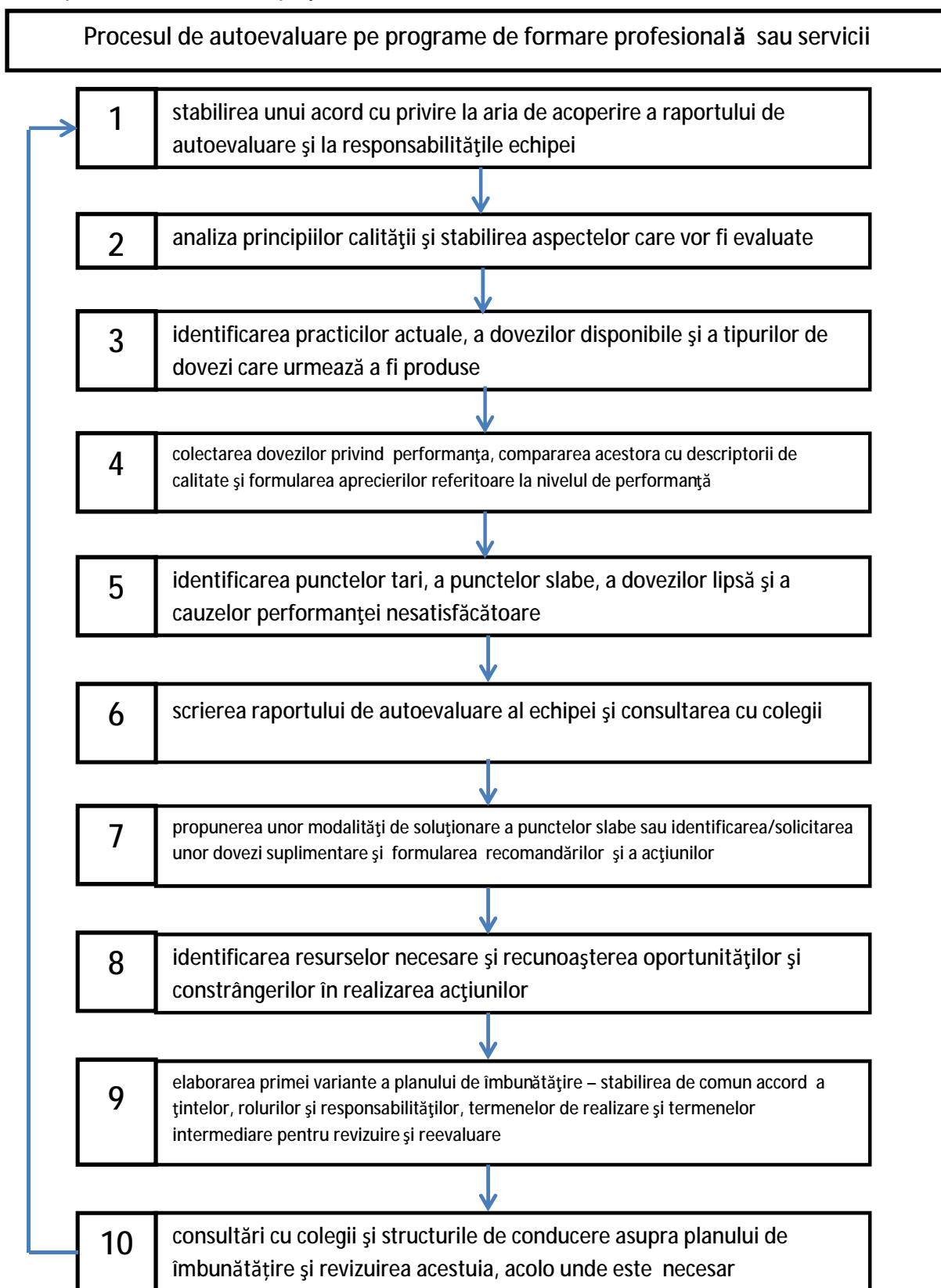
CEIAC este responsabilă de elaborarea raportului de autoevaluare al instituției. În instituțiile din ÎPT eficiente, punctele-cheie sunt adunate în raportul general de autoevaluare, iar punctele slabe sunt abordate în planul de îmbunătățire. Raportul final urmează a fi aprobat de către Consiliul de Administrație și Consiliul Profesorat.

Feedback

Este posibil ca unele detalii se vor pierde în cursul procesului de autoevaluare, care sunt centrate mai mult pe activitatea instituției și mai puțin pe echipă. De aceea, este important ca echipele de autoevaluare pe program de formare profesională/disciplină și/sau pe servicii să primească feedback prompt asupra raportului și planului de îmbunătățire pe care le-au realizat. Acest feedback va conduce la o înțelegere a priorităților și a acțiunilor ce urmează a fi realizate.

Mai jos este descrisă o succesiune de pași care pot servi ca punct de plecare pentru echipe atunci când trebuie să realizeze/organizeze autoevaluarea propriului program de formare profesională/discipline sau servicii:

Figura 4. Procesul de autoevaluare a programelor de formare profesională sau a serviciilor oferite de instituția furnizoare de Educație și Formare Profesională

1.6. Implicarea elevilor

Pentru a atinge obiectivele procesului de asigurare a calității, instituțiile din ÎPT trebuie să implice elevii în procesul de autoevaluare. Aceștia trebuie informați în mod adecvat asupra scopului și rezultatelor procesului de autoevaluare. Cea mai bună practică se realizează dacă instituțiile din ÎPT asigură participarea elevilor în echipele de autoevaluare și în consiliul elevilor. Aceste probleme trebuie incluse ca prevederi privind drepturile și responsabilitățile elevilor în regulamentul intern.

Instituțiile din ÎPT trebuie să demonstreze implicarea deplină a elevilor în procesul de autoevaluare. Ele trebuie să dezvolte metode eficiente de obținere a feedback-ului din partea elevilor, prin chestionare, interviuri, grupuri de discuție, ateliere de lucru și colectarea reclamațiilor și contestațiilor.

Anchetele/sondajele trebuie să vizeze nevoile viitorilor elevi și nivelul de satisfacție al celor care absolvesc instituția față de programul de formare profesională la care au participat. O importanță aparte o are colectarea datelor despre elevii care abandonează programele de formare profesională înainte de finalizarea acestora.

1.7. Implicarea partenerilor externi

În planificarea procesului de autoevaluare, instituțiile din ÎPT trebuie să ia în calcul rolul pe care îl au factorii interesați externi (în primul rând, școlile care furnizează potențiali elevi pentru instituția din ÎPT, reprezentanții comunității și angajatorii în procesul de formare profesională). Este necesar ca instituțiile din ÎPT să dezvolte metode eficiente de a obține feedback din partea partenerilor externi, de exemplu, din partea școlilor, universităților, angajatorilor și a comunității, în legătură cu competențele elevilor în cadrul stagiilor de practică la agentul economic sau relevanța programelor de formare profesională.

Comunicarea cu partenerii externi

Partenerii externi trebuie să fie informați în legătură cu scopul și rezultatele procesului de autoevaluare, iar feedback-ul din partea acestora trebuie utilizat în scopul îmbunătățirii ofertei educaționale.

Este necesar să fie luate în considerare datele vizând competitivitatea cu instituții similare la nivel local, regional și național, de exemplu, datele privind participarea, achizițiile elevilor, orientarea/ghidarea în carieră a elevilor și inserția absolvenților pe piața muncii, precum și datele la nivel național asupra dezvoltării economice și asupra politicilor guvernamentale.

Compararea rezultatelor

Standardele naționale de calitate și indicatorii de performanță pentru ÎPT au fost aprobate și, prin urmare, toate instituțiile publice din ÎPT vor trebui să colecteze și să stocheze date comparative pentru fiecare standard și indicator de performanță și să permită accesul la informațiile destinate părților interesate externe și interne.

1.8. Implicarea structurilor de management al calității

Procesul de autoevaluare trebuie organizat și desfășurat în mod operativ și eficient. Personalul de conducere conform obiectivelor autoevaluării vor promova o atmosferă de încredere în care personalul didactic, didactic auxiliar și auxiliar, vor reflecta asupra propriei performanțe și ar putea avea o atitudine critică față de aceasta. Atitudinea managementului și dorința de a depăși orice problemă identificată vor contribui foarte mult la dezvoltarea unei culturi a calității în cadrul organizației.

Așa cum am arătat mai sus, responsabilitatea realizării procesului de asigurare a calității, inclusiv procesul de autoevaluare și operarea modificărilor va fi împărțită între Consiliul de Administrație și Comisia pentru Evaluarea Internă și Asigurarea Calității (CEIAC). Increderea reciprocă și respectul, inclusiv autoritatea delegată Coordonatorului și membrilor CEIAC.

Responsabilitatea coordonării și supervizării diferitelor aspecte ale procesului de autoevaluare este atribuită coordonatorului CEIAC și Comisiei pentru Evaluarea Internă și Asigurarea Calității, care vor raporta Consiliului de Administrație. Coordonatorul și Comisia trebuie să aibă autoritatea și puterea de decizie adecvate pentru a face recomandări asupra problemelor identificate. Astfel de recomandări vor fi înregistrate spre examinare de către echipa de management a instituției și, dacă se bazează pe dovezi solide privind performanța scăzută a organizației, atunci echipa de management trebuie să accepte constatările și recomandările făcute de CEIAC.

Repartizarea responsabilităților

Personalul de conducere trebuie să participe activ la procesul de autoevaluare, conform responsabilităților lor de creștere a standardelor de pregătire a elevilor și de îmbunătățire a eficienței și eficacității programelor de învățare. Ei urmează să analizeze eficiența procesului de autoevaluare și să aprobe raportul procesului de autoevaluare și planul de îmbunătățire. .

În afară de instituțiile foarte mici, raportul de autoevaluare va fi elaborat pe baza unui număr de sub-rapoarte ale echipelor pe programe de formare profesională/discipline sau servicii. Este necesar ca responsabilul CEIAC să stabilească proceduri clare pentru modul în care va fi făcut acest lucru. Este important ca raportul final de autoevaluare să fie concis și clar.

1.9. Cadrul de autoevaluare

Sunt trei cerințe de bază referitoare la cadrul de autoevaluare pe care trebuie să le îndeplinească instituțiile din ÎPT:

- 1) *Autoevaluarea cuprinde toate aspectele activității instituției din ÎPT. Cu toate acestea, având în vedere că învățarea și predarea se află în centrul activităților instituției de ÎPT, ar trebui să se acorde o atenție deosebită acestui domeniu, în special, la ceea ce se întâmplă în sălile de clasă și în ateliere, în deosebi calitatea procesului de predare-învățare și rezultatele elevilor.*

Rapoartele procesului de autoevaluare abordează toate unitățile de învățare (discipline, module, stagii de practică etc.) incluse în oferta de formare profesională.

Raportarea rezultatelor programului va ajuta instituția din ÎPT să se pregătească pentru acreditarea externă a programelor profesionale existente și a oricărui altor noi programe planificate.

Rapoartele trebuie să conțină aprecieri asupra celorlalte servicii-cheie care contribuie la formarea experienței elevilor, cum ar fi orientare profesională, consiliere în carieră și asistență psihologică pentru elevi. Când se fac aprecieri asupra oricărui aspect al ofertei și performanței, accentul trebuie să cadă mai degrabă pe rezultate și/sau pe impactul pe care îl are asupra elevilor și a altor factori interesați decât pe politici și proceduri.

- 2) *Autoevaluarea privește toate standardele calității și toți indicatorii de performanță, elaborate de ANACIP și aprobate de Guvern (vezi Anexa 1).*

Rapoartele procesului de autoevaluare internă trebuie să clarifice cum au furnizat acești indicatori informații pentru aprecierile elaborate de instituția din ÎPT și cum au determinat identificarea punctelor-cheie tari și slabe.

3) Autoevaluarea trebuie să țină cont de interesele factorilor relevanți interesați, precum și de strategiile și politicile naționale.

Atunci când realizează autoevaluarea, instituțiile din ÎPT trebuie să țină cont de inițiativele de la nivel național, incluzând aici politicile la nivel național și planurile regionale și locale de dezvoltarea a învățământului și economiei.

1.10. Colectarea dovezilor și elaborarea argumentelor

După cum s-a menționat anterior, un alt principiu-cheie al autoevaluării unei organizații este acela că toate aprecierile referitoare la elementele și indicatorii de calitate trebuie sprijinite de dovezi, iar acestea trebuie să fie valabile, fidele, autentice, consecvente, actuale, suficiente și adecvate scopului.

Instituțiile din ÎPT urmează să producă/prezinte dovezi referitoare la activitățile/domeniile care fac obiectul autoevaluării. Majoritatea dovezilor vor fi colectate din sursele existente – documente, seturi de date și rapoarte; totuși, unele dovezi se vor elabora/produce în acest scop. În Anexa 1 la acest ghid sunt prezentate dovezi pentru fiecare standard și indicator de performanță, conform solicitărilor ANACIP.

Multe surse de informații vor oferi dovezi pentru mai mulți indicatori de calitate, iar instituțiile sunt sfătuite să stabilească proceduri astfel încât să nu depună aceleași eforturi de două ori; de exemplu, prin stocarea dovezilor în forme diferite sau prin generarea unor dovezi în alte moduri decât în mod direct din sursele deja existente. Soluția poate lua forma unei matrice rezumative cu surse de dovezi și dovezi pentru indicatorii de performanță. Sisteme mai sofisticate pot fi utilizate acolo unde stocarea datelor se face în formă electronică.

Pentru fiecare indicator al calității este necesar să se facă o serie de aprecieri referitoare la diverse activități ale instituției.

Unele aprecieri vor fi ușor de făcut și vor fi bazate pe dovezi care generează în mod direct cea judecată evaluativă; însă în cele mai multe cazuri aprecierile, fiind făcute pe baza unor dovezi indirecte sau incomplete, vor fi mai complexe. Majoritatea aprecierilor urmează a fi sprijinite de mai multe dovezi, care să provină din surse diferite.

Totuși, persistă întrebări în legătură cu *accesul facil* al personalului și al elevilor la informații *relevante*, iar pentru a se face o apreciere referitoare la acest aspect, este necesară utilizarea unor dovezi suplimentare, care includ documente referitoare la politici, opinii ale personalului și elevilor și feedback din partea acestora. În multe cazuri, este important să se efectueze comparații, interpretând datele proprii ale instituției prin prisma datelor de la nivel local, național și internațional, și să se facă aprecieri în legătură cu punctele tari și punctele slabe ale instituției (vezi figura 5).

1.11. Colectarea datelor

Este necesar ca atunci când instituțiile din ÎPT evaluează nivelul de performanță, să folosească în mod eficient datele asupra performanțelor, inclusiv analiza comparativă cu alte instituții și informații asupra managementului. Instituțiile din ÎPT vor colecta date referitoare la toți indicatorii

de performanță folosiți în cadrul procesului de autoevaluare și la toate activitățile/domeniile care sunt supuse evaluării.

Este esențial ca rapoartele de autoevaluare să cuprindă date care să sprijine aprecierile asupra realizărilor și performanței elevilor. Acestea vor cuprinde date despre rata de retenție a elevilor, rata de succes în obținerea calificărilor, progresul în raport cu alte rezultate, obiective individuale de învățare, valoare adăugată, prezență, punctualitate și trecerea spre alte forme de educație și formare sau spre locul de muncă.

Este necesar, de asemenea, să se prezinte dovezi pentru a susține comentariile asupra calității predării și instruirii practice și asupra eficienței învățării. Aceasta va implica observații asupra activităților de predare și instruire practică și informații din chestionarele ce măsoară nivelul de satisfacție al elevilor cu privire la programul de învățare. Datele pot fi de asemenea obținute din activitățile de formare continuă și dezvoltare ale personalului.

Este necesar să se colecteze date pentru evaluarea performanței serviciilor de sprijin ale instituțiilor din ÎPT (adică activități non-didactice cum ar fi: biblioteca, cantina, recepția). Este o bună practică ca instituțiile din ÎPT să stabilească proceduri și standarde clare care să ajute la aprecierea eficacității acestor servicii.

Chestionarele menite a afla opiniile personalului și elevilor asupra acestor servicii pot furniza de asemenea dovezi utile. Exemple de chestionare au fost furnizate ca anexe la acest ghid

Tendințe

Evoluțiile de la an la an ale performanței instituțiilor din ÎPT trebuie să fie înregistrate pentru a furniza dovezi ale îmbunătățirii. Performanța trebuie evaluată în raport cu obiectivele stabilite și trebuie, oriunde este posibil, să fie comparată cu cele ale altor instituții din ÎPT sau cu obiectivele strategice naționale.

Figura 5: Compararea rezultatelor performanței instituțiilor din ÎPT cu rezultatele de performanță naționale

Criterii/ Indicatori de performanță	Dovadă (datele instituției)	Datele la nivel național
3.1. Proces de învățare/predare 3.1.3. Utilizarea instrumentelor TIC în procesul de învățare/predare	20%	40%
3.2.2. Relații de colaborare cu instituții-baze de practică	40%	75

Datele de comparație sunt mijloace importante de evaluare a performanței și de stabilire a țintelor corespunzătoare de îmbunătățire. Instituțiile din ÎPT trebuie să caute și să folosească datele obținute la nivel național și local pentru realizarea acestor scopuri.

Selectarea datelor comparative ca etaloane – ex., ținte pe care instituția trebuie să încerce să le atingă - înseamnă identificarea, înțelegerea și învățarea din procesele și practicile care duc la o performanță superioară în alte organizații (benchmarking). Este necesar ca instituțiile din ÎPT să-și pună întrebări, cum ar fi:

- Cât de buni suntem?

- Cât de buni putem fi?
- Cum putem deveni mai buni?
- În ce mod vom învăța de la ceilalți?

A oferi răspuns la aceste întrebări de autoevaluare va fi o provocare pentru întreg personalul, inclusiv pentru elevi și va necesita desfășurarea unor procese interne solide, de bună calitate, completate de monitorizare și evaluare externă.

Colectarea datelor se realizează în mai multe tipuri de activități:

- Colectarea datelor primare de la toate structurile instituției și privitor la toate tipurile de procese și servicii oferite;
- Prelucrarea și analiza datelor;
- Elaborarea de tabele, grafice, rapoarte comprehensive pe baza rezultatelor prelucrării datelor colectate,

Arhivare fizică și electronică a documentelor

Este o practică bună de a organiza un loc anumit pentru arhivarea exemplarelor tipărite ale documentelor. Acesta ar trebui să conțină un sistem de referință care să direcționeze către documentul necesar.

În zilele noastre există tendința de a completa și arhiva documentele în format electronic. Aceasta este o metodă perfect acceptabilă și evaluatorii ar putea studia materialele în acest format, cu condiția că vor avea acces rapid și un sistem de referință clar și precis creat în conformitate cu standardele, criteriile și indicatorii de performanță.

1.12. Dovezi și judecăți în autoevaluare internă

Trebuie făcute deosebiri între dovada propriu-zisă, prezentată în susținerea unei aprecieri, și sursa acestei dovezi. Sursa dovezii este în sine insuficientă. Cu toate acestea, sursele interne și externe din care sunt obținute dovezile trebuie să fie exprimate clar.

În **Anexa 1** veți găsi sugestii cu privire la sursele de dovezi bazate pe standardele, criteriile și indicatorii de performanță ANACIP. Unele dovezi pot fi folosite pentru mai mulți indicatori de performanță.

Figura 6, Dovada propriu-zisă și sursa dovezii

Criteria și indicator de performanță	Dovadă	Sursa dovezii
4.2. Progresul elevilor 4.2.1. Rata de promovare a elevilor	42% de elevi din planul inițial de admitere au absolvit cursul	Raport de analiză și evaluare a ratei de absolvire în raport cu numărul de elevi admiși la anul I

Cei implicați în procesul de autoevaluare, precum și evaluatorii interni și externi, trebuie să aprecieze calitatea și relevanța dovezilor citate în rapoartele de autoevaluare. Aceștia urmează să decidă dacă dovezile furnizează o justificare adecvată pentru punctele tari sau slabe precizate. Dovezile trebuie să fie:

- **valide:** dovezile sunt semnificative și susțin punctele tari sau punctele slabe identificate.

Principiul validității se aplică relației dintre dovezi, surse de dovezi și aprecierile luate pe baza acestora. Legătura trebuie să se bazeze pe rațiune. În cazul în care legătura între dovadă, sursă și

apreciere se dovedește a fi slabă sau ambiguă, atunci dovada nu va fi validă pentru apreciere, iar aprecierea va fi invalidă. De aceea este important ca relațiile dintre sursă, dovadă și apreciere să fie înțelese foarte clar și să fie verificate amănunțit.

Putem lua ca exemplu dovezile legate de numărul de elevi care finalizează programul de studii.

Sursa este reprezentată de un registru exact care cuprinde toate informațiile necesare pentru o apreciere de tipul „În ultimul an școlar, X % din elevii aflați în ultimul an de studii au finalizat cu succes programul de învățare la care au fost admiși” sau, mai general, „În ultimii N ani, procentul mediu de elevi cu vârste cuprinse între 14 și 16 ani, care au finalizat programul de studii, a fost de X %”.

O altă activitate ar trebui să fie luarea în considerare a motivelor pentru care numai X % dintre elevi își finalizează studiile cu succes.

De exemplu, este necesar să aflați câte studenți s-au înscris la curs:

Câți au rămas după finalizarea a 25% din curs? De ce? Câți erau încă la curs la sfârșitul anului întâi?

Care discipline sunt dificile pentru elevi?

Ce informații furnizează chestionarele despre disciplinele care nu le plac ori le plac?

Ce sprijin oferă instituția din ÎPT disciplinelor dificile?

Cum putem lua măsuri pentru a îmbunătăți aceste rezultate?

În cazul în care există îndoieli legate de exactitatea și caracterul complet al datelor cuprinse în registru, sau în cazul în care nu reiese clar dacă datele se referă la toți elevii sau la toate programele de învățare, sau dacă există îndoieli legate de criteriul după care s-a apreciat succesul finalizării programului de învățare, dovada sau aprecierea poate fi considerată invalidă.

Dacă dovezile sunt solide, atunci acestea pot fi utilizate pentru a face aprecieri legate de ratele de succes și comparații cu alte rate de succes înregistrate de alte instituții similare, în cazul în care sunt disponibile date similare.

Pe de altă parte, acestea nu vor fi dovezi valide în legătură cu valoarea elevilor pe care le urmează elevii, decât în cazul în care fac parte dintr-un pachet de dovezi care cuprind informații despre, spre exemplu, progresul elevilor.

- **cuantificabile:** sunt folosite măsuri de performanță interne și externe, sunt folosite atât cifre, cât și procente, iar acestea sunt clare și fără ambiguități.
- **suficiente:** dovezile sunt complete și suficiente pentru a acoperi toți indicatorii de performanță; dovezile pot fi verificate prin triangulație, și anume, există dovezi din trei surse separate și din trei perspective diferite,

Dovezile trebuie să fie *suficiente* pentru a se ajunge la concluzii în legătură cu punctele tari și punctele slabe. În exemplul de mai sus, datele ar trebui să se refere la **toți** elevii, nu numai la un eșantion. În cele mai multe cazuri, sunt necesare dovezi diferite din surse diferite pentru a avea suficiente dovezi din perspective diferite.

- **actuale:** dovezile sunt suficient de recente pentru a oferi o imagine precisă a situației la momentul scrierii raportului de autoevaluare.

În majoritatea cazurilor, acest lucru înseamnă că datele utilizate trebuie să se refere la anul în care are loc autoevaluarea; însă, în anumite cazuri, se referă la utilizarea dovezilor din anii anteriori pentru care datele sunt suficient de relevante.

- **exacte:** dovezile sunt atribuite unor surse identificate și verificabile,

Criteriu/ Indicator de performanță	Dovezi (trei surse diferite de dovezi)
5.2 Dezvoltarea cadrelor didactice	Din 15 lecții observate în anul 2014/15: <ul style="list-style-type: none"> • 3 x notate ca fiind excelente • 8 x notate ca fiind foarte bune • 4 x notate ca fiind bune
5.2.2 Planificarea și implementarea activității metodologice a cadrelor didactice	57% au fost notate ca fiind excelente sau foarte bune, acesta arătând o îmbunătățire față de procentul de 50% de anul trecut.
	95% din elevii incluși în studiul din anul 2014/15 au apreciat calitatea învățării ca fiind foarte bună sau excelentă (din 205 elevi, rata de răspuns de 92%)
	Cele 2 rapoarte de monitorizare și evaluare externă a calității realizate în ultimul an au menționat calitatea înaltă a învățării

Tabelul 6, Folosirea dovezilor care sunt valide, cuantificabile, suficiente, actuale și exacte

1.13. Termene pentru autoevaluare

Instituțiile din ÎPT trebuie să desfășoare procesul de autoevaluare cel puțin o dată pe an. Deși rapoartele trebuie făcute la datele stabilite la nivel național, activitățile de colectare a dovezilor și evaluare a diferitelor aspecte ale ofertei ar trebui desfășurate în momentele care se încadrează în ciclurile lor de planificare strategică și operațională.

Este esențial ca instituțiile din ÎPT să planifice și să implementeze un proces continuu de îmbunătățire, astfel încât autoevaluarea să devină o parte obișnuită a activității zilnice a întregului personal și nu un eveniment suplimentar și separat. Instituțiile din ÎPT trebuie să adopte o abordare strategică și progresivă de a introduce autoevaluarea și îmbunătățirea calității în practica profesională. Scopul este de a asigura că problemele care apar sunt rezolvate și modurile de obținere a excelenței sunt făcute cunoscute în întreaga organizație continuu.

Multe instituții din ÎPT încă subestimează timpul necesar pentru finalizarea procesului de autoevaluare, inclusiv timpul necesar pentru a colecta și analiza dovezile, a schița raportul și a lua măsuri în privința punctelor slabe. Este important, de aceea, să se dezvolte sisteme pentru ca aceste procese să se desfășoare eficient, ca parte obișnuită și integrantă a practicii profesionale, reducând astfel timpul necesar.

Este necesar ca autoevaluarea să fie pregătită cu atenție și aceasta trebuie să facă parte integrantă din ciclurile obișnuite de planificare ale instituției de ÎPT. Anexa 2 prezintă o *Listă de pregătire a procesului de autoevaluare*, al cărei scop este acela de a aduna principalele aspecte ale ghidului de autoevaluare într-un singur loc. Aceasta oferă un rezumat sub forma unui formular care poate fi utilizat de echipa de conducere sau de responsabilul CEIAC pentru a-și organiza activitatea, pentru a pregăti procesul de monitorizare externă și pentru a oferi ajutor în planificarea fiecărui nou ciclu

de autoevaluare. Instituțiile din ÎPT pot adapta acest document pentru a fi cât mai bine aplicat situației lor.

Secțiunea 2. Standarde, criterii și indicatori de performanță

În această secțiune sunt prezentate standardele, criteriile și indicatorii de performanță elaborate de ANACIP.

De asemenea, sunt propuse diverse tipuri de activități și dovezi care vor sprijini instituția în realizarea indicatorilor și standardelor de performanță necesare pentru a fi acreditată ca o instituție din ÎPT bine organizată și puternică.

Rolul standardelor, criteriilor și indicatorilor de performanță:

- Ø a oferi baza de măsurare și evaluare a calității pentru a facilita gestionarea ei cât mai eficientă;
- Ø a orienta instituțiile din ÎPT în autoevaluarea calității cu scopul de a-și aprecia propriile rezultate și performanțe în mod independent, precum și pentru a identifica punctele-țintă în care să coreleze și/sau să-și dezvolte și să-și îmbunătățească performanțele;
- Ø a oferi un cadru pentru elaborarea rapoartelor de autoevaluare;
- Ø a oferi baza necesară pentru evaluări externe;
- Ø a institui un cadru comun de referință pentru asigurarea calității și îmbunătățirea ei continuă.

Standard de acreditare 1. Politici pentru asigurarea calității		
Instituțiile dispun de politici pentru asigurarea calității care sunt publice și sunt parte a managementului lor strategic. Actorii interni dezvoltă și implementează aceste politici prin intermediul unor structuri și procese adecvate, implicând în același timp și actori externi.		
Criterii	Indicatori de performanță	Activități / Analiza SWOT
1.1 Cadru juridic de funcționare a instituției	1.1.1 Statutul juridic al instituției	1. Legislația relevantă este cunoscută și bine înțeleasă 2. Directivele și reglementările relevante sunt respectate 3. Cerințele organismelor legislative sunt urmate cu exactitate 4. Instituția are statut juridic
1.2 Misiunea, strategia și politicile instituției	1.2.1 Misiunea și strategia de dezvoltare a instituției	I. Personalul este conștient de scopurile și obiectivele esențiale ale instituției II. Misiunea și viziunea instituției sunt cunoscute de către personal și elevi
		I. Progresul privind scopurile și obiectivele-cheie este măsurabil II. Realizarea obiectivelor și indicatorilor-cheie de performanță este măsurabilă III. Strategia de dezvoltare este cunoscută de către personal IV. Planurile de acțiune și planurile de învățământ sunt înțelese de către personal în mod adecvat V. Acțiunile planificate și luate sunt eficiente și adecvate
	1.2.2 Politica de asigurare și îmbunătățire continuă a calității	i. Există politici de implementare a managementului intern al calității ii. Cadrele didactice, angajatorii și elevii sunt incluși în activitățile de asigurare a calității

1.3 Organizarea internă a instituției	1.3.1 Eficacitatea organizării interne a instituției	i. Structura de organizare internă a instituției este eficace și eficientă pentru realizarea obiectivelor-cheie și a planurilor de învățământ
	1.3.2 Reprezentativitatea părților interesate în structurile de management ale instituției	ii. Opiniile părților interesate sunt reprezentate în structura organizatorică a instituției
	1.3.3 Internaționalizarea instituțională	i. Există legături internaționale cu alte instituții de ÎPT ii. Curricula, evaluările și stagiile de practică sunt racordate la standardele UE și cele internaționale iii. Strategia și acțiunile planificate sunt concentrate spre încurajarea întăririi legăturilor internaționale (de exemplu, în domeniul educației și / sau cu întreprinderi)
1.4 Managementul intern al calității	1.4.1 Organizarea și eficacitatea sistemului intern de asigurare a calității	i. Există o structură de organizare cu roluri și responsabilități clar identificate pentru punerea în aplicare a sistemului de management al calității
	1.4.2 Aplicarea procedurilor interne de asigurare a calității	i. Managementul calității este aplicat în mod eficient în cadrul instituției ii. Toți membrii personalului înțeleg funcțiile de asigurare a calității și ciclul PDCA
<p>Standard de acreditare 2. Proiectarea și aprobarea programelor de formare profesională Instituțiile dispun de procese de proiectare și aprobare a programelor de formare profesională. Programele de formare profesională sunt proiectate în așa fel încât să atingă obiectivele pentru care au fost create, incluzând rezultatele învățării. Calificările rezultate în urma unui program de formare profesională sunt specificate clar, făcând referire la nivelul corespunzător din Cadrul Național al Calificărilor, respectiv, din Cadrul European al Calificărilor.</p>		
Criterii	Indicatori de performanță	Activități / Analiza SWOT
2.1 Realizarea programelor de formare profesională	2.1.1 Cadrul general de proiectare al programelor de formare profesională	i. Există acces egal la cursurile oferite ii. Cât de bine sunt concepute cursurile pentru a răspunde nevoilor elevilor din diferite medii și condiții iii. Cursul permite instituției să răspundă nevoilor grupurilor vulnerabile
	2.1.2. Racordarea programelor de formare profesională la Cadrul Național al Calificărilor	i. Cursurile sunt legate de Cadrul Național al Calificărilor
	2.1.3 Structura programelor de formare profesională	i. Există suficiente curricula pentru fiecare disciplină ii. Conținutul curriculum-ului, structura și resursele sunt clar descrise și sunt disponibile în planurile de învățământ
2.2. Conținutul programului de formare profesională	2.2.1 Misiunea, obiectivele și planul de învățământ la programul de formare profesională	i. Conținutul programului de formare profesională corespunde cu obiectivele din planul educațional ii. Structura programului de formare profesională răspunde cerințelor actelor normative
	2.2.2 Curricula pe	I. Curriculumul pentru fiecare disciplină corespunde

	discipline	cu prevederile din Cadrul Național al Calificărilor ii. Curriculumul pentru fiecare disciplină duce la dezvoltarea competențelor așteptate
	2.2.3 Relevanța programului de formare profesională	i. Programul de formare profesională reflectă nevoile pieței muncii ii. Programul de formare profesională reflectă tendințele în domeniul dat
Standard de acreditare 3. Învățarea, predarea și evaluarea centrate pe elev/student Instituțiile asigură că programele de formare profesională sunt oferite în așa fel încât încurajează elevii să aibă un rol activ în crearea proceselor de învățare, iar evaluarea elevilor reflectă această abordare.		
Criterii	Indicatori de performanță	Activități / Analiza SWOT
3.1 Procesul de predare-învățare	3.1.1 Formele de organizare a procesului de predare-învățare	I. Activitățile de învățare sunt bine planificate și organizate II. Elevii sunt motivați să participe la procesul de învățare III. Elevii au acces la resurse adecvate V. Elevii fac progrese satisfăcătoare
	3.1.2 Centrarea pe elev/student a metodelor de predare-învățare	i. Personalul didactic aplică o gamă adecvată de abordări și metode ii. Personalul didactic aplică în mod coerent abordările de învățare eficiente iii. Elevii sunt încurajați să învețe iv. Mediul de învățare este prielnic pentru învățare v. Încrederea elevilor rezultă din relațiile eficiente de învățare și predare vi. Este evidentă aplicarea cunoștințelor profesionale în domeniu și utilizarea resurselor adecvate de către cadrele didactice
	3.1.3 Utilizarea instrumentelor TIC în procesul de predare-învățare-evaluare	i. Utilizarea TIC în procesul de învățare și predare
3.2 Stagiile de practică	3.2.1 Organizarea stagiilor de practică	I. Sănătatea, siguranța și bunăstarea elevilor este luată în considerare în procesul de organizare a stagiilor de practică II. Nevoile sectoarelor sunt luate în considerare în procesul de planificare a stagiilor de practică III. Supraveghetorii stagiilor de practică au o înțelegere clară a scopurilor și obiectivelor? V. Stagiile de practică sunt proiectate și programate pentru a se potrivi nevoilor furnizorului? VI. Toate evaluările specificate și înțelese de către intern și furnizorul? VII. Stagiile sunt planificate în conformitate cu orarul instituției VIII. Stagiile sunt incluse și descrise în procesul de planificare educațională
	3.2.2 Existența relațiilor de colaborare cu instituțiile - baze de practică	i. Legături și parteneriate cu întreprinderi, alte instituții de învățământ și organizații comunitare sau voluntare ii. Satisfacția părților interesate legată de programele școlare și serviciile de asistență iii. Colaborarea cu furnizorii de stagii de practică

		<ul style="list-style-type: none"> iv. Receptivitatea la prioritățile economice v. Utilizarea informațiilor și caracteristicilor demografice pe piața forței de muncă vi. Participarea angajatorului la elaborarea și punerea în aplicare a cursurilor și serviciilor ii. Aranjamente pentru a satisface nevoile specifice ale angajatorilor
3.3 Activități extrașcolare	3.3.1 Organizarea activităților extrașcolare	<ul style="list-style-type: none"> i. Cadrele didactice și elevii sunt implicați în activități curriculare sociale suplimentare ii. Instituția are legături cu comunitățile locale ii. Evenimentele sunt programate pentru părinți și alte părți interesate
3.4 Evaluarea rezultatelor învățării	3.4.1 Organizarea procesului de evaluare a rezultatelor învățării	<ul style="list-style-type: none"> i. Cât de bine sunt planificate și programate evaluările cursului? ii. Instrumentele de evaluare sunt verificate de către a doua persoană calificată? iii. Metodele de feedback îi încurajează pe elevi să-și revizuiască propriile progrese? iv. Cât de bine procesele de evaluare promovează învățarea și confirmă realizările? v. Elevilor cu nevoi speciale li se oferă sprijin suplimentar? vi. Rezultatele evaluării sunt verificate în mod independent?
	3.4.2 Organizarea procesului de evaluare a stagiilor de practică	<ul style="list-style-type: none"> i. Stagiile de practică sunt monitorizate și evaluate în mod eficient? ii. Rapoartele sunt completate în mod regulat și cu acuratețe de către furnizorul stagiului de practică și instituția?

Standard de acreditare 4. Admiterea, evoluția, recunoașterea și dobândirea de certificări de către elevi

Instituțiile aplică în mod consecvent reglementările definite și publicate în prealabil, acoperind toate fazele „ciclului vieții” de elev/student, cum ar fi admiterea, evoluția, recunoașterea și dobândirea de certificări.

Criterii	Indicatori de performanță	Activități / Analiza SWOT
4.1 Admiterea la studii	4.1.1 Recrutarea și admiterea elevilor	<ul style="list-style-type: none"> i. Cât de bine instituția îi informează pe potențialii elevi și alte părți interesate despre oportunitățile oferite? ii. Cât de bine instituția oferă informații, consiliere și sprijin? ii. Procesul de recrutare este bine cunoscut și înțeles de către toți elevii potențiali și părțile interesate? iv. Procesele și procedurile de recrutare sunt bine organizate și exacte?
	4.1.2 Accesul grupurilor dezavantajate și a persoanelor cu cerințe educaționale speciale la studii	<ul style="list-style-type: none"> i. Cât de bine instituția identifică și răspunde nevoilor diferitelor grupuri de elevi ii. Cât de eficiente sunt aranjamentele menite să ajute elevii cu nevoi suplimentare ii. Numărul și nivelul cursurilor este suficient iv. Se fac aranjamente speciale pentru a evalua elevii cu nevoi speciale/suplimentare v. Cursurile oferite duc la continuarea studiilor vi. Cât de bine cursurile pregătesc elevii pentru

		angajarea în câmpul muncii
4.2 Progresul elevilor	4.2.1 Promovabilitatea elevilor	i. Câți elevi sunt în instituție după 2 ani de la admitere
		I. Consilierea în carieră este oferită tuturor elevilor II. Informațiile cu privire la oportunitățile de educație la nivelul următor sunt disponibile elevilor II. Toți elevii au acces la servicii de orientare și consiliere eficiente? V. Există oportunități pentru elevi să-și stabilească propriile obiective și să revizuiască propriile progrese V. Sunt oferite elevilor cu nevoi speciale servicii de asistență
	4.2.2 Mobilitatea academică	I. Câți elevi își continuă studiile ori sunt angajați în câmpul muncii după absolvirea programului de formare profesională
4.3 Certificarea și recunoașterea calificărilor	4.3.1 Conferirea calificării și eliberarea diplomei de studii / certificatului de calificare și a suplimentului descriptiv	i. Câți elevi obțin calificarea ii. Sunt transmise informații exacte către ME pentru emiterea de diplome/certificate ii. Câți elevi obțin premii la diverse concursuri și competiții iv. Câți elevi capătă abilități generale (de exemplu, capacitatea de inserție profesională, comunicare, lucru în echipă și dezvoltare personală)
Standard de acreditare 5. Personalul didactic		
Instituțiile se asigură de competența cadrelor lor didactice, aplică procese corecte și transparente de recrutare și dezvoltare a personalului didactic.		
Criterii	Indicatori de performanță	Activități / Analiza SWOT
5.1 Recrutarea și administrarea personalului didactic	5.1.1 Planificarea, recrutarea și administrarea personalului didactic	i. Cât de eficientă este planificarea numărului de personal didactic necesar pentru instituție ii. Cât de bine are loc identificarea cerințelor actuale și viitoare de competențe efectuate de către instituție ii. Cât de eficiente sunt procedurile de recrutare/selectare a personalului necesar instituției iv. Modalitățile de evitare a discriminării și de promovare a egalității sunt documentate în cadrul politicii și bine înțelese de către conducerea instituției v. Cât de bine sunt descrise și explicate rolurile și responsabilitățile personalului didactic noilor membri ai personalului
	5.1.2 Calificarea profesională a personalului didactic	i. Calificările cadrelor didactice sunt actualizate ii. Cadrele didactice au abilitățile și experiența necesare pentru a preda ii. Cadrele didactice au legături cu angajatorii care să le permită să-și dezvolte abilitățile în domeniul lor de competență
5.2 Dezvoltarea personalului didactic	5.2.1 Strategii/politici/măsuri de dezvoltare	i. Există strategii clare de dezvoltare a cadrelor didactice pentru a satisface nevoile operaționale ale instituției

	a personalului didactic	ii. Există oportunități de dezvoltare profesională pentru personalul nou, pentru cel cu experiență și pentru personalul care îndeplinește roluri noi în instituție
	5.2.2 Planificarea și realizarea activității metodice a personalului didactic	i. Personalul este angajat în funcție de necesitățile planului de învățământ al instituției ii. Orarul activităților este eficient și prevede utilizarea deplină a capacităților personalului
Standard de acreditare 6. Resurse de învățare și sprijin pentru elevi		
Instituțiile finanțează în mod corespunzător activitățile de învățare și predare. Instituțiile asigură elevii cu resurse de învățare și servicii de suport adecvate și ușor accesibile.		
Criterii	Indicatori de performanță	Activități / Analiza SWOT
6.1 Personalul administrativ și auxiliar	6.1.1 Planificarea și coordonarea activității personalului administrativ și auxiliar	i. Cât de bine este planificată și coordonată activitatea personalului administrativ și auxiliar ii. Cât de bine este implicat personalul administrativ și auxiliar în realizarea scopurilor și obiectivelor-cheie ale instituției
6.2 Resurse materiale și de învățare	6.2.1 Existența și utilizarea spațiilor educaționale	i. Utilizarea și întreținerea echipamentelor și spațiilor de cazare este planificată în mod eficient ii. Datele cu privire la utilizarea și întreținerea spațiilor și facilităților educaționale sunt întreținute cu acuratețe iii. Cât de bine sunt folosite și monitorizate resursele iv. Există prevederi eficiente pentru întreținerea resurselor și păstrarea lor în siguranță v. Există un sistem eficient de management al informației pentru înregistrarea utilizării/reparării/întreținerii resurselor vi. Materialele și echipamentele de învățare sunt suficiente și accesibile pentru toți
	6.2.2 Dotarea și accesibilitatea spațiilor educaționale	i. Facilitățile sunt suficiente pentru cursurile care vor fi predate ii. Facilitățile sunt accesibile tuturor iii. Există suficiente resurse TIC
	6.2.3 Dotarea, dezvoltarea și accesibilitatea fondului bibliotecii instituției	i. Fondul bibliotecii este suficient și accesibil tuturor ii. Fondul bibliotecii este monitorizat și actualizat în mod regulat iii. Există resurse bibliotecare destinate elevilor cu nevoi speciale
	6.2.4 Asigurarea și accesul elevilor la suportul curricular	i. Elevii sunt asigurați cu sprijin curricular suficient, echipamente și materiale adecvate
6.3 Resurse financiare	6.3.1 Finanțarea procesului educațional	i. Fondurile sunt suficiente pentru a finanța programele de formare profesională ii. Fondurile sunt suficiente pentru a finanța servicii extracuriculare sau de sprijin ale instituției
6.4 Asigurarea socială a elevilor	6.4.1 Asigurarea elevilor cu cămin	i. Căminele pentru elevi sunt adecvate și într-o stare bună ii. Căminele pentru elevi sunt întreținute în mod regulat iii. Facilitățile sunt adecvate pentru a asigura nevoile

		de sănătate și sociale ale elevilor iv. Datele cu privire la utilizarea/întreținerea acestor instalații sunt întreținute cu acuratețe
	6.4.2 Serviciile medicale, de alimentare, culturale și sportive pentru elevi	
Standard de acreditare 7. Managementul informației		
Instituțiile se asigură că sunt colectate, analizate și utilizate informații relevante pentru gestionarea eficientă a programelor lor și a altor activități.		
Criterii	Indicatori de performanță	Activități / Analiza SWOT
7.1 Sistemul informațional instituțional	7.1.1 Existența și funcționarea sistemului de comunicare internă și externă	I. Sistemul informațional este înțeles de către toți membrii personalului II. Este eficient și ușor de operat III. Oferă informații exacte IV. Satisfacă nevoile personalului intern V. Satisfacă nevoile părților interesate externe (de ex., MECC, părinți, angajatori)
	7.1.2 Existența și funcționarea sistemului de gestionare a informației	I. Acest sistem permite transmiterea corectă a informațiilor esențiale și a datelor către părțile interesate relevante II. Acest mecanism prevede urmărirea și analiza eficientă a datelor și informațiilor
Standard de acreditare 8. Informații de interes public		
Instituțiile publică informații despre activitatea lor, incluzând detalii clare, precise, obiective, actualizate și ușor accesibile despre programele lor.		
Criterii	Indicatori de performanță	Activități / Analiza SWOT
8.1 Transparența informațiilor de interes public	8.1.1 Pagina web a instituției	I. Informația menită să sensibilizeze publicul este accesibilă acestora II. Designul de promovare este adecvat pentru interesul public III. Pagina web și alte materiale furnizează informații publice exacte cu privire la activitățile instituției
	8.1.2 Transparența informației cu privire la activitatea instituției	I. Instituția utilizează metodologii de comunicare internă eficiente II. Există modalități de feedback cu privire la calitatea comunicării III. Informația destinată tuturor părților interesate este transparentă și clară IV. Informațiile sunt actualizate în mod regulat
Standard de acreditare 9. Monitorizarea continuă și evaluarea periodică a programelor de formare profesională		
Instituțiile monitorizează și evaluează periodic programele pe care le oferă pentru a se asigura că acestea își ating obiectivele și răspund nevoilor elevilor și ale societății. Aceste evaluări conduc la îmbunătățirea continuă a programelor. Orice măsură planificată sau implementată ca rezultat al evaluării este comunicată tuturor celor interesați.		
Criterii	Indicatori de performanță	Activități / Analiza SWOT
9.1 Proceduri privind inițierea,	9.1.1 Monitorizarea și revizuirea ofertei	I. Există planuri pentru a face revizuirea programelor de formare

monitorizarea și revizuirea periodică a programelor de formare profesională	educaționale și a programelor de formare profesională	<p>II. Cât de eficient este mecanismul de revizuire a programelor de formare profesională</p> <p>II. Rolurile și responsabilitățile sunt clar definite pentru efectuarea unei revizui</p> <p>V. Cât de eficiente sunt înregistrările care descriu procesul de revizuire și constatările</p> <p>V. Recomandările pentru modificări sunt înregistrate</p>
		<p>I. Instituția are legături eficiente cu angajatori/ întreprinderi</p> <p>II. Instituția utilizează informații pe piața forței de muncă locală, regională și națională pentru a lua decizii cu privire la cursurile oferite</p> <p>II. Angajatorii au posibilitatea să comenteze cu privire la conținutul / structura programelor de formare profesională</p> <p>V. Rata de satisfacție a angajatorului de abilitățile și cunoștințele absolvenților este analizată în mod regulat de către instituție</p>
	9.1.2 Monitorizarea proceselor de predare-învățare-evaluare și a stagiilor de practică	I. Există mecanisme interne de asigurare a calității (de exemplu, fișe de observare, planuri și calendare ale observațiilor)
	9.1.3 Responsabilitatea publică a instituției (auditare internă)	<p>I. Cât de eficient este procesul și procedurile de audit</p> <p>II. Rolul personalului în procesul de audit s-a descris și a fost înțeles în mod clar</p> <p>II. Datele cu privire la procesul de audit sunt menținute și exacte</p> <p>V. Există rapoarte cu privire la acțiunile întreprinse</p>
	9.1.4 Evaluarea instituțională de către elevi, absolvenți, angajatori și alți beneficiari	<p>I. Există chestionare pentru obținerea feedback-ului</p> <p>II. Au loc întâlniri pentru a discuta feedback-ul obținut</p> <p>II. Sunt întreprinse acțiuni pentru a rezolva problemele ridicate de părțile interesate</p>
9.2 Angajarea în câmpul muncii	9.2.1 Mecanisme instituționale de evidență a angajării absolvenților în câmpul muncii	I. Datele cu privire la absolvenții care au finalizat programele de formare profesională sunt disponibile
	9.2.2 Orientarea profesională și competitivitatea absolvenților pe piața muncii	<p>Există o analiză cu privire a competitivitatea absolvenților la locul de muncă după finalizarea formării profesionale</p> <p>Există date cu privire la orice acțiuni întreprinse pentru a îmbunătăți rezultatele</p>
Standard de acreditare 10. Asigurarea externă a calității în mod ciclic		
Instituțiile se supun ciclic proceselor de asigurare externă a calității		
Criterii	Indicatori de performanță	Activități / Analiza SWOT
10.1 Asigurarea externă a calității	10.1.1 Executarea dispozițiilor și recomandărilor Ministerului	I. Au fost puse în aplicare toate prevederile și recomandările propuse de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării și alte ministere

	Educației, Culturii și Cercetării și a altor ministere de resort	
	10.1.2 Realizarea observațiilor, recomandărilor și deciziilor formulate în baza evaluării externe de către Agenția Națională de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional / alte Agenții de Asigurare a Calității	<p>I. Instituția a luat în considerare observațiile, deciziile și recomandările propuse de ANACIP</p> <p>II. Recomandările propuse de ANACIP și de alte agenții de asigurare a calității au fost puse în aplicare de către instituție</p>

Secțiunea 3. Procesul de îmbunătățire a calității

3.1. Planul de îmbunătățire

Autoevaluarea nu trebuie să fie un scop în sine, ci un mijloc pentru realizarea unei continue îmbunătățiri. Ea trebuie să fie însoțită de planificarea îmbunătățirii pentru a diminua punctele slabe, a le consolida pe cele tari și a implementa alte schimbări necesare, identificate în procesul de autoevaluare internă.

Planul de îmbunătățire trebuie să specifice:

- domeniile care trebuie îmbunătățite – ex., afirmații generale despre ce trebuie îmbunătățit și de ce;
- obiectivele și țintele generale – ex., ce trebuie obținut pentru a aborda domeniul de îmbunătățire;
- cine este responsabil pentru implementarea acestor acțiuni – ex., activitățile specifice care vor fi efectuate pentru a atinge obiectivele și a îndeplini țintele, precum și perioada de implementare.

Un model de plan de acțiuni pentru îmbunătățire este inclus în Anexa 9 a acestui ghid.

Dacă luăm exemplul anterior și îl prezentăm drept nesatisfăcător, atunci îl vom include în Planul de acțiuni pentru îmbunătățire:

Criterii și indicatori de calitate	Domeniul care necesită îmbunătățire	Obiectivele și țintele	Realizarea/ Data și semnătura	Monitorizarea /Data și semnătura
4.2 Progresul elevilor 4.2.1 Rata de promovare a elevilor	42% de elevi din planul inițial de admitere au absolvit cursul	2017	Aprilie 2017	

Este necesar ca planificarea și implementarea schimbărilor semnalate de autoevaluarea internă să fie elaborate minuțios. Se estimează că 80% din inițiativele de îmbunătățire eșuează din cauza planurilor slab concepute.

CEIAC va coordona activitățile de autoevaluare, dar o bună practică este ca în procesul de planificare să fie implicați toți factorii interesați. Este de asemenea important ca interdependența planurilor de acțiune care vizează diferite domenii ale disciplinelor și serviciilor să fie înțeleasă adecvat și ca toate planurile de acțiune să se integreze în planificarea îmbunătățirii la nivel de organizare a instituției din ÎPT.

Planul de îmbunătățire trebuie să specifice acțiunile și țintele pentru îmbunătățirea respectivelor domenii, responsabilitățile atribuite pentru realizarea acțiunilor necesare și termenii convenite. Echipa de conducere trebuie să ia în considerare costurile necesare îndeplinirii acestor activități, atât în ceea ce privește fondurile, cât și timpul alocat, și să se asigure că aceste activități dispun de resursele adecvate.

Trebuie să fie create condiții pentru monitorizarea și implementarea acțiunilor planificate, pentru măsurarea și evaluarea rezultatelor și pentru aprecierea eficienței procesului de planificare a îmbunătățirii.

3.2. Ierarhizarea domeniilor de îmbunătățire în funcție de prioritate

Prin implementarea procesului de autoevaluare trebuie să se identifice domeniile care necesită îmbunătățire. Acestea trebuie să fie prioritare. Ar fi imposibil ca o instituție din ÎPT să încerce să obțină o îmbunătățire simultană la toate cele 10 Standarde de Calitate.

Trebuie stabilite obiective și ținte prioritare privind îmbunătățirea, trebuie, de asemenea, planificate foarte atent acțiunile și termenele intermediare în scopul creșterii șanselor de succes ale procesului de îmbunătățire.

Măsura în care planurile de acțiune privind diferitele discipline sau arii de servicii sunt interdependente ar trebui specificată, iar consecințele importante trebuie identificate. Planul trebuie să prevadă modalități de revizuire a acestora.

Planurile de îmbunătățire trebuie să fie realizabile din punctul de vedere al ariei de cuprindere. Autoevaluarea va genera multe domenii de îmbunătățire. Încercarea de a aborda fiecare domeniu poate dovedi o activitate extinsă, ce necesită un volum mare de muncă și poate duce la scăderea moralului personalului. De aceea trebuie să se stabilească priorități, concentrându-se pe acele zone de îmbunătățire care:

- au impact direct asupra experienței de învățare a elevilor;
- au o semnificație covârșitoare pentru învățare și pentru realizările elevilor;
- consolidează punctele tari și remediază prompt punctele slabe;
- reflectă prioritățile naționale și locale.

Este nevoie de asemenea ca planurile de îmbunătățire să vizeze acțiuni care nu au fost finalizate în ciclurile anterioare de planificare.

3.3. Definirea țăintelor de îmbunătățire

Se așteaptă ca instituțiile din ÎPT să stabilească ținte clare pentru îmbunătățire, măsuri pentru aprecierea succesului acțiunilor stabilite. țăintele trebuie să fie definite clar, să poată fi măsurate, realizate, orientate pe rezultate (obținerea de îmbunătățiri, nu intensificarea activității); trebuie să li se stabilească termene limită cu date concrete pentru realizarea lor. Instituțiile din ÎPT trebuie să desfășoare activități de comparare cu alte instituții atunci când își stabilesc țintele.

3.4. Atribuirea responsabilităților

Încă de la început trebuie să fie foarte clar cine va purta responsabilitatea generală pentru fiecare acțiune și cine va avea responsabilități specifice pentru activitățile sau sarcinile din cadrul fiecărei acțiuni. Persoanele și echipele numite ar trebui implicate în procesul de planificare detaliată.

Responsabilitățile necesare realizării acțiunilor propuse trebuie să fie, de asemenea, menționate în planul de îmbunătățire. Persoana cu responsabilitatea generală trebuie identificată iar, dacă e necesar, ceilalți membri din echipă vor fi desemnați să implementeze schimbările propuse. De asemenea, trebuie clar definite responsabilitățile de monitorizare a planului și de evaluare a rezultatelor.

Este foarte important să fie asigurată formarea și dezvoltarea profesională adecvată pentru a fi siguri că personalul deține cunoștințele și abilitățile necesare îndeplinirii acțiunilor propuse.

3.5. Specificarea acțiunilor pentru realizarea îmbunătățirilor

Planurile de îmbunătățire trebuie să furnizeze o bază solidă care să producă schimbări pozitive în funcționarea instituției. Pentru acest scop, ele trebuie să specifice toate activitățile și sarcinile necesare pentru a realiza obiectivele și țintele propuse spre îmbunătățire. Activitățile trebuie să fie definite la un nivel de detaliu suficient implementării eficiente a planului și trebuie să fie aranjate într-o succesiune logică. Trebuie acordată grija necesară pentru a asigura că activitățile propuse abordează problemele importante. O întrebare-cheie este: „Ce influență va avea această activitate?”

Etapa planificării detaliate va include negocieri pentru a vedea dacă țintele sunt realiste. Această etapă va trebui să se desfășoare în paralel cu stabilirea costurilor și a resurselor. Planificarea detaliată va trebui să cuprindă următoarele aspecte:

- acțiunile necesare pentru atingerea țintelor;
- etaloanele utilizate pentru definirea standardelor și măsurarea îmbunătățirilor (Standarde naționale și indicatori de calitate ANACIP);
- criteriile după care vor fi evaluate acțiunile;
- succesiunea activităților care vor fi desfășurate;
- termenele generale ale acțiunilor;
- termenele intermediare (punctele critice și perioade de timp) pentru raportare și revizuire.

Procesul de planificare ar trebui să precizeze și factorii sau circumstanțele care ar putea constitui riscuri pentru plan, precum și o evaluare a impactului potențial al acestor factori. Pe cât este posibil, ar trebui să se ia măsuri în vederea eliminării, minimalizării și controlării acestor factori de risc; însă este foarte posibil ca anumite aspecte ale planului să fie modificate ca rezultat al schimbării circumstanțelor legate de furnizor sau a modificărilor intervenite la nivel local sau național.

3.6. Costurile și resursele

Pentru activitățile definite în planurile de îmbunătățire și acțiune trebuie să se stabilească în mod adecvat costurile și resursele. În acest scop, trebuie să se realizeze o estimare a numărului de zile de lucru și alte resurse necesare pentru fiecare sarcină. Costul total al activităților de autoevaluare trebuie identificat și trebuie realizat un buget pentru lucrările ce urmează a fi realizate.

În cazul în care există dificultăți legate de resurse, atunci anumite aspecte incluse în planul detaliat trebuie revizuite și modificate în limita sumelor de bani și a timpului prevăzute pentru acea acțiune, trebuie clarificate și convenite limite pentru cheltuirea banilor și protocoale pentru aprobarea cheltuielilor, facturare, monitorizare, deschiderea conturilor și auditare.

3.7. Monitorizarea îmbunătățirilor

Instituțiile din IPT trebuie să stabilească termene concrete pentru finalizarea fiecărei activități sau sarcini și puncte de referință pentru evaluarea progreselor în scopul de a menține planul pe direcția stabilită. Este necesar ca implementarea planului de îmbunătățire să fie monitorizată cu atenție și să se verifice dacă personalul este deplin implicat în proces, dacă acțiunile realizate sunt conforme cu planul, dacă motivele de modificare a planului sunt înțelese și aprobate și dacă se întreprind acțiuni relevante pentru actualizarea sau modificarea planului.

De asemenea, trebuie precizate procedurile pentru adecvarea circumstanțelor care conduc la modificări ale planului. Amendamentele aduse planului de îmbunătățire trebuie să fie aprobate și înregistrate în mod adecvat.

Trebuie specificate procesele și mijloacele prin care rapoartele vor fi elaborate și transmise, precum și persoanele responsabile pentru acestea. Trebuie selectată modalitatea adecvată de raportare, care să mențină echilibrul între necesitatea specificității și eliminarea sarcinilor administrative inutile.

3.8. Măsurarea rezultatelor

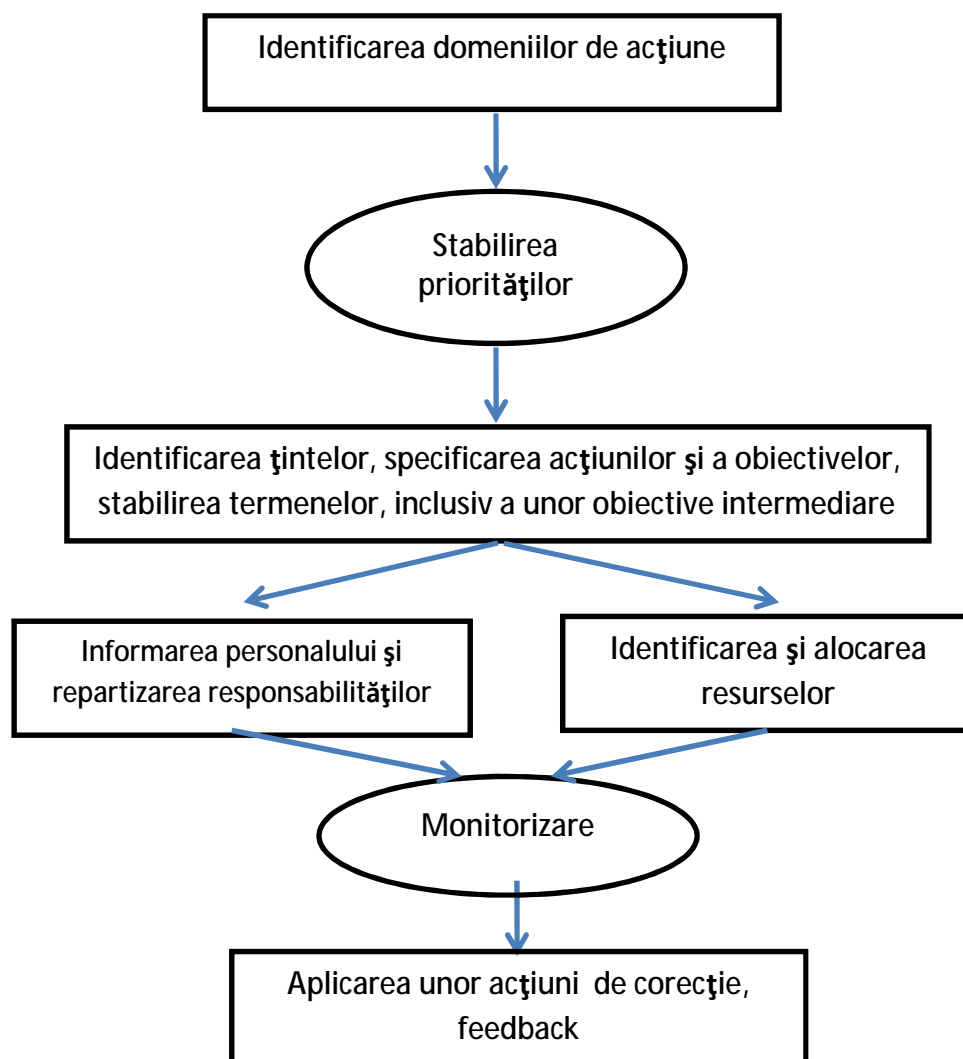
Rezultatele finale ale acțiunilor de îmbunătățire vor trebui măsurate în funcție de criteriile convenite anterior, iar apoi va trebui să se facă o apreciere în legătură cu eficacitatea reală a acestora. Nu este posibil să se facă o apreciere completă asupra eficacității în cadrul unei singure etape.

În evaluarea rezultatelor inițiativelor de îmbunătățire, instituțiile din ÎPT trebuie să țină seama de:

- rezultatele obținute;
- în ce măsură rezultatele corespund cu țintele stabilite;
- efecte neintenționate (pozitive și negative);
- evidența anuală a îmbunătățirilor performanței;
- strategii de recompensare;
- posibilități de împărtășire a concluziilor, experiențelor și a bunelor practici.

Ca parte a procesului de revizuire, instituțiile din ÎPT vor căuta să evalueze eficiența procesului de autoevaluare și de îmbunătățire a planificării. Este o bună practică de a se evalua dacă este îmbogățită prin acest proces capacitatea de autoevaluare și îmbunătățire.

Procesul planului de îmbunătățire este prezentat mai jos în Figura 7:

Activități de îmbunătățire a formării profesionale inițiale

- evidențierea domeniilor de activitate care au nevoie de îmbunătățiri;
- stabilirea țintelor pentru îmbunătățire;
- identificarea acțiunilor necesare pentru realizarea îmbunătățirilor, inclusiv costurile;
- precizarea cu claritate a rezultatelor așteptate în urma fiecărei acțiuni specifice;
- definirea modalităților prin care se va măsura dacă acțiunile au fost îndeplinite cu succes;
- repartizarea responsabilităților pentru a asigura îndeplinirea acțiunilor;
- stabilirea termenelor și obiectivelor intermediare pentru îndeplinirea acțiunilor și atingerea rezultatelor așteptate;
- identificarea modalităților pentru monitorizarea, evaluarea și raportarea progresului realizat;
- determinarea partenerilor-cheie implicați în întocmirea și revizuirea planului;
- asigurarea surselor necesare pentru îmbunătățire.

Secțiunea 4. Sugestii privind elaborarea raportului de autoevaluare

4.1. Întocmirea raportului de autoevaluare

Ciclul anual de autoevaluare desfășurat la nivelul instituției din ÎPT se finalizează cu întocmirea raportului de autoevaluare. Acest raport trebuie să reflecte activitatea instituției din ÎPT în mod realist și să evidențieze punctele tari și punctele slabe. Pe baza raportului procesului de autoevaluare, instituția din ÎPT trebuie să întocmească planul de îmbunătățire și raportul anual de evaluare internă a calității.

Un raport al procesului de autoevaluare care reflectă în mod realist activitatea unei instituții din ÎPT trebuie să fie realizat prin implicarea tuturor membrilor personalului și nu numai de către membrii CEIAC. În întocmirea lui trebuie să se urmeze procedurile de management al calității stabilite și să se îndeplinească următoarele condiții:

- să includă opiniile utilizatorilor serviciilor oferite, cum ar fi elevii și angajatorii;
- să utilizeze toate datele disponibile (privind recrutarea, retenția, promovabilitatea, certificarea, șansele egale etc.);
- să fie autocritic;
- să cuprindă aprecieri susținute de dovezi, care pot fi demonstrate persoanelor externe, cum ar fi inspectorii sau evaluatorii externi.

Deoarece un raport bun al procesului de autoevaluare este baza planului de îmbunătățire, acesta promovează îmbunătățirea continuă a calității, ceea ce înseamnă servicii de formare profesională mai bune și rezultate mai bune pentru elevi.

Pentru fiecare standard și indicator de calitate, instituția din ÎPT va decide, pe baza dovezilor existente, care este gradul de realizare a indicatorilor de performanță și va stabili punctele tari și punctele slabe.

4.2. Implicarea tuturor factorilor interesați

Una dintre modalitățile cele mai eficiente de a elabora raportul procesului de autoevaluare și planul de îmbunătățire este prin organizarea unui focus grup, la care poate participa tot personalul și toți factorii interesați, pentru a analiza concluziile activităților de autoevaluare internă în ceea ce privește punctele tari și punctele slabe.

Participanților la focus grup trebuie să le fie oferite date cantitative, precum și calitative privind rata de retenție, promovabilitate etc. precum și opiniile exprimate în chestionare și orice alte dovezi ce țin de asigurarea calității. De exemplu, informații cu referire la numărul de elevi în funcție de programele de formare profesională oferite, precum și de modalitatea în care sunt furnizate programele de instruire. Este util să fie prezentate în mod separat date despre resursele umane și materiale cum ar fi locurile în care se desfășoară procesul de instruire, structura organizațională, politicile și procedurile referitoare la management, egalitate de șanse etc.

Acolo unde există mai multe domenii curriculare, este bine să existe „minirapoarte de autoevaluare” care să contribuie la raportul general. Această modalitate de lucru oferă personalului și echipelor de lucru un sentiment de implicare activă și angajare în procesul de planificare a îmbunătățirilor.

4.3. Prezentarea informațiilor

Raportul de autoevaluare trebuie să fie clar și ușor de citit. Punctele tari menționate în raport urmează a fi susținute de dovezi adecvate. De ex., dacă se precizează că rata de retenție este „mare”, trebuie precizat cu ce este comparată aceasta (de ex., media națională) sau trebuie prezentate date contextuale (de ex., numărul mare de elevi care provin din grupuri dezavantajate sau au un număr de nevoi sociale suplimentare.). Pe cât este posibil, trebuie utilizate datele

statistice: ratele de retenție; rezultatele chestionarelor adresate elevilor, părinților sau angajatorilor; notele acordate pentru observarea procesului de predare și a stagiilor de instruire practică.

Instituțiile din ÎPT trebuie să verifice în mod regulat paginile de internet ale Ministerului Educației, Culturii și Cercetării pentru a se informa cu privire la indicatorii naționali pentru educație. De asemenea, dacă acest lucru este posibil, este foarte utilă cunoașterea datelor statistice referitoare la domeniul de pregătire în care se realizează formarea elevilor și a datelor statistice regionale. Acest lucru va permite instituției din ÎPT să stabilească validitatea punctelor tari și slabe.

Punctele-cheie tari ar trebui să reliefeze aspectele legate de procesul de învățare care sunt **foarte bune și peste medie** și care sunt evidente pe tot parcursul activității desfășurate. Punctele-cheie ar trebui să reflecte acele aspecte care sunt slabe și care au nevoie urgentă de soluții, aspecte care afectează experiența elevilor într-un mod negativ.

4.4. Includerea opiniilor elevilor

Punctele de vedere ale elevilor sunt importante pentru raportul procesului de autoevaluare. Trebuie să se facă un rezumat al opiniilor acestora cu privire la toate activitățile oferite de instituția din ÎPT care au impact asupra experienței de învățare. Instituțiile din ÎPT trebuie să facă o listă de puncte grupate sub două titluri: „ce le place elevilor la oferta noastră” și „ce cred elevii că ar putea fi îmbunătățit”. Multe instituții din ÎPT colectează acest tip de informații utilizând chestionare, dar le utilizează prea puțin în procesele de îmbunătățire. O altă ocazie pentru ca elevii să-și exprime punctele de vedere o pot oferi grupurile tematice pentru autoevaluare (focus grupuri).

Așa cum elevii sunt în centrul procesului de învățare, ei trebuie să fie și în centrul procesului de autoevaluare. Identificarea punctelor tari și a punctelor slabe se va face, în primul rând, pe baza impactului acestora asupra elevilor.

4.5. Finalizarea raportului de autoevaluare

Raportul de autoevaluare este un document oficial elaborat de instituția de învățământ și, de regulă, constă din două părți:

- a) Partea analitică de tip narativ, în care sunt prezente dovezi, argumente și concluzii cu privire la punctele tari și cele mai slabe, la succesele și incertitudinile și/sau insuccesele asigurării calității și activitățile ameliorative de viitor. Concluziile la fiecare standard se raportează în mod detaliat.
- b) Partea a doua o constituie anexele în care se includ documente, tabele, ilustrări menite să susțină analiza prezentată în prima parte.

Raportul de autoevaluare se întocmește în baza structurii prezentate în Anexa 1.

Raportul va fi făcut public odată cu raportul de evaluare externă în calitate de anexă a acestuia.

Raportul de autoevaluare trebuie să preia și să sintetizeze conținutul rapoartelor de autoevaluare anuale întocmite de CEIAC.

Autoevaluarea trebuie să fie strâns legată de ciclul asigurării calității și să-l fundamenteze

– **NU sunt două procese diferite**. Se recomandă, ca o bună practică, să se păstreze copii ale tuturor rapoartelor proceselor de autoevaluare și planurilor de îmbunătățire. Acest lucru face posibilă urmărirea procesului de elaborare a lor și analiza modului în care rezultatele s-au îmbunătățit de la un an la altul.

Instituțiile din ÎPT trebuie să organizeze o întâlnire a reprezentanților principalilor factori interesați (cadre didactice, angajatori, elevi etc.) pentru **validarea internă a raportului de autoevaluare** propus. Sarcina acestora va fi aceea de a oferi o opinie internă, dar independentă, asupra raportului de autoevaluare pentru a garanta faptul că acesta conturează o imagine reală a instituției. De fapt, aceștia analizează dovezile propuse și stabilesc dacă raportul reflectă în mod real punctele tari și punctele slabe. În final, ei decid dacă sunt de acord sau nu cu raportul și cu punctele tari și punctele slabe identificate.

Raportul de autoevaluare va fi semnat de directorul instituției (sau de coordonatorul Comisiei pentru evaluare internă și asigurarea calității, dacă acesta este autorizat).

În cazul în care elevii sau angajatorii au oferit informații prin intermediul unui chestionar, instituțiile din ÎPT trebuie să le aducă la cunoștință rezultatele finale. Acest lucru demonstrează valoarea feedback-ului primit de la ei în cadrul eforturilor instituțiilor de a face îmbunătățiri.

Secțiunea 5. Îndrumări privind procedura de monitorizare internă

5.1. Principiile monitorizării interne

Pentru aplicarea consecventă și riguroasă a procedurilor, planurilor și mecanismelor de asigurare a calității, ciclul anual de autoevaluare internă trebuie prevăzut cu un sistem eficient de asigurare a calității. Monitorizarea internă trebuie să garanteze că instituția din ÎPT emite aprecieri corecte și precise, în conformitate cu standardele naționale de calitate ANACIP.

Monitorizarea internă nu trebuie să fie o reevaluare a procesului de autoevaluare. Acest lucru este scump și ineficient. Monitorizarea internă trebuie să furnizeze *verificări și sprijin* etapelor-cheie ale ciclului anual de asigurare a calității:

- Planificarea proceselor și responsabilităților (planificarea calității);
- Colectarea dovezilor (controlul calității);
- Aprecierea dovezilor (evaluarea calității);
- Implementarea rezultatelor îmbunătățirilor (îmbunătățirea calității).

Monitorizarea internă trebuie să urmărească, să verifice prin sondaj și să examineze următoarele:

- Aplicabilitatea și eficiența întregului proces de asigurare a calității;
- Validitatea dovezilor folosite pentru autoevaluare;
- Fidelitatea și exactitatea aprecierilor emise;
- Validitatea raportului de autoevaluare și a planului de îmbunătățire.

Monitorizarea internă trebuie să reflecte activitățile potențialilor evaluatori externi. În acest fel, procesul de monitorizare internă reprezintă, într-un fel, o pregătire a vizitei de evaluare externă. Monitorizarea internă trebuie să răspundă următoarelor întrebări:

- Dovezile sunt valide, fidele, suficiente, autentice, actuale și consecvente?
- Aprecierea se bazează pe dovezi și sunt valide și fidele?
- Au fost identificate cu precizie punctele tari și cele slabe?
- Raportul de autoevaluare și planul de îmbunătățire reflectă imaginea reală a instituției de ÎPT?
- Țintele planului de îmbunătățire reprezintă o reflectare a reperelor locale, regionale, naționale și internaționale și a bunelor practici?
- Obiectivele planului de îmbunătățire sunt specifice, măsurabile, realizabile, realiste și încadrate în timp? S-au stabilit resursele acestora (fizice și umane)?

Monitorii interni trebuie să aibă o relație transparentă, de bună colaborare cu responsabilul și membrii Comisiei pentru Evaluare Internă și Asigurarea Calității (CEIAC), dar trebuie să acționeze independent de aceștia. Monitorii vor trebui să fie familiarizați cu documentele care stabilesc cerințele referitoare la dovezile colectate și apreciate de Instituția de ÎPT.

Instituția din ÎPT trebuie să:

- planifice autoevaluarea internă în așa fel încât să asigure timpul necesar proceselor de monitorizare internă, feedback-ului și acțiunilor de remediere;
- întocmească un plan de verificare prin sondaj pentru monitorizarea internă, care să asigure acoperirea tuturor domeniilor și revenirea, conform cerințelor, la domeniile mai puțin performante (ceea ce va duce la eficientizarea procesului, prin neanalizarea aceleiași dovezi de mai multe ori);

- clarifice relația dintre monitorii interni, responsabilul CEIAC și membrii comisiei într-un mod care să asigure conlucrarea acestora.

Monitorizare în practică

Un exemplu de monitorizare este atunci când un departament sau o catedră vor efectua activități de autoevaluare, CEIAC sau un membru al CEIAC va sprijini și va monitoriza membrii personalului în acest proces.

5.2. Prezentarea și înregistrarea dovezilor

Consecvența în examinarea dovezilor și analiza aprecierilor ajută la clarificarea așteptărilor celor implicați în procesul de autoevaluare. Utilizarea formularelor standard poate ajuta în acest sens. Diverse modele de formulare necesare pentru desfășurarea activităților de autoevaluare internă pot fi găsite ca anexe la acest ghid.

Index al dovezilor

Mijloacele de gestionare a dovezilor sunt importante pentru instituția din ÎPT în implementarea standardelor și indicatorilor de performanță și esențiale pentru facilitarea activității monitorilor interni. Se poate elabora un index al dovezilor pentru evaluarea acestora pe baza indicatorilor de performanță. Trimiterile la standardele naționale și indicatorii de performanță evidențiază ce porțiuni din standard au fost autoevaluate și monitorizate intern. Verificarea versiunii documentelor-cheie, cum ar fi politicile și procedurile, este de asemenea crucială.

Este necesar un format în care evaluatorii interni să-și înregistreze aprecierile. În cazul în care monitorizarea internă descoperă puncte slabe, acestea trebuie corectate imediat, pe cât posibil. În caz contrar, trebuie înregistrate și abordate în următorul ciclu de autoevaluare.

Posibilitatea sau imposibilitatea implementării imediate a acțiunii corective depinde de importanța domeniului, de impactul asupra elevilor și de complexitatea acțiunii de remediere. Spre exemplu, ar putea fi posibil și chiar avantajos ca evaluarea anumitor aspecte, cum ar fi comunicarea cu elevii, să fie reanalizată, iar abordarea să fie imediat schimbată.

Sistem de trimiteri încrucișate: Crearea unui index

Este important să nu se axeze prea mult pe furnizarea de dovezi pentru fiecare activitate desfășurată. Dovezile colectate în timpul procesului de autoevaluare ar trebui să fie elaborate pe măsura implementării activităților de zi cu zi.

Cu toate acestea, unele dovezi vor cuprinde mai multe activități și, din acest motiv, instituția de ÎPT ar trebui să creeze un tabel de referință pentru a aplica numere de referință tuturor dovezilor solicitate de ANACIP.

La etapa de analiză a procesului de autoevaluare, instituția poate prezenta aceste coduri de referință pentru dovezile care sprijină constatările date.

De exemplu:

În Standardul de Acreditare 1, Ghidul de Asigurare a Calității este necesar ca dovadă a indicatorilor de performanță 1.4.1 și 1.4.2.

Nu este necesar să prezentați acest document în 2 (sau mai multe) locuri separate. Dacă atributeți un număr de index Ghidului de evaluare a calității (de ex., GEI.1), pur și simplu includeți acest cod de referință oriunde este necesar de prezentat ghidul de evaluare internă. Trebuie să fie disponibil în format electronic sau în format tipărit, astfel încât evaluatorul să știe că instituția dispune de acest document și, în plus, Ghidul de calitate ar trebui să fie disponibil și accesibil întregului personal, inclusiv Personalului auxiliar.

În mod similar, Planul Educațional va furniza dovezi pentru o gamă largă de activități, astfel încât dacă este codificat PE1), după ce a fost prezentat ca dovadă a procesului de analiză inițială, ulterior veți indica doar PE 1 atunci când va fi nevoie de el.

Formularul de monitorizare internă este prezentat în Anexa 14.

Este o practică eficientă de a actualiza planul de îmbunătățire pe baza constatărilor efectuate în formularele de monitorizare internă.

Concluzii

Dimensiunea internă a calității se realizează în baza legislației și actelor normative în vigoare. Ea este integral în responsabilitatea fiecărei instituții de învățământ în calitate de furnizor de programe educaționale.

Astfel, asigurarea calității devine un proces adaptat la specificul și nivelul programelor de formare și se instituie ca un mecanism prin care *rezultatele și performanțele* sunt mereu îmbunătățite.

Ghidul, prin abordările procesului de asigurare internă a calității, încurajează instituțiile furnizori de programe de Educație și Formare Profesională din ÎPT de a-și asuma un rol mai activ în proiectarea propriilor sisteme interne de asigurare a calității, mai multă responsabilitate în instituționalizarea unei culturi funcționale a calității.

Tot odată, atât pe plan european, cât și pe plan intern se dezvoltă o nouă abordare a asigurării calității care pune accent pe rezultatele învățării și pe un proces didactic centrat pe cel ce învață, pregătire absolventului pentru piața muncii, formarea lor ca cetățeni activi prin dezvoltarea personală, dezvoltarea cunoașterii și prin formarea competențelor profesionale și personale.

ANEXE

Anexa 1. Listă de pregătire a procesului de autoevaluare

Pregătirea autoevaluării		Termeni	Responsabili	realizat		Comentarii
				da	nu	
Scop	Scopurile autoevaluării sunt clar definite?					
	Aceste scopuri sunt comunicate în mod corespunzător și înțelese de toți cei implicați?					
	Autoevaluarea este folosită ca mijloc pentru îmbunătățire și nu ca scop în sine?					
	costurile și beneficiile procesului sunt bine înțelese?					
Pregătire	Au fost luate în considerare nevoile elevilor, angajatorilor, comunității și ale sectorului economic?					
	Au fost luați în considerare indicatorii de performanță stabiliți în cadrul de autoevaluare a furnizorului de educație și formare profesională?					
	S-a ținut cont de toate principiile calității?					
	S-au avut în vedere strategiile și procesele de revizuire de la nivel local, regional și național pentru îmbunătățire continuă?					
Responsabili tăți	Echipele manageriale sunt în mod activ angajate față de și implicat în procesul de autoevaluare?					
	Sunt stabilite echipe pentru toate domeniile care urmează să fie evaluate?					
	Au fost desemnați șefi de echipă care să planifice și să gestioneze procesul de autoevaluare?					
	Au fost atribuite responsabilități pentru coordonarea procesului?					
	Personalul este instruit în ceea ce privește metodele și procedurile de autoevaluare?					
	Membrii personalului au la dispoziție o perioadă de timp rezonabilă și resurse suficiente pentru a efectua procesul de autoevaluare?					
	Elevii sunt implicați în mod activ în procesul de autoevaluare?					
	Angajatorii și alți factori interesați sunt implicați în proces?					
Termene	A fost stabilit și comunicat personalului ciclul anual de autoevaluare?					
	A fost stabilit un ciclu al planificării în cadrul căruia sunt integrate autoevaluarea, asigurarea calității și planificarea strategică/operatională?					
	A fost alocat timp suficient pentru efectuarea procesului, inclusiv pentru colectarea dovezilor?					

Date privind performanța	Există date disponibile privind performanța în ceea ce privește toate programele de instruire, toate serviciile, managementul și toți anii de studiu și grupurile de elevi?					
	Performanța este măsurată în conformitate cu anumite ținte convenite?					
	Sunt măsurate tendințele de performanță (ex., îmbunătățirea de la an la an)?					
	Este performanța comparată cu performanța altor furnizori și cu datele la nivel național?					
	Datele sunt ușor accesibile?					
Analizarea datelor	Care este nivelul performanței în raport cu țintele?					
	Care sunt tendințele performanței?					
	Care este nivelul performanței în raport cu performanța altor furnizori și cu performanța la nivel național?					
	Performanța actuală este durabilă?					
Concluzii	Punctele tari precizate sunt într-adevăr puncte tari sau reflectă numai ceea ce se așteaptă în mod obișnuit?					
	Aceste puncte tari îmbunătățesc procesul de învățare și rezultatele acestui proces?					
	Există modalități stabilite pentru medierea și validarea judecăților?					
	Judecățile din cadrul autoevaluării sunt mai degrabă evaluative decât descriptive?					
Planuri de îmbunătățire	Planurile de îmbunătățire se adresează tuturor punctelor slabe identificate?					
	Planurile cuprind și acele acțiuni care nu au fost realizate în ciclul anterior?					
	Țintele de îmbunătățire sunt specifice, măsurabile, posibil de atins, orientate pe rezultat și încadrate în timp?					
	Planurile se adresează cauzelor care au provocat problemele identificate?					
	Sunt definite cu claritate responsabilitățile individuale și de echipă în vederea îndeplinirii acțiunilor?					
	Au fost stabilite în mod corespunzător costurile și resursele planurilor de îmbunătățire?					
	Există termene clare pentru îndeplinirea acțiunilor și au fost stabilite obiective intermediare?					
	Planurile sunt clar scrise și documentate în întregime?					
	Planurile de îmbunătățire sunt integrate în planurile strategice și operaționale?					
Monitorizare	Implementarea planurilor de îmbunătățire este monitorizată în mod adecvat?					
	Acțiunile au fost realizate în conformitate cu planul de acțiune?					
	Acolo unde a fost cazul, au fost aduse modificări					

	planului?					
Evaluare	Care au fost rezultatele acțiunilor realizate conform planului?					
	Care este nivelul rezultatelor în comparație cu rezultatele așteptate / dorite?					
	Au existat rezultate care nu au fost intenționate (pozitive și/sau negative)?					
	Beneficiile procesului sunt mai mari decât costurile pe care le implică?					

*persoana care are responsabilitatea generală pentru realizarea acțiunii, nu persoanele care desfășoară acțiunea

Lista de pregătire este pentru perioada anuală cuprinsă între

_____ și _____
data *data*

Această listă de pregătire a fost monitorizată de:

_____ și _____
data *data*

semnătura membrului autorizat din management _____

data completării _____

Anexa 2. Sugestii de evaluare a calității orei curs/orelor teoretice

Disciplina _____ Anul de studii _____ Profesorul _____

Conținut

1. Profesorul aplică diferite tipuri de lecții.
2. Tema/subiectul lecției corespunde unității de conținut/modulului din curriculumul disciplinei.
3. Obiectivele lecției sunt formulate explicit și corect.
4. Conținutul lecției este fundamentat științific și asigură atingerea obiectivelor proiectate.
5. Profesorul utilizează diverse strategii didactice.
6. Profesorul folosește resursele noilor tehnologii: e-mail; pagina web; surse în format electronic; videoprojector etc.
7. Profesorul orientează elevii la diversitatea suporturilor de curs: note schematice, suporturi interactive, conspecte referențiale, conspecte complete, manuale, îndrumare, ghiduri etc.
8. Profesor gestionează și monitorizează lucrul individual al elevilor.
9. Relația dintre profesor și elev este una de parteneriat.
10. Profesorul folosește eficient timpul.
11. Profesorul manifestă obiectivitate în evaluarea rezultatelor școlare
12. Comunicarea didactică a profesorului se caracterizează prin:
 - Profesorul prezintă problematizat/ informativ materia sau aplică alte modalități;
 - Profesorul compară diferite abordări ale subiectului cursului;
 - Profesorul exprimă propria abordare a problemei;
 - Profesorul acceptă alte puncte de vedere;
 - Profesorul implică elevii în dezbateri, motivează învățarea;
 - Profesorul prezintă materia liber, fără a citi textul;
 - Expresiile profesorului sunt adecvate;
 - Profesorul generalizează, concluzionează asupra subiectelor discutate.

Sugestii, precizări suplimentare:

Responsabilul de disciplină	DA	NU
1. A aranjat locul/sala/ în mod adecvat?		
2. A aranjat și a pregătit toate echipamentele?		
3. A așezat la îndemână toate materialele suplimentare/resursele adecvate?		
4. A identificat și a ținut cont de cunoștințele și experiența anterioară?		
5. A ținut cont de nevoile/capacitățile grupului/elevilor?		
6. A divizat sarcinile de învățare în pași mici de realizare?		
7. A încurajat angajamentul, concentrarea și eforturile elevilor?		
8. A încurajat învățarea autonomă, centrată pe elev, învățarea în grup și învățarea în diferite contexte?		
9. A folosit strategii diverse pentru a răspunde stilurilor individuale de învățare și nevoilor elevilor?		
10. A comunicat eficient (ton, ritm, stil) cu elevii, răspunzând nevoilor lor diferite?		
11. A încurajat elevii să participe pe tot parcursul lecției?		
12. A oferit la timp feedback constructiv privind învățarea și progresul?		
13. A implicat elevii în evaluare și le-a oferit feedback în legătură cu propriul progres?		
14. A încurajat elevii să-și asume responsabilitatea pentru propriul proces de învățare?		
15. A demonstrat o bună cunoaștere a disciplinei predate și competențe profesionale în domeniu?		
16. A completat și a semnat cu exactitate registrul grupei?		

Comentarii de sinteză:	
Aspectele bune ale lecției	Aspecte care pot fi îmbunătățite

Dați o apreciere de sinteză a cursului	<i>Foarte bun</i>	<i>Bun</i>	<i>Satisfăcător</i>	<i>Slab</i>	<i>Foarte slab</i>

Anexa 3. Sugestii de evaluare a calității orelor practice

Disciplina _____ Anul de studii _____ Profesorul _____

Conținut

1. Se aplică diferite tipuri de ore practice.
2. Tema/subiectul este în corespundere cu unitățile de conținut /modulul din curriculumul disciplinar.
3. Obiectivele sunt formulate clar.
4. Conținutul asigură atingerea obiectivelor proiectate.
5. Se utilizează diferite strategii didactice.
6. Se aplică activitățile de învățare la nivel de cunoaștere, aplicare și integrare.
7. Se folosesc resursele noilor tehnologii: e-mail; pagina web; videoproiector etc.
8. Se proiectează, gestionează și monitorizează lucrul individual al elevilor.
9. Sunt stabilite corelația între orele de curs și orele practice, dintre teorie și practică.
10. Sunt stabilite clar criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.
11. Se respectă obiectivitate în evaluarea rezultatelor învățării.
12. Este respectată deontologia și etica profesională.
13. Se implică eficient elevii în activitățile de învățare și aplicare a cunoștințelor teoretice.
14. Se stimulează gândirea creativă și critică.

Dați o apreciere de sinteză a orei asistate	<i>Foarte bun</i>	<i>Bun</i>	<i>Satis-făcător</i>	<i>Slab</i>	<i>Foarte slab</i>

Anexa 4. Chestionar de evaluare a calității disciplinelor de către elevii instituției

Următorul chestionar asigură o mai bună cunoaștere a opiniei elevilor privind disciplinele de studiu din programul de studiu, în scopul ameliorării continue a calității procesului educațional prin cooperarea dintre elevi și profesori. Citiți atent itemii și completați conform opiniei dvs. Completarea chestionarului este anonimă. Vă mulțumim anticipat!

№ 0 Denumirea cursului

№1 Numele profesorului

№2 Evaluați cursul și/sau orele practice, bifând unul dintre nivelele de performanță pentru fiecare afirmație

	Dezacord total	Dezacord parțial	Acord	Acord parțial	Acord total
Conținutul cursului este expus într-un mod structurat, coerent și logic.	☐	☐	☐	☐	☐
Obiectivele cursului și/sau orei practice sunt clar prezentate și realizate integral.	☐	☐	☐	☐	☐
Conținutul cursului este prezentat în mod clar și interesant.	☐	☐	☐	☐	☐
Cursul predat este bine documentat (bibliografie relevantă etc.) și de actualitate.	☐	☐	☐	☐	☐
Suportul de curs (ghiduri, manuale etc.) sunt disponibile.	☐	☐	☐	☐	☐
Materialele didactice (note de curs, scheme, imagini, diagrame, diapozitive etc.) sunt variate.	☐	☐	☐	☐	☐
La curs se utilizează diferite mijloace moderne (calculator, proiector, tablă interactivă etc.).	☐	☐	☐	☐	☐
Profesorul implică activ elevul în procesul de predare-învățare, rezolvare de probleme, proiecte, studii de caz, jocuri de rol	☐	☐	☐	☐	☐

№3 Apreciați organizarea lucrului individual, bifând unul dintre variantele de răspuns

	Da	În măsură mare	În măsură medie	În măsură mică	Nu
Cerințele realizării lucrului individual sunt anunțate din timp.	☐	☐	☐	☐	☐
Sarcinile pentru lucrul individual sunt accesibile, pe înțelesul elevilor.	☐	☐	☐	☐	☐
Sarcinile propuse de către profesori sunt diversificate, care duc la formarea competențelor profesionale.	☐	☐	☐	☐	☐
Profesorul coordonează realizarea lucrului individual (în timpul orelor, la consultații etc.).	☐	☐	☐	☐	☐
Profesorul oferă un feedback pozitiv și obiectiv.	☐	☐	☐	☐	☐
Evaluarea lucrului individual este obiectivă.	☐	☐	☐	☐	☐
Lucrul individual reprezintă o componentă importantă, care influențează nota finală.	☐	☐	☐	☐	☐
Profesorul se consultă cu elevii privitor la modalitățile de organizare a lucrului individual și a măsurilor luate pentru îmbunătățirea acestuia.	☐	☐	☐	☐	☐

№4 Referindu-vă la procesul de evaluare, vă rugăm să apreciați următorii parametri

	Da	În măsură mare	În măsură medie	În măsură mică	Nu
Modalitățile și criteriile de evaluare sunt anunțate din timp.	☐	☐	☐	☐	☐
Itemii testelor de evaluare propuse conduc spre formarea de competențe profesionale.	☐	☐	☐	☐	☐

Profesorul manifestă obiectivitate în evaluare și notare.

№5 Evaluarea cunoștințelor și capacităților/abilităților se realizează (bifați mai multe opțiuni)

- la începutul semestrului / modulului / temei
- pe parcurs, în timpul orelor de curs și orelor practice, evaluarea lucrului individual
- la finele semestrului

№6 Evaluați prestația cadrului didactic responsabil de curs

	Dezacord total	Dezacord parțial	Acord	Acord parțial	Acord total
Folosește un limbaj clar și concis.	☐	☐	☐	☐	☐
Înțelegerea limbajului este facilitată de explicații, exemple și demonstrații concludente.	☐	☐	☐	☐	☐
Încurajează elevii la participare activă la ore (să-și exprime opiniile, să pună întrebări).	☐	☐	☐	☐	☐
Oferă ajutor suplimentar atunci când e solicitat (consultații, îndrumări, recomandări).	☐	☐	☐	☐	☐
Provoacă cu idei și sarcini de învățare atractive, motivante.	☐	☐	☐	☐	☐
Dezvoltă la elevi gândirea critică și abilitatea de a rezolva probleme practice din domeniul profesional.	☐	☐	☐	☐	☐
Profesorul manifestă atitudine pozitivă față de elevi.	☐	☐	☐	☐	☐
Respectă etica profesională.	☐	☐	☐	☐	☐

№7 Dați o apreciere generală calității cursului și/sau seminarului

Foarte bun	Bun	Satisfăcător	Slab	Foarte slab
☐	☐	☐	☐	☐

№8 Notați aspectele pozitive pe care le apreciați la această disciplină

- Metodele de predare interactive
- Adaptarea conținutului la domeniul de formare profesională
- Modalitățile de evaluare relevante
- Utilizarea eficientă a TIC-ului în procesul de predare-învățare-evaluare
- Altele (notați-le):

№9 Propuneți sugestii pentru îmbunătățirea calității disciplinei

Mulțumim!

Anexa 5. Chestionar de evaluare a activității profesorului de către elevi

Data completării: _____

Specialitatea		Anul de studii		Semestrul	
Numele cadrului didactic:					

Stimate elev,

Cu acest chestionar de evaluare dorim să vă dăm ocazia de a vă exprima opinia privind calitatea actului educațional la care ați participat. Părerea dvs. ne este de un real ajutor pentru a îmbunătăți condițiile calitative ale procesului educațional și rămâne, desigur, anonimă.

Vă mulțumim pentru sprijinul acordat!

A. Vă rugăm să apreciați cu note cuprinse între 1 (foarte slab) și 5 (excelent) următoarele aspecte de organizare a conținutului disciplinei.

1. Coerența conținutului prezentat (explicit, clar, accesibil)	
2. Suport de curs pus la dispoziție	
3. Resursele utilizate	

B. Vă rugăm să apreciați cu note cuprinse între 1 (foarte slab) și 5 (excelent) următoarele aspecte didactice ale cadrului didactic la disciplina indicată.

1. Organizarea activității în ansamblu	
2. Ritmul de predare	
3. Limbajul științific folosit de cadrul didactic	
4. Gradul de încurajare a dialogului	
5. Disponibilitatea cadrului didactic de a ajuta elevii	
6. Gestionarea timpului de către cadrul didactic	
7. Modul de prezentare a materiei de studiu	

C. Apreciați cu punctaj de la 1 (min.) la 5 (max.) următoarele aspecte de etică universitară:

1. Comportamentul etic al cadrului didactic	
2. Limbajul academic al cadrului didactic	

Alte puncte de vedere, comentarii pozitive / negative, sugestii:

Anexa 6. Chestionar cu privire la inserția pe piața muncii a absolvenților programului de formare profesională

Stimați absolvenți,

Vă rugăm să aveți amabilitatea de a participa la un studiu reprezentativ, care vizează absolvenții instituției ce au absolvit specialitatea _____.

Datele pe care ni le veți furniza vor contribui la obținerea unui feedback semnificativ, ce va fi valorificat pentru îmbunătățirea ofertei educaționale.

** Pentru completare vă rugăm să bifați răspunsul care vă reprezintă.*

Vă mulțumim pentru sprijinul acordat!

A.1. Când ați absolvit programul de formare profesională?

2012 2013 2014 2015 2016

A.2. Când ați început programul de formare profesională?

2012 2013 2014 2015 2016

A.3. Ce tip de act de studii ați obținut?

diplomă certificat

B.1. Cum evaluați nivelul propriu de competențe la nivelul absolvirii programului de formare profesională?

B.1.1. Cunoașterea propriului domeniu de studiu, a propriei calificări/profesii/meserii

Foarte scăzută Scăzută Medie Ridicăță Foarte ridicată

B.1.2. Cunoașterea altor domenii sau discipline

Foarte scăzută Scăzută Medie Ridicăță Foarte ridicată

B.1.3. Abilitatea de a coordona activități

Foarte scăzută Scăzută Medie Ridicăță Foarte ridicată

C.1. Cum ați încercat să găsiți primul loc de muncă după absolvirea programului de formare profesională?

1. Am contactat angajatorii care anunțau locuri vacante prin intermediul mass-media

2. Am contactat angajatorii din proprie inițiativă

3. Am fost contactat de un angajator

4. Cu ajutorul familiei, prietenilor sau al cunoscuților

5. Prin intermediul agențiilor publice de plasament

6. Prin plasament pe piața muncii în timpul studiilor

7. Cu ajutorul instituției

8. Prin intermediul rețelelor sociale profesionale online (ex. LinkedIn)

9. Prin intermediul rețelelor sociale on-line (Facebook)

10. Prin intermediul grupurilor de discuții și al listelor de e-mail de pe internet

11. Prin intermediul blogurilor

12. Prin intermediul portalurilor de locuri de muncă on-line

13. Prin intermediul târgurilor de locuri de muncă

14. Altfel (specificați)

D.1. Când ați început să căutați un loc de muncă? (exclueți locurile de muncă temporare și nerelaționale cu profilul programului de studiu absolvit)

Înainte de absolvire În perioada absolvirii După absolvire

D.2. Câți angajatori ați contactat când erați în căutarea primului loc de muncă după absolvirea programului de formare profesională? (Nr. aproximativ de angajatori contactați) _____

E.1. Cât de important credeți că a fost pentru angajator următorul aspect pentru a-l determina să vă ofere un loc de muncă imediat după absolvire?

E.1.1. Domeniul de studiu

Foarte important Important Mediu Puțin important Deloc important

E.1.2. Calificarea profesională
™ Foarte important ™ Important ™ Mediu ™ Puțin important ™ Deloc important

E.1.3. Notele obținute pe perioada studiilor
™ Foarte important ™ Important ™ Mediu ™ Puțin important ™ Deloc important

E.1.4. Reputația instituției
™ Foarte important ™ Important ™ Mediu ™ Puțin important ™ Deloc important

E.1.5. Experiența de muncă acumulată anterior
™ Foarte important ™ Important ™ Mediu ™ Puțin important ™ Deloc important

E.1.6. Personalitatea mea (cum m-am prezentat la interviu)
™ Foarte important ™ Important ™ Mediu ™ Puțin important ™ Deloc important

E. 2. În ce măsură ați utilizat cunoștințele și competențele dobândite pe parcursul programului de formare profesională la primul loc de muncă de după absolvire?

™ În foarte mică măsură ™ În mică măsură ™ În măsură medie ™ În mare măsură ™ În foarte mare măsură

F. 1. Ce funcție ocupați în prezent? Vă rugăm să specificați _____

F. 2 Din ce motiv nu aveți un loc de muncă în domeniul de studiu sau într-unul conex? Răspuns multiplu.

- ☒ Mi-am continuat studiile într-un alt domeniu.
- ☒ Mi-am dat seama ca nu-mi place să lucrez în domeniul pentru care m-am pregătit.
- ☒ Am găsit de lucru mai ușor în alt domeniu.
- ☒ Am identificat noi oportunități în alt domeniu.
- ☒ Am găsit de lucru în domeniul meu doar la distanță foarte mare de casă.
- ☒ Oferta de locuri de muncă în domeniul studiat de mine este foarte săracă.
- ☒ Am probleme de sănătate/sociale.
- ☒ Nu-mi permit financiar să-mi continui cursurile de specializare pentru a profesia în domeniu.
- ☒ Se câștigă puțin în domeniu.
- ☒ A trebuit să mă mut în altă localitate.
- ☒ Din cauza condițiilor grele de muncă.

Altul (indicați) _____

Anexa 7. Chestionar privind plasarea în câmpul muncii a absolventului

Numele, prenumele _____
Specialitatea _____
Anul absolvirii _____
Anul angajării _____
Angajat la lucru la întreprinderea _____
Funcția _____
Angajat conform calificării

da nu

Datele dvs. de contact:

tel. _____, e-mail: _____

APRECIEREA GENERALĂ A PROGRAMULUI de formare profesională:

	foarte bună	bună	relativ bună	nu știu	rea
1. Pregătirea teoretică					
2. Pregătirea practică					
3. Legătura cu realitatea social-economică/ piața muncii					
4. Receptivitatea programului la inovații/reforme din domeniu					
5. Formarea abilităților de comunicare și integrare profesională					

Vă mulțumim!

Anexa 8. Plan de acțiuni pentru îmbunătățire

Standard de acreditare 1. Politici pentru asigurarea calității					
<p>Instituțiile dispun de politici pentru asigurarea calității care sunt publice și sunt parte a managementului lor strategic. Actorii interni dezvoltă și implementează aceste politici prin intermediul unor structuri și procese adecvate, implicând în același timp și actori externi.</p>					
Criterii și indicatori de calitate	Domeniul de performanță care necesită îmbunătățire	Acțiuni/măsuri întreprinse	Persoana responsabilă	Data și semnătura	Monitorizarea/Data și semnătura
Standard de acreditare 2. Proiectarea și aprobarea programelor de formare profesională					
<p>Instituțiile dispun de procese de proiectare și aprobare a programelor de formare profesională. Programele de formare profesională sunt proiectate în așa fel, încât să atingă obiectivele pentru care au fost create, incluzând rezultatele învățării. Calificările rezultate în urma unui program de formare profesională sunt specificate clar, făcând referire la nivelul corespunzător din Cadrul Național al Calificărilor, respectiv, din Cadrul European al Calificărilor.</p>					
Criterii și indicatori de calitate	Domeniul care necesită îmbunătățire	Acțiuni/măsuri întreprinse	Persoana responsabilă	Data și semnătura	Monitorizarea/Data și semnătura
Standard de acreditare 3. Învățarea, predarea și evaluarea centrate pe elev/student					
<p>Instituțiile asigură că programele de formare profesională sunt oferite în așa fel, încât încurajează elevii să aibă un rol activ în crearea proceselor de învățare, iar evaluarea elevilor reflectă această abordare.</p>					
Criterii și indicatori de calitate	Domeniul care necesită îmbunătățire	Acțiuni/măsuri întreprinse	Persoana responsabilă	Data și semnătura	Monitorizarea/Data și semnătura
Standard de acreditare 4. Admiterea, evoluția, recunoașterea și dobândirea de certificări de către elevi					
<p>Instituțiile aplică în mod consecvent reglementările definite și publicate în prealabil, acoperind toate fazele „ciclului vieții” de elev/student, cum ar fi admiterea, evoluția, recunoașterea și dobândirea de certificări.</p>					
Criterii și indicatori de	Domeniul care necesită	Acțiuni/măsuri întreprinse	Persoana responsabilă	Data și semnătura	Monitorizarea/Data și semnătura

calitate	îmbunătățire				
Standard de acreditare 5. Personalul didactic					
Instituțiile se asigură de competența cadrelor lor didactice, aplică procese corecte și transparente de recrutare și dezvoltare a personalului didactic.					
Criteria și indicatori de calitate	Domeniul care necesită îmbunătățire	Acțiuni/măsuri întreprinse	Persoana responsabilă	Data și semnătura	Monitorizarea/Data și semnătura
Standard de acreditare 6. Resurse de învățare și sprijin pentru elevi					
Instituțiile finanțează în mod corespunzător activitățile de învățare și predare. Instituțiile asigură elevii cu resurse de învățare și servicii de suport adecvate și ușor accesibile.					
Criteria și indicatori de calitate	Domeniul care necesită îmbunătățire	Acțiuni/măsuri întreprinse	Persoana responsabilă	Data și semnătura	Monitorizarea/Data și semnătura
Standard de acreditare 7. Managementul informației					
Instituțiile se asigură că sunt colectate, analizate și utilizate informații relevante pentru gestionarea eficientă a programelor lor și a altor activități.					
Criteria și indicatori de calitate	Domeniul care necesită îmbunătățire	Acțiuni/măsuri întreprinse	Persoana responsabilă	Data și semnătura	Monitorizarea/Data și semnătura
Standard de acreditare 8. Informații de interes public					
Instituțiile publică informații despre activitatea lor, incluzând detalii clare, precise, obiective, actualizate și ușor accesibile despre programele lor.					
Criteria și indicatori de	Domeniul care necesită	Acțiuni/măsuri întreprinse	Persoana responsabilă	Data și semnătura	Monitorizarea/Data și semnătura

calitate	îmbunătățire				

Standard de acreditare 9. Monitorizarea continuă și evaluarea periodică a programelor de formare profesională

Instituțiile monitorizează și evaluează periodic programele pe care le oferă pentru a se asigura că acestea își ating obiectivele și răspund nevoilor elevilor și ale societății. Aceste evaluări conduc la îmbunătățirea continuă a programelor. Orice măsură planificată sau implementată ca rezultat al evaluării este comunicată tuturor celor interesați.

Criterii și indicatori de calitate	Domeniul care necesită îmbunătățire	Acțiuni/măsuri întreprinse	Persoana responsabilă	Data și semnătura	Monitorizarea/Data și semnătura

Standard de acreditare 10. Asigurarea externă a calității în mod ciclic

Instituțiile se supun ciclic proceselor de asigurare externă a calității.

Criterii și indicatori de calitate	Domeniul care necesită îmbunătățire	Acțiuni/măsuri întreprinse	Persoana responsabilă	Data și semnătura	Monitorizarea/Data și semnătura

Anexa 9. Sistemul de indicatori/standarde de competențe profesionale ale cadrelor didactice

Nr.	Domeniul	Indicatori
1.	Științe și politici educaționale (13 pct.) Competențe profesionale generale	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea sistemului național de învățământ, a principiilor, obiectivelor și standardelor educaționale. • Cunoașterea legislației în domeniul educației, a altor acte normative. • Cunoașterea actelor și acordurilor internaționale în domeniul educațional la care a aderat Republica Moldova. • Cunoașterea și înțelegerea contextului social al învățământului și a funcționării acestuia într-o societate incluzivă și multiculturală. • Cunoașterea, interpretarea și aprecierea politicilor educaționale ale statului. • Cunoașterea și înțelegerea statutului prioritar al învățământului și a rolului acestuia în dezvoltarea socioeconomică a țării. • Cunoașterea și aplicarea tehnologiilor informațional-comunicative moderne. • Acceptarea și promovarea inovațiilor în sistemul de învățământ. • Acceptarea și promovarea valorilor naționale, europene, general umane. • Realizarea unui comportament exemplar în societate și în cadrul educațional. • Cunoașterea și respectarea drepturilor și libertăților omului și asigurarea drepturilor copiilor. • Cunoașterea tendințelor dezvoltării învățământului pe plan național și internațional. • Acceptarea diversității culturale, lingvistice, religioase, educaționale.

Nr. d/o	Domeniul	Dimensiuni	Indicatori
A.	Disciplina predată; metodologia didactică Competențe în domeniul disciplinei predate și al didacticii particulare	<p>A.1. Cunoaștere / înțelegere (8 pct.)</p> <p>A.2. Proiectare/elaborare (9 pct.)</p>	<p>A.1.1. Cunoașterea disciplinei predate și corelarea acesteia cu alte discipline.</p> <p>A.1.2. Cunoașterea domeniului, curriculumului disciplinei predate și corelarea acestuia cu alte domenii și curricula pe discipline școlare.</p> <p>A.1.3. Cunoașterea principiilor, legităților generale, obiectivelor/finalităților educaționale, precum și a standardelor de predare / învățare a elevilor.</p> <p>A.1.4. Înțelegerea rolului social al conținutului disciplinei predate.</p> <p>A.1.5. Cunoașterea în profunzime a domeniului disciplinei predate.</p> <p>A.1.6. Cunoașterea tehnologiilor de predare-învățare-evaluare a disciplinei respective.</p> <p>A.1.7. Identificarea tendințelor în dezvoltarea domeniului respectiv și a curriculumului școlar în cadrul educațional.</p> <p>A.1.8. Cunoașterea esenței, particularităților și a funcțiilor disciplinei predate</p> <p>A.2.1. Proiectarea curriculumului la decizia școlii</p> <p>A.2.2. Proiectarea didactică de lungă durată pe unități de învățare, în conformitate cu curriculumul disciplinei, standardele educaționale, particularitățile individuale ale elevilor, măiestria pedagogică proprie.</p> <p>A.2.3. Proiectarea didactică de scurtă durată pe unități de învățare, în conformitate cu curriculumul disciplinei, proiectul didactic de lungă durată, contextele reale de învățare, potențialul, interesele și predispozițiile elevilor.</p> <p>A.2.4. Proiectarea diferitelor tehnologii și strategii</p>

		<p>A.3. Aplicare/realizare (6 pct.)</p> <p>A.4. Evaluare / monitorizare (5 pct.)</p> <p>A.5. Formare continuă (5 pct.)</p>	<p>didactice, precum și a tehnicilor de învățare eficientă și eficace privind atingerea finalităților preconizate.</p> <p>A.2.5. Proiectarea și organizarea conținuturilor din perspectiva realizării interconexiunii orizontale și verticale, precum și din perspectiva curriculară /teleologică.</p> <p>A.2.6. Proiectarea și aplicarea tehnologiilor informaționale accesibile pentru elevi.</p> <p>A.2.7. Elaborarea diferitelor tipuri de teste și a activităților de evaluare a rezultatelor școlare.</p> <p>A.2.8. Proiectarea evaluării atingerii finalităților și a standardelor de învățare la disciplina predată.</p> <p>A.2.9. Elaborarea proiectelor științifice și metodologice de eficientizare a domeniului respectiv.</p> <p>A.3.1. Abordarea sistemică, interdisciplinară și științifică a disciplinei predate.</p> <p>A.3.2. Realizarea procesului de predare /învățare/evaluare, în conformitate cu principiile, obiectivele/finalitățile, abordările conceptuale respective, curriculumul disciplinei, precum și cu caracteristicile și potențialul individual al elevilor.</p> <p>A.3.3. Corelarea conținutului disciplinei cu competențele spre formare, necesitățile actuale și de perspectivă ale elevilor, cu conținutul altor discipline, precum și cu inovațiile actuale în domeniu.</p> <p>A.3.4. Crearea condițiilor și a contextelor motivaționale, comunicative și conținutale de învățare eficientă a elevilor.</p> <p>A.3.5. Practicarea / realizarea unui învățământ activ/interactiv, adecvat vârstei, particularităților individuale, necesităților elevilor și conform finalităților preconizate.</p> <p>A.3.6. Aplicarea tehnologiilor, strategiilor didactice, inclusiv a celor informaționale, accesibile elevilor.</p> <p>A.4.1. Realizarea evaluării inițiale continue/formativă și sumative a elevilor, în corespundere cu finalitățile preconizate, cu specificul disciplinei și cu standardele de evaluare.</p> <p>A.4.2. Aplicarea metodelor și tehnicilor eficiente de evaluare a rezultatelor școlare, în raport cu specificul disciplinei și cu finalitățile preconizate, precum și a celor intermediare.</p> <p>A.4.3. Realizarea unei evaluări obiective, valide și corecte.</p> <p>A.4.4. Realizarea conexiunii inverse, în urma analizei rezultatelor evaluării, în raport cu standardele respective.</p> <p>A.4.5. Monitorizarea evoluției elevilor în contextul subiectelor de conținut și a achizițiilor curriculare.</p> <p>A.5.1. Manifestarea nevoilor în permanentă formare profesională în domeniul respectiv, metodologia disciplinei predate și a tehnologiilor educaționale.</p> <p>A.5.2. Aplicarea inovațiilor, a noilor experiențe achiziționate în procesul de formare profesională continuă.</p> <p>A.5.3. Planificarea formării profesionale continue în baza necesităților individuale și instituționale, precum și planificarea autoformării.</p> <p>A.5.4. Realizarea formării profesionale continue pe parcursul a cinci ani (din cinci în cinci ani) și acumularea creditelor profesionale necesare.</p>
--	--	--	--

			A.5.5. Determinarea priorităților personale de formare profesională continuă proprie și urmărirea lor perseverentă.
B.	<p>Predarea-învățarea evaluarea</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content;"> <p>Competențe de predare-învățare-evaluare</p> </div>	<p>B.1. Cunoaștere / înțelegere (3 pct.)</p> <p>B.2. Proiectare / elaborare (8 pct.)</p> <p>B.3. Aplicare / realizare (8 pct.)</p> <p>B.4. Evaluare/monitorizare (11 pct.)</p>	<p>B.1.1. Posedarea cunoștințelor privind dezvoltarea cognitivă a elevilor (etape, zone de dezvoltare etc.).</p> <p>B.1.2. Posedarea de cunoștințe despre natura învățării, stilurile învățării, strategiile și tehnicile învățării-evaluării.</p> <p>B.1.3. Cunoașterea modalităților și principiilor de elaborare a strategiilor didactice, a activităților de învățare a elevilor.</p> <p>B.2.1. Proiectarea implicării active a elevilor în actul de învățare, a formării competențelor necesare în raport cu caracteristicile și particularitățile individuale ale elevilor, cu finalitățile proiectate și contextele concrete de învățare.</p> <p>B.2.2. Proiectarea implicării active a elevilor în dezvoltarea viziunilor lor științifice și civice.</p> <p>B.2.3. Proiectarea dezvoltării gândirii critice, analitice, divergente, creative, productive a elevilor.</p> <p>B.2.4. Proiectarea participării elevilor în luarea de decizii cu referire la învățare și implicare responsabilă.</p> <p>B.2.5. Proiectarea învățării incluzive a elevilor cu nevoi speciale.</p> <p>B.2.6. Proiectarea învățării <i>on-line</i>.</p> <p>B.2.7. Proiectarea materialelor didactice complementare.</p> <p>B.2.8. Proiectarea managementului clasei, în raport cu particularitățile acesteia și cu finalitățile preconizate.</p> <p>B.3.1. Aplicarea diferitelor forme de învățare și de activizare a elevilor, în raport cu cunoștințele și capacitățile acestora, precum și în raport cu caracteristicile și necesitățile individuale, finalitățile preconizate și contextele reale de învățare.</p> <p>B.3.2. Aplicarea diferitelor stiluri de învățare a elevilor și a diferitelor strategii de învățare.</p> <p>B.3.3. Aplicarea diferitelor activități de învățare privind identificarea și rezolvarea problemelor, studiilor de caz, precum și dezvoltarea gândirii critice, analitice, divergente etc.</p> <p>B.3.4. Susținerea elevilor în vederea liberii expunerii a ideilor proprii, participarea în discuții, dezbateri, comentarii, în procesul învățării.</p> <p>B.3.5. Aplicarea activităților de transfer al cunoștințelor, competențelor elevilor.</p> <p>B.3.6. Motivarea învățării elevilor, evaluarea obiectivă, continuă și formativă a elevilor.</p> <p>B.3.7. Realizarea cercetării științifice aplicative.</p> <p>B.3.8. Utilizarea în activitatea profesională a rezultatelor investigaționale din domeniu și din alte domenii.</p> <p>B.4.1. Aplicarea diferitelor tehnici de evaluare în raport cu diferite aspecte de predare-învățare.</p> <p>B.4.2. Aplicarea metodelor eficiente de evaluare a rezultatelor școlare.</p> <p>B.4.3. Realizarea evaluării rezultatelor învățării în funcție de capacitățile individuale ale elevilor și criteriile de evaluare prestabilite.</p> <p>B.4.4. Realizarea evaluării centrate pe competențe.</p> <p>B.4.5. Aplicarea instrumentelor eficiente de analiză și prelucrare a rezultatelor evaluate.</p>

		B.5. Formare continuă (2 pct.)	<p>B.4.6. Promovarea autoevaluării, interevaluării în procesul educațional.</p> <p>B.4.7. Monitorizarea procesului învățării în funcție de nivelul școlarizării și de caracteristicile individuale ale elevilor.</p> <p>B.4.8. Evaluarea/autoevaluarea lecției/lecțiilor în cadrul unității de învățare.</p> <p>B.4.9. Promovarea succesului în cadrul evaluării învățării.</p> <p>B.4.10. Asigurarea transparenței și confidențialității în procesul evaluării elevilor.</p> <p>B.4.11. Stabilirea corelației dintre rezultatele evaluării și proiectarea didactică ulterioară.</p> <p>B.5.1. Perfecționarea/dezvoltarea experienței proprii în baza analizei achizițiilor curriculare.</p> <p>B.5.2. Perfecționarea/dezvoltarea experienței proprii prin studierea inovațiilor în domeniul pedagogiei, psihologiei și al metodologiei didactice.</p>
C.	Dezvoltarea personalității elevului	<p>C.1. Cunoaștere/înțelegere (6 pct.)</p> <p>C.2. Proiectare/elaborare (5 pct.)</p> <p>C.3. Aplicare/realizare (6 pct.)</p> <p>C. 4. Evaluare/monitorizare (2 pct.)</p> <p>C.5. Formare continuă (3</p>	<p>C.1.1. Cunoașterea și înțelegerea abordărilor psihologice și pedagogice cu privire la formarea și dezvoltarea elevilor.</p> <p>C.1.2. Cunoașterea și înțelegerea particularităților psihologice, emoționale și sociale ale elevilor.</p> <p>C.1.3. Cunoașterea și înțelegerea deosebirilor fizice, emoționale, sociale și culturale ale elevilor de diferite vârste.</p> <p>C.1.4. Cunoașterea particularităților dezvoltării memoriei, gândirii, atenției, percepției elevilor de diferite vârste.</p> <p>C.1.5. Cunoașterea mijloacelor și factorilor de motivare a elevilor pentru învățare.</p> <p>C.1.6. Cunoașterea modelelor/dimensiunilor de prognozare, mobilizare și realizare a dezvoltării competențelor elevilor în raport cu particularitățile individuale ale acestora.</p> <p>C.2.1. Proiectarea diferitelor activități pentru elevi, ținând cont de particularitățile psihoindividuale, sociale și emoționale ale acestora.</p> <p>C.2.2. Proiectarea dezvoltării elevilor în raport cu particularitățile lor de vârstă și cu particularitățile psihofiziologice.</p> <p>C.2.3. Proiectarea activităților privind autocunoașterea și autodezvoltarea elevilor.</p> <p>C.2.4. Proiectarea interacțiunii angajării elevilor în procesul educațional, respectând deosebirile și necesitățile acestora.</p> <p>C.2.5. Proiectarea activităților privind dezvoltarea creativității și a inițiativei elevilor.</p> <p>C.3.1. Implicarea elevilor în diferite tipuri de activități, în raport cu deosebirile individuale, psihologice ale acestora.</p> <p>C.3.2. Aplicarea metodelor constructive în rezolvarea diferitor probleme, situațiilor de criză și conflict.</p> <p>C.3.3. Încurajarea elevilor pentru participare în diferite activități, ținând cont de interesele și necesitățile lor.</p> <p>C.3.4. Susținerea autocunoașterii, autoformării și aspirațiilor elevilor.</p> <p>C.3.5. Aplicarea diferitelor instrumente în motivarea elevilor pentru învățare.</p> <p>C.3.6. Aplicarea elementelor de consiliere</p>

		pct.)	<p>psihopedagogică.</p> <p>C.4.1. Aplicarea diferitelor strategii de apreciere/evaluare/diagnosticare a diferitelor aspecte ale personalității elevilor (colaborare cu alți elevi, rezolvarea conflictelor, reacția la insucces etc.).</p> <p>C.4.2. Evaluarea și analiza motivației, comportamentului, activismului, autonomiei elevilor.</p> <p>C.5.1. Dezvoltarea profesională în baza analizei comportamentului, motivelor și caracteristicilor personale ale elevilor.</p> <p>C.5.2. Dezvoltarea continuă a cunoștințelor în domeniul psihologiei educaționale, psihofiziologiei, psihosociologiei, cu referire la formarea personalității elevilor.</p> <p>C.5.3. Dezvoltarea continuă a competențelor psihopedagogice privind formarea personalității elevilor.</p>
D.	<p>Comunicarea și relaționarea</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 10px auto;"> <p>Competențe de comunicare și relaționare</p> </div>	<p>D.1. Cunoaștere/înțelegere (4 pct.)</p> <p>D.2. Proiectare/elaborare (4 pct.)</p> <p>D.3. Aplicare/realizare (11 pct.)</p> <p>D.4. Evaluare / monitorizare (6 pct.)</p>	<p>D.1.1. Înțelegerea importanței atitudinii și comunicării cu elevii, cu părinții și cu alți participanți la procesul de învățământ.</p> <p>D.1.2. Stăpânirea informației cu privire la resursele angajate în procesul educațional (instituționale, locale, comunitare etc.).</p> <p>D.1.3. Cunoașterea formelor și mijloacelor de comunicare cu partenerii educaționali.</p> <p>D.1.4. Cunoașterea tehnicilor de comunicare eficientă în diferite situații.</p> <p>D.2.1. Proiectarea sistemică a activităților cu părinții, cu alți parteneri în baza analizei necesităților, resurselor și posibilităților de participare.</p> <p>D.2.2. Proiectarea diferitelor activități de relaționare și comunicare la nivel de comunitate și instituție.</p> <p>D.2.3. Proiectarea și identificarea instrumentelor și mijloacelor de comunicare eficientă.</p> <p>D.2.4. Proiectarea strategiilor de comunicare adecvate scopului și particularităților individuale ale interlocutorului și situației de comunicare.</p> <p>D.3.1. Crearea, împreună cu partenerii, a unei atmosfere favorabile pentru dezvoltarea elevilor și realizarea intereselor acestora.</p> <p>D.3.2. Relaționare activă și constructivă cu reprezentanții vieții școlare și comunitare.</p> <p>D.3.3. Informarea și consultarea părinților privind implicarea acestora în îmbunătățirea activității școlii.</p> <p>D.3.4. Susținerea și stimularea inițiativei partenerilor îndreptate spre îmbunătățirea procesului educațional în școală.</p> <p>D.3.5. Implicarea, împreună cu partenerii, în dezvoltarea competențelor sociale.</p> <p>D.3.6. Desfășurarea activităților în echipă, în grupuri mici și individual în acord cu scopurile urmărite.</p> <p>D.3.7. Stabilirea unor relații pozitive cu colegii și cu alte persoane.</p> <p>D.3.8. Utilizarea diverselor limbaje de comunicare.</p> <p>D.3.9. Adoptarea comportamentului la diversitatea situațiilor de comunicare și relaționare.</p> <p>D.3.10. Rezolvarea constructivă prin consens/colaborare a situațiilor de problemă, a conflictelor profesionale.</p> <p>D.3.11. Manifestarea toleranței, a tactului și a deontologiei profesionale în cadrul comunicării și</p>

		<p>D.5. Formare continuă (2 pct.)</p>	<p>relaționării. D.4.1. Autoevaluarea eficienței comunicării proprii și relațiilor interpersonale. D.4.2. Monitorizarea dezvoltării unui parteneriat relațional eficient. D.4.3. Dezvoltarea parteneriatului în baza analizei rezultatelor obținute. D.4.4. Informarea permanentă a partenerilor despre procesul și rezultatele acțiunilor comune. D.4.5. Evaluarea eficienței comunicării și relațiilor interpersonale din perspectiva normelor sociale. D.4.6. Analiza și aprecierea capacităților proprii de comunicare și interrelaționare. D.5.1. Proiectarea dezvoltării proprii în baza analizei eficienței de relaționare cu partenerii: elevi, părinți, bunici, colegi, reprezentanți ai comunității etc. D.5.2. Perfecționarea continuă în domeniul relațional și comunicațional.</p>
--	--	---	---

Anexa 10. Sistemul de indicatori: evaluarea lecției/lecțiilor proiectate pe unități de învățare
1. Indicatori și tehnici de evaluare-analiză

Nr. d/o	Indicatori	Tehnici de evaluare și analiză	Aprecieri				Comentarii
			4	3	2	0	
			înalt	mediu	mic	zero	
1.	Diversitatea tipurilor de lecții (tradiționale, netradiționale, mixte, combinate etc.) asigură atingerea finalităților preconizate.	<ul style="list-style-type: none"> Se identifică tipurile tuturor lecțiilor în cadrul unităților de învățare. Se stabilește coerența tipului de lecție cu finalitățile proiectate. Se stabilește diversitatea tipurilor de lecții și coerența acestora cu finalitățile proiectate în cadrul unității de învățare. Se analizează oportunitatea și eficiența lecțiilor netradiționale. 					
2.	Tema/subiectul lecției face parte din structura unității de învățare, coerente cu cea din curriculumul disciplinei și asigură integritatea conținutului acesteia.	<ul style="list-style-type: none"> Se analizează unitatea de învățare și subiectele constituente. Se constată că subiectul face parte din structura unității de învățare. Se analizează integritatea conținutului unității de învățare. <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-top: 10px;"> <p>Atenție! <i>Unitatea de învățare se structurează pe subiecte. În același timp, subiectul unei lecții poate fi același pentru toate lecțiile în cadrul unității de învățare. În acest caz, denumirea unității de învățare este și subiectul pentru toate tipurile de lecții în cadrul acesteia.</i></p> </div>					
3.	Obiectivele lecțiilor în cadrul unității de învățare sunt formulate și orientate spre formarea de competențe (subcompetențe).	<ul style="list-style-type: none"> Se identifică dacă toate lecțiile în cadrul unității de învățare au aceleași finalități – competențele (subcompetențele). Se analizează dacă obiectivele sunt formulate taxonomic: reproductiv, productiv, creativ/cunoaștere, aplicarea, integrarea/cognitive, afective, psihomotorii. Se analizează dacă obiectivele sunt orientate spre formarea competențelor generale și a competențelor-cheie. 					
4.	Obiectivele operaționale ale lecției sunt formulate taxonomic și sunt orientate spre formarea subcompetenței concrete / subcompeten	<ul style="list-style-type: none"> Se identifică dacă operaționalizarea obiectivelor din cadrul unității de învățare (subcompetenței) este adecvată și asigură formarea pe etape a subcompetenței /subcompetențelor respective. Se analizează dacă obiectivele operaționale sunt relevante și accesibile pentru atingerea de către toți elevii. Se aplică taxonomia obiectivelor /competențelor și se stabilește coerența dintre diferite tipuri de obiective operaționale. Se stabilește dacă obiectivele operaționale asigură individualizarea învățării. 					

	țelor concrete.	<ul style="list-style-type: none"> Se identifică dacă obiectivele operaționale sunt adecvate tipului lecției și logicii formării competențelor. <p>Atenție! 1. <i>Obiectivele sunt intrările în proces, iar (sub)competențele sunt ieșirile / finalitățile procesului.</i> 2. <i>Competențele (sub)competențele sunt prestabilite de obiectivele se formulează de către profesori.</i> 3. <i>Obiectivele se operaționalizează, iar competențele se operaționalizează.</i> 4. <i>Obiectivele indică calea (strategia) de formare a competențelor.</i></p>					
5.	Conținutul lecției / lecțiilor asigură atingerea obiectivelor operaționale și formarea subcompetențelor	<ul style="list-style-type: none"> Se identifică dacă conținuturile sunt actuale pentru elevi. Se identifică complexitatea conținuturilor/dozarea acestora pe lecții. Se identifică dacă conținuturile au un caracter științific. Se identifică logica organizării conținuturilor în cadrul unității de învățare, respectând unitatea acestora. <p>Atenție! <i>Conținuturile sunt mijloacele de formare a competențelor.</i></p>					
6.	Strategiile didactice utilizate sunt adecvate obiectivelor preconizate, particularităților de vârstă, tipului lecției / lecțiilor și sunt orientate spre formarea competențelor.	<ul style="list-style-type: none"> Se observă și se identifică strategiile didactice aplicate. Se raportează strategiile didactice la tipologia obiectivelor și se stabilește coerența acestora. Se identifică varietatea / diversitatea metodelor aplicate. Se identifică și se apreciază gradul de interactivitate și implicare a elevilor în actul de învățare (centrare pe elev). Se identifică dacă strategiile didactice sunt proiectate de profesor sau sunt preluate / adaptate. Se identifică și se apreciază varietatea formelor de învățare: individual, în grupuri mici, în perechi etc. Se identifică și se apreciază diversitatea activităților de învățare și coerența acestora cu tipologia obiectivelor. <p>Atenție! 1. <i>Profesorul are dreptul să aplice strategii didactice proprii.</i> 2. <i>Profesorul poate să facă transferul de strategii didactice și să le adapteze.</i> 3. <i>Profesorul trebuie să pună accentul pe strategiile didactice interactive.</i></p>					

7.	<p>Comunicarea didactică asigură realizarea obiectivelor / finalităților preconizate prin:</p> <p>• explicarea clară a obiectivelor și sarcinilor didactice pentru elevi;</p> <p>• implicarea activă și eficientă a elevilor în activitățile de învățare;</p> <p>• stimularea activității de învățare;</p> <p>• stimularea gândirii critice, creative, divergente etc.;</p> <p>• respectarea ideilor și opiniilor elevilor;</p> <p>• orientarea elevilor la producerea noilor idei, rezolvarea de sine stătătoare a situațiilor de problemă;</p> <p>• orientarea elevilor la colaborare și cooperare în procesul de învățare;</p> <p>• aplicarea unui limbaj accesibil și coerent;</p> <p>• apelarea la experiența elevilor.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Se identifică, prin observare, comportamentul comunicativ al profesorului. • Se analizează și se apreciază fiecare indicator în parte. • Se generalizează aprecierile și se fac concluziile generale asupra calității comunicării didactice a profesorului. • Pot fi aplicate pentru obținerea unor informații complementare chestionare, interviul cu colegii, părinții, managerii, elevii. 					
8.	<p>Aplicarea eficientă a resurselor tehnologiilor informaționale</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Se identifică și se analizează modalitățile de aplicare a mijloacelor informaționale. • Se analizează eficiența și logica aplicării mijloacelor informaționale. 					

	le: pagina web, e-mail, videoproiect or.	<ul style="list-style-type: none"> Se analizează unitatea strategiilor didactice și a tehnologiilor informaționale. Se apreciază diversitatea aplicării tehnologiilor informaționale. 					
		Atenție! <i>Tehnologiile informaționale nu înlocuiesc profesorul.</i>					
9.	Realizarea eficientă, obiectivă a evaluării rezultatelor școlare în cadrul lecției și al unității de învățare.	<ul style="list-style-type: none"> Se identifică dacă profesorul a stabilit clar criteriile de evaluare în cadrul lecției și al unității de învățare. Se identifică și se analizează modalitățile de realizare a evaluării inițiale, formative și finale în cadrul unității de învățare. Se analizează corelația dintre testele/activitățile de evaluare și finalitățile preconizate. Se apreciază diversitatea metodelor/activităților de evaluare a rezultatelor elevilor. Se apreciază obiectivitatea evaluării rezultatelor școlare prin observare și discuții cu elevii/părinții. Se analizează gradul de realizare a obiectivelor / gradul de formare a competențelor (subcompetențelor) fiecărui elev. Se apreciază modalitățile și eficiența comentariilor, interpretărilor rezultatelor școlare evaluate. Se apreciază modalitățile de realizare a conexiunii inverse în urma analizei rezultatelor elevilor. Se apreciază axarea pe rezultatele pozitive, succesul școlar. Se apreciază implicarea elevilor în autoevaluare. Se apreciază măiestria realizării evaluării rezultatelor școlare. 					
10.	Relația dintre profesor și elevi este una de parteneriat, în care fiecare își asumă responsabilitatea pentru atingerea finalităților preconizate.	<ul style="list-style-type: none"> Se aplică observarea și chestionarea părților implicate. Se analizează și se apreciază cadrul relațional stabilit între profesor-elevi, elevi-elevi. 					
11.	Timbul în cadrul lecției și în ansamblul de lecții este folosit adecvat, eficient, rațional.	<ul style="list-style-type: none"> Se identifică timpul necesar realizării diferitelor tipuri de activități. Se analizează și se apreciază dacă timpul folosit pentru una sau altă activitate este suficient sau nu este suficient, rațional. 					

12.	Deontologia pedagogică și etica profesională sunt respectate.	<ul style="list-style-type: none"> Se aplică observarea comportamentului etic al profesorului. Se analizează rezultatele observării și se fac aprecierile respective. Se aplică și instrumentele complementare: chestionarea colegilor, părinților, elevilor. Se apreciază și autoevaluarea comportamentului etic și profesional propriu. 					
13.	Orientarea valorică a lecției, lecturilor în cadrul unității de învățare corespunde cadrului axiologic și intercultural.	<ul style="list-style-type: none"> Se identifică componenta valorică a lecției / lecțiilor. Se apreciază imparțialitatea în aprecierea valorilor interculturale. Se apreciază axa valorică a profesorului și orientarea elevilor în sistemul de valori. 					
14.	TOTAL						

2. Indicatori de activitate și descriptori de calitate

Nr. d/o	Indicatori	Punctaj	Descriptori de calitate	Apreciere	Comentarii
1.	Diversitatea tipurilor de lecții (tradiționale, netradiționale; mixte, combinate etc.) asigură atingerea finalităților preconizate.	4 - înalt	<ul style="list-style-type: none"> Valorificarea diferitelor tipuri de lecții într-o consecutivitate logică și în raport cu obiectivele /finalitățile preconizate. 		
		3 - mediu	<ul style="list-style-type: none"> Valorificarea unor tipuri de lecții într-o consecutivitate logică și cu unele incoerențe cu obiectivele/finalitățile preconizate. 		
		2 - minim	<ul style="list-style-type: none"> Valorificarea a 1-2 tipuri de lecții fără a se ține cont de logica consecutivității acestora și cu unele incoerențe cu obiectivele /finalitățile preconizate. 		
		0 - zero	<ul style="list-style-type: none"> Imposibilitatea de a stabili tipurile lecției și incoerența totală cu obiectivele /finalitățile preconizate. 		
2.	Tema / subiectul lecției face parte din structura unității de învățare coerentă cu cea din curriculumul disciplinei și asigură integritatea conținutului acesteia.	4 - înalt	<ul style="list-style-type: none"> Subiectul/subiectele lecției /lecțiilor sunt formulate logic și fac parte din structura unității de învățare, coerentă cu cea din curriculumul școlar. Subiectul/subiectele lecției /lecțiilor asigură în mare parte integritatea unității de învățare. 		
		3 - mediu	<ul style="list-style-type: none"> Subiectul/subiectele lecției /lecțiilor sunt formulate logic cu unele abateri de la structura unității de învățare. Subiectul/subiectele lecției 		

			/lecțiilor asigură integritatea unității de învățare.		
		2- minim	<ul style="list-style-type: none"> • Subiectul/subiectele lecției /lecțiilor este (sunt) formulate cu unele abateri de la tipologia unității de învățare sau nu țin (nu țin) de structura unității de învățare. • Subiectul/subiectele lecției /lecțiilor asigură în mică măsură integritatea unității de învățare. 		
		0 - zero	<ul style="list-style-type: none"> • Subiectul/subiectele lecției /lecțiilor nu țin (nu țin) de structura unității de învățare și nu asigură atingerea obiectivelor/finalităților preconizate. 		
3.	Obiectivele lecțiilor în cadrul unității de învățare sunt formulate și orientate spre formarea de competențe (subcompetențe).	4 - înalt	<ul style="list-style-type: none"> • Obiectivele de referință ale lecției/lecțiilor sunt orientate spre formarea de competențe/subcompetențe prezentate în curriculumul școlar. • Obiectivele lecției/lecțiilor sunt formulate taxonomic: cunoaștere, aplicare, interpretare (productive, reproductive, creative). • Obiectivele de referință ale lecției/lecțiilor sunt orientate spre formarea competențelor generale și spre formarea competențelor-cheie. 		
		3 - mediu	<ul style="list-style-type: none"> • Obiectivele de referință ale lecției/lecțiilor sunt orientate spre formarea subcompetențelor, cu abateri neesențiale. • Obiectivele de referință ale lecției/lecțiilor sunt formulate taxonomic cu unele abateri (dominarea obiectivelor de cunoaștere/reproductive). • Obiectivele de referință ale lecției/lecțiilor sunt orientate spre formarea competențelor generale, a competențelor-cheie, însă nu sunt valorificate toate posibilitățile acestora. 		
		2 - minim	<ul style="list-style-type: none"> • Obiectivele de referință ale lecției/lecțiilor sunt orientate în mică măsură spre formarea subcompetențelor; nu corespund conținuturilor acestora. • Obiectivele de referință ale lecției/lecțiilor nu sunt formulate taxonomic: sunt formulate numai obiectivele de cunoaștere. • Obiectivele de referință ale lecției/lecțiilor nu conțin 		

			orientări spre formarea competențelor generale și ale celor cheie.		
		0 - zero	<ul style="list-style-type: none"> • Obiectivele de referință ale lecției/lecțiilor sunt lipsă sau nu sunt formulate în corespundere cu subcompetențele prevăzute de unitatea de învățare. 		
4.	Obiectivele operaționale ale lecției sunt formulate taxonomic și orientate spre formarea subcompetenței concrete/subcompetențelor concrete.	4 - înalt	<ul style="list-style-type: none"> • Obiectivele operaționale ale lecției asigură formarea pe etape a subcompetențelor din cadrul unității de învățare. • Obiectivele operaționale sunt formulate taxonomic, sunt relevante și accesibile pentru toți elevii. • Obiectivele operaționale asigură individualizarea procesului de învățare și a diferitelor tipuri de activități de învățare pe niveluri. 		
		3 - mediu	<ul style="list-style-type: none"> • Obiectivele operaționale ale lecției asigură formarea pe etape a subcompetențelor cu unele abateri față de subcompetența concretă (de ex.: obiectivele operaționale nu prevăd formarea subcompetenței de analiză critică a unor fenomene). • Obiectivele operaționale sunt formulate taxonomic, cu unele abateri în favoarea unui tip de subcompetențe (de ex.: celui de cunoaștere). • Obiectivele operaționale asigură individualizarea planului de învățare și aplicarea diferitelor activități de învățare, fără diseminarea clară pe niveluri. 		
		2 - minim	<ul style="list-style-type: none"> • Obiectivele operaționale ale lecției asigură formarea doar a unor subcompetențe, fără respectarea etapelor de formare a acestora. • Obiectivele operaționale nu sunt formulate taxonomic, se observă un dezechilibru între tipurile de obiective. • Obiectivele operaționale asigură în mică măsură individualizarea procesului de învățare. 		
		0 - zero	<ul style="list-style-type: none"> • Obiectivele operaționale lipsesc sau nu asigură formarea subcompetențelor și învățarea individualizată. 		
5.	Conținutul lecției/lecțiilor asigură atingerea obiectivelor operaționale și	4 - înalt	<ul style="list-style-type: none"> • Conținutul lecției/lecțiilor este organizat și structurat în conformitate cu subiectul și 		

	formarea subcompetențelor		<p>tipologia lecției/lecțiilor.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Conținutul lecției/lecțiilor include „cunoștințele” actuale și accesibile elevilor. • Conținutul lecției/lecțiilor este dozat concret pe lecții în cadrul unității de învățare. • Profesorul/învățătorul nu a comis erori științifice în prezentarea/aplicarea conținuturilor. 		
		3 - mediu	<ul style="list-style-type: none"> • Conținutul lecției/lecțiilor este organizat și structurat în conformitate cu subiectul și tipologia lecțiilor și asigură formarea subcompetențelor preconizate: se observă multe incoerențe între subiectul lecției și esența conținuturilor (unele informații nu țin de subiectul predat). 		
		2 - minim	<ul style="list-style-type: none"> • Conținutul lecției/lecțiilor nu corespunde, în mare parte, subiectului și tipului lecției și nu asigură formarea eficientă a subcompetențelor. • Conținutul lecției este prea complicat și dozat neeficient pe lecții. • Profesorul a comis unele erori în prezentarea, predarea cursurilor. 		
		0 - zero	<ul style="list-style-type: none"> • Conținutul lecției/lecțiilor nu corespunde unității de învățare și nu asigură formarea de subcompetențe. 		
6.	Strategiile didactice utilizate sunt adecvate obiectivelor preconizate, particularităților de vârstă, tipului lecției/lecțiilor și sunt orientate spre formarea competențelor.	4 - înalt	<ul style="list-style-type: none"> • Strategiile didactice aplicate (diversitatea și combinarea metodelor) asigură realizarea finalităților proiectate/formarea competențelor la toți elevii. • Strategiile didactice aplicate sunt axate pe cel ce învață: realizarea potențialului propriu, implicarea activă în actul de învățare, individualizarea învățării. • Aplicarea variatelor forme de învățare: individuală, în perechi, în grupuri mici, în grupuri mari. • Gradul de implicare a elevilor în activități interactive este înalt: toți elevii sunt implicați în activități. 		
		3 - mediu	<ul style="list-style-type: none"> • Strategiile didactice aplicate asigură realizarea finalităților preconizate cu implicarea tuturor elevilor. • Strategiile didactice aplicate sunt 		

			<p>axate pe cel ce învață: nu toți elevii sunt implicați în activități de învățare, individualizarea învățării este realizată parțial etc.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nu se aplică toată varietatea de forme: domină formele de activitate în grupuri mari sau individuale. 		
		2 - minim	<ul style="list-style-type: none"> • Strategiile didactice aplicate asigură realizarea numai a unei părți din finalitățile proiectate: majoritatea elevilor nu și-au atins obiectivele preconizate. • Strategiile didactice sunt centrate mai puțin pe cel ce învață: lucrează activ numai o mică parte de elevi, nu se aplică eficient activitățile de învățare individuale și în grup. • Domină activitățile colective de învățare. 		
		0 - zero	<ul style="list-style-type: none"> • Strategiile didactice aplicate nu asigură formarea de subcompetențe la toți elevii (strategiile apar ca niște metode izolate). • Elevii nu sunt implicați în învățarea activă/interactivă. 		
7.	Comunicarea didactică asigură realizarea obiectivelor/finalităților preconizate.	4 - înalt	<ul style="list-style-type: none"> • Explicarea clară a obiectivelor și sarcinilor didactice pentru elevi. • Implicarea activă și eficientă a elevilor în activitățile de învățare. • Stimularea gândirii critice, creative, divergente etc. • Respectarea ideilor și opiniilor elevilor. • Orientarea elevilor la producerea noilor idei, rezolvarea de sine stătătoare a situațiilor de problemă. • Orientarea elevilor spre colaborare și cooperare în procesul de învățare. • Aplicarea unui limbaj accesibil și coerent. • Apelarea la experiențele elevilor. 		
		3 - mediu	<ul style="list-style-type: none"> • Explicarea cu unele dificultăți a obiectivelor și sarcinilor didactice elevilor, implicarea de la caz la caz a acestora în procesul de stabilire a obiectivelor și sarcinilor didactice. • Implicarea activă a elevilor în activități de comunicare, însă mai puțin eficientă. • Stimularea gândirii critice, 		

			<p>creative divergente a elevilor este sporadică.</p> <p>ÿ Elevii sunt orientați mai puțin spre producerea noilor idei.</p> <p>ÿ Respectarea ideilor, opiniilor elevilor este rezervată.</p> <p>ÿ Comiterea unor erori de limbaj, pe alocuri limbajul este complicat.</p> <p>ÿ Apelarea secvențială la experiențele elevilor.</p>		
		2 - minim	<p>ÿ Explicarea sporadică a obiectivelor și sarcinilor didactice pentru elevi.</p> <p>ÿ Implicarea elevilor în activități reproductive /pasive/de ascultare</p> <p>ÿ Stimularea gândirii critice creative, divergente este sporadică.</p> <p>ÿ Elevii practic nu sunt orientați spre emiterea noilor idei; opinia elevilor nu se acceptă în majoritatea cazurilor.</p> <p>ÿ Nu se apelează la experiența elevilor.</p>		
		0 - zero	<p>ÿ Obiectivele și sarcinile didactice nu se explică elevilor.</p> <p>ÿ Elevii nu se implică în activități interactive.</p> <p>ÿ Elevii, în majoritatea cazurilor, sunt pasivi în actul de învățare.</p> <p>ÿ Elevii nu sunt orientați spre producerea noilor idei.</p> <p>ÿ Nu se apelează la experiența elevilor.</p>		
8.	Aplicarea eficientă a resurselor/tehnologiilor informaționale: pagina web, e-mail, videoproiector.	4 - înalt	<p>ÿ Aplicarea tehnologiilor informaționale ca mijloc de eficientizare a procesului de predare-învățare-evaluare.</p> <p>ÿ Pregătirea elevilor pentru utilizarea tehnologiilor informaționale.</p> <p>ÿ Aplicarea tehnologiilor informaționale îi motivează pe elevi pentru învățarea eficientă.</p> <p>ÿ Manifestarea competenței de utilizare a tehnologiilor informaționale în procesul educațional.</p> <p>ÿ Diversitatea utilizării tehnologiilor informaționale este argumentată și motivată.</p>		
		3 - mediu	<p>ÿ Aplicarea tehnologiilor informaționale în scopul obținerii</p>		

			<p>unor rezultate mai bune.</p> <p>ÿ Pregătirea elevilor pentru utilizarea tehnologiilor informaționale este medie: nu toți elevii cunosc calculatorul.</p> <p>ÿ Aplicarea tehnologiilor informaționale motivează într-o măsură oarecare învățarea elevilor.</p> <p>ÿ Manifestarea competenței de utilizare a tehnologiilor informaționale este medie: se observă neîncrederea în utilizarea paginii web sau a videoprojectorului.</p>		
		2 - minim	<p>ÿ Aplicarea tehnologiilor informaționale este ineficientă, puțin eficientă.</p> <p>ÿ Pregătirea elevilor pentru utilizarea tehnologiilor informaționale este insuficientă.</p> <p>ÿ Aplicarea tehnologiilor informaționale practic nu motivează elevii pentru învățare.</p> <p>ÿ Nivelul scăzut al competenței de utilizare a tehnologiilor informaționale.</p>		
		0 - zero	<p>ÿ Tehnologiile informaționale nu se aplică.</p> <p>ÿ Tehnologiile informaționale aplicate nu sunt eficiente, ci invers, blochează învățarea elevilor.</p>		
9.	Realizarea eficientă, obiectivă a evaluării rezultatelor școlare în cadrul lecției și al unității de învățare.	4 - înalt	<p>ÿ Stabilirea clară a criteriilor de evaluare curentă /formativă și finală în cadrul unității de învățare.</p> <p>ÿ Realizarea interconexă a evaluării inițiale, continue și sumative în cadrul unității de învățare.</p> <p>ÿ Aplicarea diversității metodelor /instrumentelor de evaluare a rezultatelor școlare.</p> <p>ÿ Manifestarea obiectivității și credibilității în procesul de evaluare a rezultatelor școlare.</p> <p>ÿ Capacitatea de a elabora teste de diferite tipuri și grade de complexitate.</p> <p>ÿ Evaluarea gradului de formare a subcompetențelor la finele studiului unității de învățare (a se vedea, sugestiile respective).</p> <p>ÿ Realizarea conexiunii inverse în baza analizei rezultatelor evaluării.</p>		

			<p>Ț Axarea pe evaluarea performanțelor, a succesului.</p> <p>Ț Implicarea elevilor în autoevaluare și în evaluarea reciprocă.</p> <p>Ț Manifestarea măiestriei pedagogice în realizarea evaluării rezultatelor școlare.</p>		
		3 - mediu	<p>Ț Stabilirea criteriilor de evaluare curentă, formativă și finală în cadrul unității de învățare: se identifică abateri neînsemnate de la conținutul subcompetențelor.</p> <p>Ț Realizarea evaluării inițiale, continue și sumative în cadrul unității de învățare: se identifică interconexiune insuficientă între evaluarea inițială, continuă și finală.</p> <p>Ț Aplicarea metodelor/instrumentelor tradiționale de evaluare a rezultatelor școlare.</p> <p>Ț Manifestarea, în majoritatea cazurilor, a obiectivității în procesul de evaluare.</p> <p>Ț Testele elaborate și aplicate sunt, în majoritatea cazurilor, valide și măsoară subcompetențele indicate în curriculumul școlar.</p> <p>Ț Evaluarea gradului de formare a subcompetențelor la finele studierii unității de învățare; aceasta corespunde, în mare parte, cerințelor curriculare.</p> <p>Ț Realizarea periodică a conexiunii inverse în urma analizei rezultatelor școlare.</p> <p>Ț Axarea pe evaluarea cunoștințelor și mai puțin a competențelor/subcompetențelor.</p> <p>Ț Implicarea periodică a elevilor în autoevaluare, evaluare reciprocă.</p>		
		2 - minim	<p>Ț Criteriile de evaluare nu sunt stabilite clar în cadrul unității de învățare.</p> <p>Ț Evaluarea inițială nu se realizează.</p> <p>Ț Interconexiunea între evaluarea continuă și cea finală în cadrul unității de învățare este slabă.</p> <p>Ț Evaluarea este, în mare parte, subiectivă și centrată pe cunoștințe.</p> <p>Ț Aplicarea metodelor tradiționale</p>		

			<p>de evaluare a rezultatelor școlare.</p> <p>ÿ Rezultatele evaluării nu sunt, în mare parte, coerente cu obiectivele curriculare (subcompetențele).</p> <p>ÿ Elevii, practic, nu se implică în autoevaluare, în evaluare reciprocă.</p>		
		0 - zero	<p>ÿ Criteriile de evaluare nu sunt stabilite.</p> <p>ÿ Evaluarea inițială și finală nu se realizează.</p> <p>ÿ Domină evaluarea curentă axată pe cunoștințe reproductive.</p> <p>ÿ Nu se realizează conexiunea inversă (feedback-ul) în urma analizei rezultatelor evaluării.</p> <p>ÿ Elevii nu se implică în autoevaluare.</p>		
10.	Relația dintre profesor și elevi este una de parteneriat, în care fiecare își asumă responsabilitatea pentru atingerea finalităților preconizate.	4 - înalt	<p>ÿ Relațiile dintre profesor și elevi sunt cele de parteneriat și de stimă reciprocă.</p> <p>ÿ Relațiile dintre elevi sunt prietenoase: ei activează împreună cu plăcere la rezolvarea diferitelor probleme, inclusiv a celor extracurriculare.</p>		
		3 - mediu	<p>ÿ Relațiile dintre profesor și elevi sunt, în mare parte, de parteneriat și de stimă reciprocă, cu unele abateri.</p> <p>ÿ Relațiile dintre elevi sunt prietenoase, cu unele abateri.</p>		
		2 - minim	<p>ÿ Relațiile dintre profesor și elevi sunt de tip „subiect-obiect”, elevul este privit mai mult ca obiect al procesului educațional.</p> <p>ÿ Relațiile dintre elevi se caracterizează prin elemente de agresivitate.</p> <p>ÿ Profesorul nu reglează cadrul relațional al elevilor.</p>		
		0 - zero	<p>ÿ Relațiile dintre profesor și elevi sunt agresive, profesorul, de fiecare dată, impune modele de comportament elevilor.</p> <p>ÿ Relațiile dintre elevi sunt agresive, neprietenoase.</p>		
11.	Timpul în cadrul lecției și în ansamblul de lecții este folosit adecvat, eficient, rațional.	4 - înalt	ÿ Timpul în cadrul lecției/lecțiilor este dozat coerent pentru realizarea obiectivelor/activităților de învățare, în conformitate cu complexitatea lor: toate activitățile proiectate au fost		

			<p>realizate.</p> <p>Ț Tempoul desfășurării lecției/lecțiilor este dinamic.</p>		
		3 - mediu	<p>Ț Timpul în cadrul lecției/lecțiilor este dozat, în mare parte, coerent pentru realizarea obiectivelor /activităților de învățare, în conformitate cu complexitatea lor: unele activități planificate nu au fost realizate.</p> <p>Ț Tempoul desfășurării lecției/lecțiilor este dinamic, cu unele abateri.</p>		
		2 - minim	<p>Ț Timpul în cadrul lecției/lecțiilor nu este dozat coerent, în raport cu complexitatea activităților de învățare: mai mult de jumătate de activități planificate n-au fost realizate.</p> <p>Ț Tempoul desfășurării lecției/lecțiilor este neechilibrat.</p>		
		0 - zero	Ț Timpul lecției/lecțiilor n-a fost utilizat pentru studierea subiectelor.		
12.	Deontologia pedagogică și etica profesională sunt respectate.	4 - înalt	<p>Ț Manifestarea tactului pedagogic în orice situație în cadrul predării-învățării unităților de învățământ.</p> <p>Ț Manifestarea unui comportament moral în orice situație educațională și extraeducațională.</p>		
		3 - mediu	<p>Ț Manifestarea, cu unele abateri, a tactului pedagogic în orice situație educațională.</p> <p>Ț Manifestarea unui comportament moral în orice situație educațională și extraeducațională.</p>		
		2 - minim	Ț Manifestarea, cu abateri semnificative, a tactului pedagogic, în primul rând, în situații educaționale.		
		0 - zero	Ț Abateri grave de la normele etice, morale și profesionale.		
13.	Orientarea valorică a lecției, lecțiilor în cadrul unității de învățare corespunde cadrului axiologic și intercultural.	4 - înalt	<p>Ț Promovează cu tact valorile naționale, europene, general-umane (fără a impune elevilor punctul său de vedere).</p> <p>Ț Acceptă diversitatea culturală a elevilor.</p>		
		3 - mediu	<p>Ț Promovează cu tact valorile naționale, europene, general-umane (în unele cazuri impune elevilor punctul său de vedere).</p> <p>Ț Acceptă, în mare parte, diversitatea culturală a elevilor.</p>		

		2 - minim	<p>Ț Promovează cu tact valorile naționale, europene, general-umane în mică măsură (impune punctul propriu de vedere).</p> <p>Ț Acceptă în mică măsură diversitatea culturală a elevilor.</p>		
		0 - zero	<p>Ț Nu promovează valorile naționale, europene, general-umane.</p> <p>Ț Nu acceptă diversitatea culturală a elevilor.</p>		
	În total				

Anexa 11. Fișa evaluării lecției în cadrul unității de învățare

Nr. d/o	Indicatori	Apreciere				Comentarii
		4	3	2	0	
		înalt	mediu	minim	zero	
1.	Diversitatea tipurilor de lecții (tradiționale, netradiționale; mixte, combinate etc.) asigură atingerea finalităților preconizate.					
2.	Tema / subiectul lecției face parte din structura unității de învățare, coerente cu cea din curriculumul disciplinei și asigură unitatea predării-învățării-evaluării.					
3.	Obiectivele lecțiilor în cadrul unității de învățare sunt formulate și orientate spre formarea competențelor (subcompetențelor).					
4.	Obiectivele operaționale ale lecției sunt formulate taxonomic și orientate spre formarea subcompetenței concrete / subcompetențelor concrete.					
5.	Conținutul lecției / lecțiilor asigură atingerea obiectivelor operaționale și formarea subcompetențelor.					
6.	Strategiile didactice utilizate sunt adecvate obiectivelor preconizate, particularităților de vârstă, tipului lecției / lecțiilor și sunt orientate spre formarea de competențe.					
7.	Comunicarea didactică asigură realizarea obiectivelor / finalităților preconizate prin: Ț explicarea clară a obiectivelor și sarcinilor didactice pentru elevi; Ț implicarea activă și eficientă a elevilor în activitățile de învățare; Ț stimularea activității de învățare; Ț stimularea gândirii critice, creative, divergente etc.; Ț respectarea ideilor și opiniilor elevilor; Ț orientarea elevilor spre lansarea noilor idei, rezolvarea de sine stătătoare a situațiilor de problemă; Ț orientarea elevilor spre colaborare și cooperare în procesul de învățare; Ț aplicarea unui limbaj accesibil și coerent; Ț apelarea la experiențele elevilor.					
8.	Aplicarea eficientă a resurselor tehnologiilor informaționale: pagina web, e-mail, videoproiector.					

9.	Realizarea eficientă, obiectivă a evaluării rezultatelor școlare în cadrul lecției și a unității de învățare.					
10.	Relația dintre profesor și elevi este de parteneriat, în care fiecare își asumă responsabilitatea pentru atingerea finalităților preconizate.					
11.	Timpul în cadrul lecției și în ansamblul de lecții este folosit adecvat, eficient, rațional.					
12.	Deontologia pedagogică și etica profesională sunt respectate.					
13.	Orientarea valorică a lecției, a lecturilor în cadrul unității de învățare corespunde cadrului axiologic și intercultural.					
	În total					

Anexa 12. FORMULAR DE MONITORIZARE INTERNĂ
Perioada.....

Instituția de ÎPT	Localitatea	Data prezentului raport
Numele	Semnătura	Funcția (<i>ex., Director, Responsabil AC</i>)
Perioada prezentului raport: de la (<i>zi/luna/an</i>) până la (<i>zi/luna/an</i>)		

1. Vă rugăm bifați (X) varianta corespunzătoare:

= **nu** există modificări față de raportul anterior
 = modificările sunt specificate mai jos

2. Vă rugăm să precizați numărul de observări la **lecție** pe care le-ați efectuat:

de la ultimul raport:	în total de la:.....	număr total de observatori:
-----------------------	----------------------	-----------------------------

3. Vă rugăm să precizați numărul de **profesori** observați de la data de

număr total de profesori din instituție:	număr total de profesori observați:
--	-------------------------------------

4. Vă rugăm să descrieți aspectele care trebuie îmbunătățite în ceea ce privește procesul de predare și învățare, aspecte pe care le-ați identificat în urma observărilor la lecție.

Aspecte care trebuie îmbunătățite	Puncte tari
•	•
Acțiuni propuse	
•	

5. Ce alte dovezi ați identificat pentru a evalua dacă realizați indicatorii de performanță 3.1 3.4?

<p>Surse ale dovezilor</p> <ul style="list-style-type: none"> •
--

6. Vă rugăm să descrieți dificultățile pe care le-ați întâmpinat în colectarea dovezilor și în realizarea îmbunătățirilor, precum și soluțiile pe care le-ați identificat, în funcție de factorii listați în coloana din stânga:

	Dificultăți	Soluții
Fișa de observare a lecției (format)	•	•
Format de raportare	•	•
Indicatori de performanță de la 3.1 la 3.4	•	•
Dovezi sugerate de ghid	•	•
Implicarea membrilor personalului	•	•
Resurse materiale	•	•
Altele	•	•

7. Vă rugăm descrieți succesele pe care le-ați avut în timpul acestei perioade în ceea ce privește atingerea descriptorilor de performanță.

<p>Succese</p>

**Anexa 13. Baza normativ juridică a procesului de evaluare internă și asigurare a calității în ÎPT
Codul educației - Articolul 60.**

(1) Programele de formare profesională din învățământul profesional tehnic se organizează pe trei niveluri:

- a) programe de formare profesională de nivel profesional tehnic secundar (nivelul 3 ISCED);
- b) programe de formare profesională de nivel profesional tehnic postsecundar (nivelul 4 ISCED);
- c) programe de formare profesională postsecundare nonterțiare (nivelul 5 ISCED).

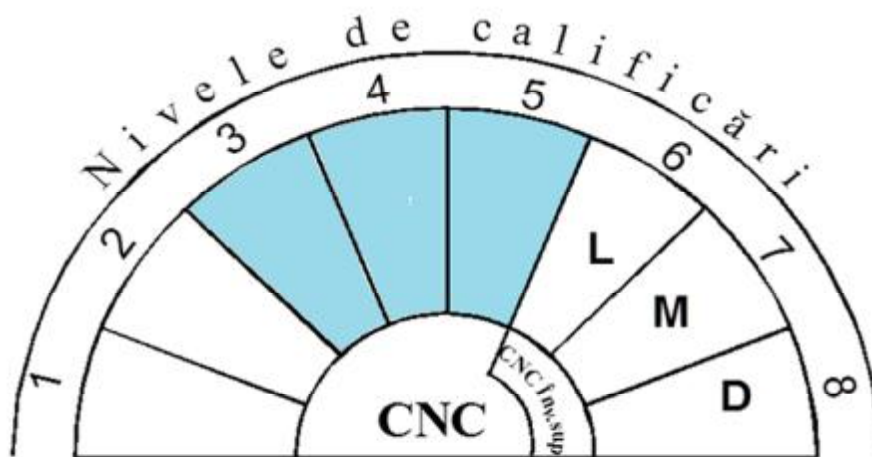
(5) Învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar se organizează cu frecvență sau cu frecvență redusă.

Codul educației - Articolul 62.

(1) Programele de formare profesională tehnică postsecundară și postsecundară nonterțiară asigură pregătirea măștrilor, tehnicienilor, tehnologilor, personalului medical și farmaceutic, altor specialiști în diverse domenii, în conformitate cu nivelele 4 și 5 ale Clasificării Internaționale Standard a Educației.

(3) Programele de formare profesională postsecundară nonterțiară corespund nivelului 5 al Clasificării Internaționale Standard a Educației și au durata de 2-3 ani. Admiterea la programele de formare profesională postsecundară nonterțiară se face în baza diplomei de bacalaureat.

(8) Instituțiile care oferă programe de formare profesională tehnică secundară și postsecundară pot constitui consorții cu instituții de învățământ profesional tehnic și/sau superior, în condițiile legii.

Învățământul profesional tehnic

Indicatori sintetici privind nivelul 3

Prin calificările de nivelul 3 se validează cunoștințe generale extinse, cunoștințe teoretice și practice de bază, specifice unui domeniu. Acestea validează în egală măsură capacitatea de a efectua sarcini sub îndrumare. Persoanele care învață își asumă responsabilitatea pentru propriul proces de învățare și au experiență practică limitată la aspecte particulare care privesc munca sau studiul.

Finalități Nivel 3

	Cunoștințe	Abilități	Competențe
<p>Nivelul 3</p> <p>Rezultatele învățării corespunzătoare Nivelului 3 sunt</p>	<p>cunoștințe factice, cunoașterea unor principii, procese și concepte generale dintr-un domeniu de muncă sau de studiu</p>	<p>o gamă de abilități cognitive și practice necesare pentru executarea sarcinilor și rezolvarea problemelor prin selectarea și aplicarea de metode, instrumente, materiale și informații de bază</p>	<p>asumarea responsabilității pentru executarea sarcinilor într-un domeniu de muncă sau de studiu</p> <p>adaptarea propriului comportament la circumstanțe pentru rezolvarea problemelor</p>

Nivel	Cunoștințe (capacități de cunoaștere)	Deprinderi	Competențe personale și profesionale			
			(i) <i>Autonomie și responsabilitate</i>	(ii) <i>Capacitatea de a învăța</i>	(iii) <i>Competențe sociale și de comunicare</i>	(iv) <i>Competențe profesionale</i>
3.	<p>Să aplice cunoștințe dintr-un domeniu care includ procese, tehnici, materiale, instrumente, echipamente, terminologie și un număr limitat de idei teoretice.</p>	<p>Să utilizeze o gamă de deprinderi specifice domeniului pentru a îndeplini sarcini și să facă dovada interpretării datelor prin selectarea și adaptarea metodelor, instrumentelor și a materialelor.</p> <p>Să evalueze diferitele abordări ale sarcinilor de efectuat.</p>	<p>Să-și asume responsabilitatea pentru realizarea sarcinilor și să demonstreze o anumită autonomie în realizarea rolului pe care îl are în muncă sau în studiu, în contexte general stabile, dar în care există și anumiți factori care se pot schimba.</p>	<p>Să-și asume responsabilitatea pentru propriul proces de învățare.</p>	<p>Să elaboreze (și să răspundă la) mesaje scrise și orale detaliate.</p> <p>Să își asume responsabilitatea autocunoașterii și a propriului comportament.</p>	<p>Să rezolve probleme utilizând surse de informații bine cunoscute având în vedere și anumite aspecte ale problematicii sociale.</p>

Indicatori sintetici privind nivelul 4

Prin calificările de **nivelul 4** se validează cunoștințele și deprinderile teoretice și practice semnificative pentru un domeniu precizat. Acestea validează, de asemenea, capacitatea de a aplica cunoștințe, deprinderi și competențe de specialitate, capacitatea de a rezolva probleme independente și de a supraveghea colaboratorii. Persoanele care învață sunt capabile să-și autogestioneze procesul de învățare și au experiență practică în muncă sau studiu în situații obișnuite, precum și excepționale.

Finalități Nivel 4

	Cunoștințe	Abilități	Competențe
Nivelul 4 Rezultatele învățării corespunzătoare Nivelului 4 sunt	cunoștințe factice și teoretice în contexte largi, în cadrul unui domeniu de muncă sau studiu	o gamă de abilități cognitive și practice necesare pentru găsirea de soluții la probleme specifice, într-un domeniu de muncă sau de studiu	auto-gestionare cu ajutorul unor indicații, în general previzibile, în cadrul situațiilor de muncă sau de studiu, dar care se pot schimba supravegherea activității de rutină a altor persoane, preluând o anumită responsabilitate pentru evaluarea și îmbunătățirea activităților de muncă sau de studiu

Nivel	Cunoștințe (capacități de cunoaștere)	Deprinderi	Competențe personale și profesionale			
			(i) <i>Autonomie și responsabilitate</i>	(ii) <i>Capacitatea de a învăța</i>	(iii) <i>Competențe sociale și de comunicare</i>	(iv) <i>Competențe profesionale</i>
4.	Să utilizeze o gamă extinsă și variată de cunoștințe practice și teoretice specifice unui domeniu.	Să elaboreze abordări strategice pentru îndeplinirea sarcinilor care apar în timpul muncii sau al studiului, prin aplicarea cunoștințelor specializate și prin utilizarea surselor de informații specializate. Să evalueze rezultatele obținute prin raportare la	Să-și exercite rolul/atribuțiile sub îndrumare în contexte specifice de muncă sau studiu care sunt, de obicei, previzibile și în care sunt implicați mulți factori care generează schimbarea, dintre care unii interacționează. Să formuleze propuneri de ameliorare a rezultatelor. Să controleze	Să demonstreze capacitatea de auto-gestionare a procesului de învățare.	Să elaboreze (și să răspundă la) mesaje scrise și orale detaliate, în situații noi. Să-și îmbunătățească comportamentul pe baza autocunoașterii.	Să rezolve probleme prin utilizarea informațiilor din surse specializate luând în considerație aspecte sociale și etice relevante.

		demersul strategic adoptat.	activitățile de rutină realizate de membrii echipei pe care o coordonează și să ia decizii privind pregătirea profesională a acestora.			
--	--	-----------------------------	--	--	--	--

Indicatori sintetici privind nivelul 5

Prin calificările de nivelul 5 se validează cunoștințe vaste teoretice și practice extinse, cuprinzând cunoștințe relevante într-un anumit domeniu de învățare sau care sunt specifice unei ocupații/meserii. Acestea validează, de asemenea, capacitatea de a aplica cunoștințe și deprinderi în dezvoltarea soluțiilor strategice pentru probleme abstracte și concrete bine definite. Capacitățile de învățare furnizează o bază pentru învățarea autonomă, iar calificările se bazează pe experiența relațiilor interpersonale la nivel operațional în muncă și studiu, inclusiv pe managementul resurselor umane și al proiectelor.

Finalități Nivel 5

	Cunoștințe	Abilități	Competențe
Nivelul 5* Rezultatele învățării corespunzătoare Nivelului 5 sunt	cunoștințe factice și teoretice cuprinzătoare, specializate, într-un domeniu de muncă sau de studiu și conștientizarea limitelor cunoștințelor respective	o gamă amplă de abilități cognitive și practice necesare pentru conceperea de soluții creative la probleme abstracte	gestionare și supraveghere în situații de muncă sau de studiu, în care schimbările sunt imprevizibile; revizuirea și dezvoltarea performanțelor proprii și ale altora

Competențe Nivel 5

Nivel	Cunoștințe (capacități de cunoaștere)	Deprinderi	Competențe personale și profesionale			
			(i) <i>Autonomie și responsabilitate</i>	(ii) <i>Capacitatea de a învăța</i>	(iii) <i>Competențe sociale și de comunicare</i>	(iv) <i>Competențe profesionale</i>
5.	Să utilizeze cunoștințe teoretice și practice variate, deseori specializate în cadrul unui domeniu și să demonstreze conștientizarea a limitelor cunoștințelor dobândite.	Să elaboreze răspunsuri strategice și creative în căutarea soluțiilor pentru probleme concrete și abstracte bine definite. Să demonstreze	Să gestioneze independent proiecte care solicită soluționarea problemelor în care intervin mulți factori, dintre care unii interacționează și conduc la schimbări neprevăzute. Să demonstreze creativitate în elaborarea	Să-și evalueze rezultatele învățării și să-și identifice nevoile de învățare pentru definirea propriului plan de dezvoltare profesională	Să transmită omologilor, superiorilor și clienților idei bine structurate și coerente, utilizând informații calitative și cantitative. Să exprime o viziune personală asumată asupra lumii	Să formuleze răspunsuri pentru probleme abstracte și concrete. Să demonstreze experiența interacțiunilor la un nivel operațional specific unui domeniu. Să elaboreze

		<p>capacitatea de a utiliza cunoștințe teoretice și practice în identificarea unor noi soluții pentru sarcinile de lucru</p>	<p>proiectelor.</p> <p>Să conducă persoane și să îmbunătățească performanțele proprii și ale celor pe care îi conduce.</p> <p>Să pregătească profesional persoanele pe care le conduce și să dezvolte performanțele echipei.</p>		<p>care să reflecte angajamentul față de semenii.</p>	<p>judecăți bazate pe cunoașterea problematicii sociale și etice relevante.</p>
--	--	--	--	--	---	---